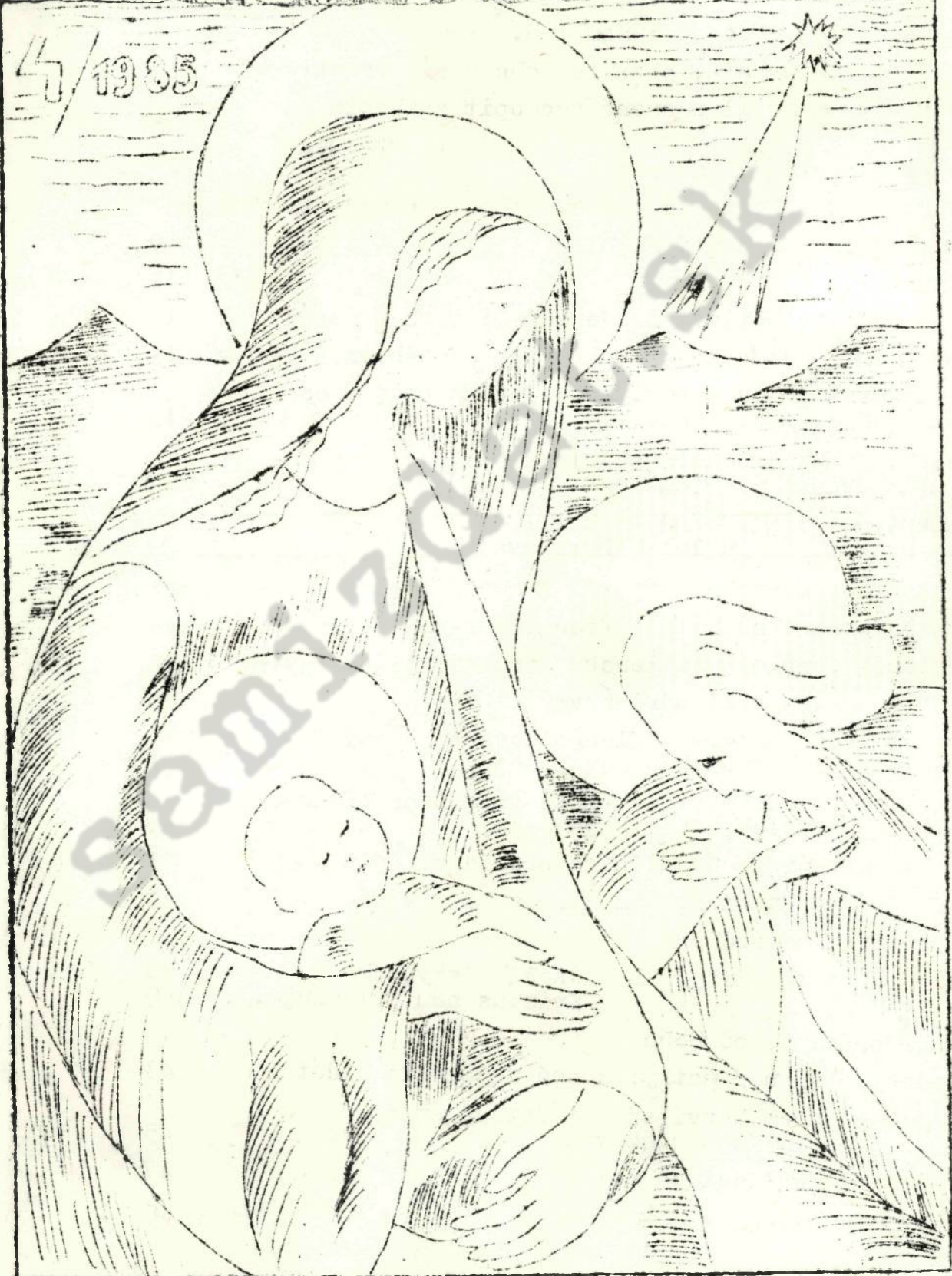

ПОКОУАДОБРО

4/1985

O b s a h :

James Dillet Freeman : Som tam.	1
Chlapci a dievčatá, poznáte rehoľu sv. Františka?	2
Zasvätiť sa Márii znamená pochopiť znamenia dnešnej doby	3
Rehoľná sestra v Advente	6
Obnovme staré adventné zvyky, obnovíme radosti Vianoc	7
Anton Hlinka : Svätý Mikuláš	9
Advent	11
Otec Karel : Uctievanie Ježiša-Dieťaťa v Európe	12
Spytovanie svedomia pri obnovách a duchovnom vedení	13
Otec Karel : O autorovi známej vianočnej piesni "Tichá noc, svätá noc..."	15
Dr. T. Zúbek : Kresťanská láska a naša ľudská prirodzenosť	17
Paberky na konto Jána Pavla II. : Kto nás odlúči od lásky Kristovej ?	19
Apoštolát chorých	23
Svätý Bernard so Sieny, františkán-ctiteľ P.Márie	24
Contardo Ferrini- taliansky terciár, blahoslavený	25
Františkánski misionári prví v Indii	28
Pred 25 rokmi zomrel v leopoldovskej väznici gréckokatolícky biskup Pavol Gojdič	29
Už uplynulo 20 rokov od smrti väzneného biskupa spišskej diecézy, Jána Vojtaššáka	31
Porovnanie dvoch justičných procesov	33
Otec Andrej Paulíny, SDB : Čnosť lásky	35
Dobrý príklad rodičov	37
Otec Andrej Paulíny, SDB: Čnosť lásky, pokrač. Kristus nám prikazuje...	38 40
Každá práca je od Boha	42
Svedectvo jednej matky: Ranná meditácia s detmi	43
Adolfo L'Arco: Rozvíjajme v deťoch umenie spolunažívať	45
Pohľad na končiaci sa rok	47
V Novom roku...	48
Príloha :	
Modlitba matky v požehnanom stave.	

S O M T A M .

Potrebuješ ma?

SOM TAM.

Ty ma nevidíš, ale ja som svetlom tvojich očí.
Ty ma nepočuješ, ale ja hovorím tvojím hlasom.
Ty ma nepocituješ, hoci som silou tvojich ramien.

Pracujem, i keď nechápeš moje cesty.
Pracujem, i keď nechápeš moje dielo.

Nie som neznámou vidinou - nie som tajemstvom.
Poznávaš ma v úplnom klude, v hĺbkach svojho vnútra.

SOM TAM, počujem ťa, odpovedám na tvoje otázky.
Keď ma potrebuješ, SOM TAM.
I keď sa ku mne nehlásiš, SOM TAM.
I keď máš pocit úplnej osamotenosti, opustenosti, SOM TAM.
I keď si naplnený strachom, SOM TAM.
I keď trpiš bolesti, SOM TAM.

SOM TAM, keď sa modlíš, i keď sa nemodlíš.
Som v tebe a ty si vo mne.
Iba v mysli svojej sa môžeš cítiť byť odlúčený odo mňa.
Iba v mysli svojej ma poznáš a prežívaš.
Uľav svojmu srdcu, zbav sa strachu.

Keď zideš zo správnej cesty - SOM TAM.
Ty sám nemôžeš dokázať nič, ale Ja všetko.
Som všade a vo všetkom.
I keď v niečom nespoznávaš dobro, dobro je tam.
Lebo JA som TAM.
SOM TAM, pretože tam mám byť, pretože SOM.

Iba vo mne má svet zmysel.
Vďaka mne sa mu dostáva podoby a tvaru.
Vďaka mne vo vývoji pokračuje.
Som zákonom, na ktorom je založený pohyb hviezd.
Som láskou, ktorá zákon naplňuje.
Som mier.
Som všetkou súcnosťou.
Som zákonom tvojho života.
Som tvojou spoľahlivou láskou.
Som tvojou istotou.
Som tvojím kludom.

SOM.

I keď sa ti nepodarí ma nájsť, nie si bezo mňa.
Tvoja viera vo mne je neistá.
Moja viera v teba je však neochvejná.
Pretože ťa poznám, pretože ťa milujem!

- o -

Astronaut James Irvin zanechal túto báseň, napísanú James Dillet Freemanom, na nezniteľnom plátne pri lete Apolla na povrchu Mesiaca. J. Freeman mu ju venoval ako svojmu priateľovi. Netušil ovšem, že ju Irvin zobral so sebou na Mesiac. Oznamil mu to telefonicky z Houstonu. Z toho vidieť, čo pre astronauta J. Irvina táto báseň znamenala.

- o -

Chlapci a dievčatá, poznáte rehoľu avätého Františka z Assisi?

Od Skalice po Sninu už vyše 700 rokov požehnané účinkujú medzi naším ľudom synovia svätého Františka.

Chcete rozmnožiť ich rady a pomáhať šíriť kráľovstvo Kristovo v našom národe a v misiách ?

Vy, ktorí ste sa ešte nerozhodli, máte možnosť poslúchnuť hlas kňazského a rehoľného povolania! Rehoľa svätého Františka prijíma chlapcov a dievčatá, ktorí ukončili gymnázium alebo strednú odbornú školu, do noviciátu. Ďalej prijíma mladých ľudí aj bez vzdelania, ktorí by chceli slúžiť Bohu ako rehoľní bratia.

Záujemci, hláste sa osobne u niektorého františkána a predložte krstný list, posledné školské vysvedčenie, lekárske svedectvo a podľa možnosti odporúčanie miestneho duchovného.

Mládež, poď, veľký svätec z Assisi ťa volá do radov serafínskeho vojska na obnovu tvárnosti zeme!

Serafínsky strom, zasadený do úrodnej pôdy svätým Františkom, sa rozmnohuje a rozrastá a jeho vetvy už objímajú celý svet - lebo na celom svete už žijú a účinkujú nasledovníci svätého Františka.

Ako mohutný vyše 700-ročný kmeň sa vypína k nebu Prvý rád, ktorý obohatil Cirkev nespočetnými svätými a blahoslavenými. I dnes dáva svetu veľa vynikajúcich mužov, pracujúcich vo vinici Pánovej. Dnes je na svete vyše 25 tisíc františkánov Prvého rádu, ktorí žijú vo vyše sto krajinách sveta. Z nich väčšina je kňazov. Nasledovníčky svätej Kláry tvoria Druhý rád, ktorý má do 20-tisíc členiek v mnohých provinciách sveta. Členovia Tretieho rádu žijúci v kláštoroch obývajú niekoľko tisíc rehoľných domov. Vo svete žije niekoľko miliónov terciárov, ktorí svoj rodinný život posväcujú ideálmi svätého Františka.

Mnohí synovia svätého Františka zaujímajú v Cirkvi významné postavenia ako arcibiskupi, biskupi a iní cirkevní hodnostári. Medzi nasledovníkov svätého Františka patria aj kapucíni a minoriti.

Tretí rád svätého Františka volá nábožných laikov pre apoštoloskú službu v ráde, vytvorenom pre potreby našich čias. Navonok má charakter úplne laický, ktorý je však dvojnásobne vyvážený vnútorným rehoľným duchom. Medzi bratmi a sestrami zdomácnela hlboká myšlienka, obsahujúca ich životné poslanie: s m e r á d o m p r e kňazov! Táto veta nám hovorí, že bratia a sestry tretieho rádu nie sú iba pomocníci rehoľníkov, ale že v túžbe po vnútornom živote obetí a vonkajšieho apoštolátu môžu toto všetko nájsť v našich radoch!

Môžeme sa rehoľné povolania, napríklad takto :

Bože, ty nehceš smrť hriešnika, ale si praješ, aby sa obrátil a žil; dopraj, prosíme ťa, na orodovanie preblahoslavenej Márie, vždy Panny, a všetkých svätých františkánskeho rádu, aby sa rozmnožili robotníci tvojej Cirkvi, ktorí sa odčajú Kristovi a horlivo budú pracovať za spásu duší: skrze tohože Krista Ježiša, tvojho Syna, nášho Pána, ktorý s tebou žije a kraluje v jednote Ducha Svätého po všetky veky vekov. Amen.

Zasvätiť sa Márii znamená pochopiť znamenia dnešnej doby.

Boh začal dielo spásy od Márie, Ježiš s ňou prežil tridsať rokov života a Cirkev začala vo Večeradle s Máriou.

Svet je chorý, potrebuje Matku. Otec nám ju posielal v Lurdoch, vo Fatime... A jej pôsobenie je stále zreteľnejšie.

Keď skúmame zlo vo svete a ak sme schopní odhaliť jeho korene prídeme k názoru, že všetky sú dôsledkom nedostatku tých vlastností, ktoré mala Mária. Jedine v nej našiel Boh to, čo očakával od stvorenia a preto cez ňu začal záchranu ostatných. Ju ustanovil za Matku svojho Syna a všetkých svojich detí, aby nielen v nej, ale vo všetkých našiel to, čo očakával.

Treba si však uvedomiť i ďalšiu skutočnosť: Boh postavil našu Matku do boja proti Hadovi. Ježiš ho nazval otcom lži, lebo nikto iný ho nemohol lepšie poznať a charakterizovať ako On.

Mnohí ľudia dneška si myslia že ho niet, že je nemoderné o ňom hovoriť. Aj to je jeho práca... Za maskou rozprávkovej bytosti, niekedy až sympaticky zobrazovanej, skrýva sa nadprirodzená, vysoko inteligentná bytosť, duch zla, ktorý je od počiatku vrahom ľudí.

Aké šance máme proti nemu my ?

Z moci Božej proti nemu stojí naša Matka. Keď sa prímkneme k nej, budeme stáť proti nemu. Ale s ňou budeme bezpeční. Diabol je anonymne prítomný vo všetkých štruktúrach. Ale objaviť ho, vedieť rozlišovať duchov, to je veľmi ťažké. Otec lží vie veľmi dobre, že keď do lži primieša trocha pravdy, je maskovaný. Keď mu to nevyjde, kryje sa i falošnou maskou pokory, chudoby, poslušnosti. A tu ho rozpoznať - rozoznať dobro od lži - môžeme jedine tým, že sa oddáme Márii. Pamätajme, že Boh v stvorení ustanovil jediné nepriateľstvo - medzi ženou a Hadom.

Satanovou snahou je podkopať vlastnú identitu človeka tým, že mu sľubuje niečo viac vtedy, keď bude niekym iným, ako mu to predkladá kresťanstvo, viera: že kňaz bude niečím viac, keď bude niekym iným ako Kristovým kňazom, že žena bude niečím viac, keď bude ako muž, kresťan bude niečím viac, keď bude iným, len nie kresťanom, ktorý žije Kristovo evanjelium....

Takto sa Satan zamiešal do všetkých myšlienkových prúdov - i dnešných čias - a zvädza...

Pretože sme veľmi zraniteľní, s tendenciou ísť od extrému k extrému, nutne potrebujeme Matku. Mária je dokonalým modelom stvorenia, ona nám pomôže nájsť vlastnú identitu. Ona prežila s Ježišom celý Jeho život. Napriek tomu, že mnohému rozumela oveľa lepšie ako galilejskí rybári, nesnažila sa byť jedným z apoštolov. Ustúpila, mlčala, ostala sama sebou - a stala sa Kráľovnou apoštolov.

Mnohé nesprávne emancipované ženy cítia na sebe diskrimináciu v slovách Cirkvi: "Ženy nech mlčia". Nechápu, že táto veta značí pre nich výsadu nájsť vlastnú identitu, lebo by bolo chybou, keby chceli plniť úlohu mužov a nie svoju vlastnú. Ich rovnocennosť, emancipácia je v tom, že aj ony majú svoju vlastnú úlohu, nenahraditeľnú mužmi. V začiatkoch Cirkvi ženy mali významnú a nepostrádateľnú úlohu, i keď táto bola skrytá. Prekrásnym vzorom tu je Matka Božia, ktorá v úplnej oddanosti Bohu nehľadala svoju, ale Jeho slávu.

Niektoré ženy sa domáhajú kňazského svätenia. Byť kňazom značí prinášať obety Bohu. Žena má svoju špecifickú úlohu - dáva život. A to aj život duchovný, lebo čo ona vstúpi do duše dieťaťa, to odtiaľ nik nevymaže.

V niektorých oblastiach sveta vyhнали misionárov - a napriek tomu sa tam po stáročia udržala viera bez inštitucionálneho kňazstva. Tu pôsobilo vnútorné kňazstvo ženy. A túto materskú úlohu môže plniť aj nevydatá žena.

Kňazstvo je prinášanie obety Bohu, s materstvom úzko súvisí obeta bez vynáhrady za ňu. Žena má v sebe niečo, čo nemôže nahradiť muž. Je to kultivovanosť srdca, obklopovať deti krásou vo svojom prostredí a tým ich chrániť pred zlom. A nielen krása vecí, ale každé čisté a úprimné gesto dáva poznať krásu a dobro.

V stvorenstve treba plniť mnohé úlohy, nie iba jednu. Harmonia nastane iba vtedy, keď budú rovnako plnené všetky, i tie najmenšie. Tu kňazstvo ženy pôsobí skryto, z vnútra.

Kiež by sme všetci pochopili Máriine slová: "Hľa, služobnica Pánova!", v ktorých je ukrytá podstata vlastnej identity. Preto i my nepozeraťme na úlohy iných ľudí, ale prijímame svoju vlastnú tak, ako Mária, lebo Ona je dokonalým modelom stvorenia!

Panna Mária nám ďalej pomáha odhaliť podvody otca lži v zmyslení tohto sveta, ktoré sme spolu aj s jeho spôsobmi už v mnohom prebrali aj my, kresťania. Nákaza preniká už aj do Cirkvi. Ako sa znetvoril pôvodný názor na emancipáciu ženy, tak sa znetvoruje a napáda i názor na sviatosť kňazstva. Sviatosť kňazstva, ako najvyššia úloha daná ľuďom, je zároveň i najväčším terčom útokov Satana. Úlohu kňaza však nik nemôže plne nahradiť. Kňaz môže nahradiť niekoho iného, ale kňaza nenahradí nik!

Vojny a násilia sú diablovým dielom, sú dôsledkom rozpútania síl zla, ktoré prevládli nad dobrom, lebo väčšina ľudí sa dala do moci ducha zla. Tieto sily nezadržia žiadne protesty, žiadne mierové konferencie. Prirodzenými ľudskými silami proti nim nič nezmožeme. Jediná účinná a primeraná zbraň je tu nadprirodzená sviatosťná sila. Jediný kňaz v spovednici robí proti vojne viac, ako všetky mierové konferencie, keď sviatosťnou silou rozhrešenia likviduje zlo! Všetky mierové konferencie sú iba sebaklamom, že pre mier niečo robíme. Je to iba zúfalý krik bezbranných proti ťažkým zbraniam Satana. Keď toto pochopíme musí nám byť tiež jasné, že chcieť od kňaza, aby iným spôsobom než v spovednici a pri vysluhovaní svätej omše bojoval za mier je to isté, ako holými rukami ho posielat' proti ťažkým zbraniam Satana.

Panna Mária vo svojich posledných zjaveniach varuje pred hrozbou vojny ako dôsledku zla slovami: obráťte sa, činite pokánie, modlite sa. Kňaz tu má svoju nezastupiteľnú úlohu. Preto Matka Božia osobitne volá k sebe kňazov svojho Syna, týchto vykonávateľov Božej moci na zemi, aby sa jej najskôr oni zasvätili a vytvorili šik v boji proti Hadovi a jeho potomstvu. V dnešných časoch tento boj vrcholí. Prichádza doba veľkých skúšok, ktoré predpovedal Kristus pred svojim druhým príchodom!

V období týchto veľkých skúšok ako jediná šanca zachovať si pravú vieru a vydržať v nej je z a s v ä t i ť s a M á r i i. Zasvätenie však nie je niečo sentimentálne, emocionálne, ale je to v á ž n ý ž i v o t n ý p r o g r a m ! Citový, emociálny vzťah k Márii dočasne pomôže vyriešiť osobné duchovné problémy, nepomôže nám žiť Cirkev!

Zasvätiť sa Márii znamená žiť Boží plán spásy, žiť tak ako žila Ona: v p l n e n i v ô l e B o ž e j . Značí to evanjelizáciu života, prijatie svojej úlohy v Božom pláne, žiť nosné programy Cirkvi - a to nielen lokálnej, ale univerzálnej! Značí to byť v prvej línii Cirkvi - a p o š t o l o v a ť , lebo všetci sú povolaní hlásať Kristovu pravdu. Laický apoštolát je kanonicky zaradený do pokoncilovej Cirkvi. Značí to ďalej dosiahnuť vlastnú zrelosť, nájsť svoju vlastnú identitu, aby sme porozumeli a vedeli osloviť odlúčeného brata, naviazať dialóg ekumenizmu. Značí to byť soľou zeme a svetlom sveta, šíriť krásu a dobro a tým vytvoriť kultúru života, ktorej rozumejú všetci, i neveriaci. Zasvätiť sa Márii značí uskutočňovať program, ktorý predkladá a často opakuje Svätý Otec Ján Pavol II. najmä mladým:
v y t v o r t e n o v ú c i v i l i z á c i u l á s k y !

Máriina pomoc však nespočíva iba v tom, že hľadáme na ňu ako na svoj vzor. Aj Mária pozerá na nás. Článok viery, ktorý vyznali za nás krstní rodičia pri prijatí našej sviatosti krstu znie: "verím v spoločenstvo svätých". Často zabúdame na to, že celé nebo sa môže s nami stýkať. Preto o ž i v m e s v o j u m o d l i t b u ! Zasvätiť sa Márii znamená obrátiť sa, vrátiť sa k skutočným hodnotám života, úplne sa jej odovzdať, byť jej dieťaťom ako ním bol Ježiš. Znamená to nasledovať Krista....

Po zasvätení jednotlivcov, rodín, spoločenstiev, farností a diecéz má nasledovať zasvätenie národa. Ale nesmie to byť záležitosť formálna, lež proces ú p l n e j o b r o d y . Samozrejme, že so zasvätením nemožno čakať, až sa uskutoční nová civilizácia lásky. Toto zasvätenie sa má previesť vtedy, keď si uvedený program zoberie za svoj každý jednotlivec až po celý národ!

Z Božej vôle, Panna Mária vo Fatime žiadala ľudstvo, aby sa zasvätilo jej Nepoškvrnenému Srdcu. Preto majme dôveru v Ducha Svätého, ktorý zapaluje plamienky túžby po tomto zasvätení v mnohých verných dušiach. Už mnohí jednotlivci, rodiny, spoločenstvá sa Jej zasvätili, mnohí veriaci jednotlivých farností sa už modlia pred alebo po bohoslužbách na tento úmysel. Ak ešte otáľame, je čas, aby sme sa pridali aj my, aby sme nepremeškali znamenia časov.

Použiť možno k zasväteniu ktorúkoľvek modlitbu zasvätenia. Zo starších napríklad od svätého Ľudovíta Grignona, formule zasvätenia v brožúrke "Panna Mária svojim milovaným synom knazom" od talianskeho knaza Štefana Gobbiho alebo iné.

Duch Svätý mocne podporil výzvu Matky Božej k zasväteniu i tým, že Cirkvi dal pápeža, úplne zasväteného Jej. On svojim životom a svojim heslom "Totus tuus - celý Tvoj" vydáva to najlepšie svedectvo o zasvätení sa Márii!

A vy ostatní, ktorí cítite v sebe nedostatok, predpojatosť k Panne Márii, proste Najsvätejšiu Trojicu, aby vám pomohla zamilovať si Máriu tak, ako si ju zamiloval Otec. Proste Ježiša Krista, aby vám dal svoje Srdce, žeby ste milovali Jeho Matku tak, ako ju miloval On. A proste Ducha Svätého, aby vám otvoril oči vnútorného zraku k potrebám dnešných čias, v ktorých je Mária skryto prítomná a prosí za celé stvorenstvo, ale i za každého jednotlivca, aby sme sa zbavili strachu, v dôvere k nej a s jej pomocou vydali svedectvo svojej viery a tak potom došli k víťazstvu vzkriesenia!

- o -

KŇAZI, REHOĽNÍCI, REHOĽNÍCKY A LAICI, ZASVÄŤME SA MATKE BOŽEJ
ČO NAJSKOR, Kým JE ČAS A NABÍDAJME K ZASVÄTENIU AJ DRUHÝCH !

Reholná sestra v Advente

Drahé reholné sestry!

Svojimi sľubmi čistoty, chudoby a poslušnosti sprostredkujete svojim súčasníkom bohatú lásku Pána Ježiša a tak sa stávate darom pre dvojičk súčasníkov, ako Ježiš je darom pre celú ľudstvo.

V týchto vianočných chvíľach si uvedomte svoje veľké poslanie: máte byť požehnaním - teda darom pre ľudí našej doby! Máte byť predlžerím daru, ktorý dal nebeský Otec ľudstvu, keď poslal na svet svojho Syna - čistého, chudobného a poslušného.

Máte byť darom aj jedna pre druhú, aby bolo čoraz viac viditeľné a jasné, že kde sú dvaja alebo traja v Ježišovom mení, tam je On prítomný! On prišiel, aby býval s nami, aby nám bol Emanuel, to znamená "Boh s nami". Keď teda Boh chce byť s nami, usilujme sa aj my... byť s Ním!

"Svätý evanjelista Lukáš hovorí o vianočnom postoji Panny Márie toto: Panna Mária všetky tieto udalosti chránila hlboko vo svojom srdci a premýšľala o nich. Aj my sa usilujme o takýto vnútorný postoj. Uchovávejme v srdci všetko, čo nám vianočná milosť ponúka. Premýšľajme o tom, aby sme mohli svoj život pripodobniť Ježišovmu životu a mohli byť oprávdivejším darom pre iných.

U t v o r m e s i c h v í l e t i c h a v našom živote, nech je akokoľvek preplnený činnosťou. Potrebujeme to, ako potrebujeme čistý vzduch. Mlčanie nám pomôže lepšie vnímať Božiu milosť. Kto sa nevie zastaviť v činnosti, kto by chcel vydychovať a nemyslí, že by sa mal aj nadýchnuť, takýto život nie je možný. Zaraďme do svojho života aj mariánske mlčanie!

Mlčaniu sa často priznáva len asketická hodnota. Vyzdvihuje sa schopnosť umlčovať jazyk a dokázať tým silu vôle. Mlčanie však má aj mystickú hodnotu: prehĺbuje naše spojenie s Bohom, umožňuje nám lepšie počuť Boha, ktorý sa k nám prihovára mohorakým spôsobom nielen vo svätom Písme a v osobných vnuknutiach, ale aj liturgickými sláveniami a rozličnými udalosťami svetového rázu, ba aj celým tvorstvom.

Len si pomyslite na žalmistu alebo na svätého Františka Assiského, ako im tvorstvo hovorilo o Bohu! Boží hlas, ktorý sa nám prihovára rozličným spôsobom, možno zachytiť a porozumieť, keď dobrovoľným mlčaním vytvoríme v sebe k tomu potrebné podmienky. Takéto mlčanie vytvorí v nás predpoklad hlbšieho zakošnenia Božieho života v nás. Z púšte, ktorú vytvoríme v sebe dobrovoľným mlčaním, môžu vykvitnúť krásne kvety čnosti ako výsledok Ježišovho pôsobenia v nás, ktorému sme dali hlavné slovo a voľnú ruku.

N a j p l o d n e j š i e m l č a n i e j e p o k o j n á p o b u d n u t i e p r e d s v ä t o s t á n k o m . Charles de Foucault napísal: "Páne Ježišu, zostať vo svojej celi, keď by som mohol byť pred Najsvätejšou Svätosťou mi pripadá, ako keby Mária z Betánie, keď si bola v jej dome, nechala ťa samého, pod zámienkou, že vo svojej izbe bude myslieť na Teba..."

Zamilujme si chvíľe mlčania a s Pannou Máriou rozjímajme o Ježišovi, aby sme ho lepšie poznali, dokonalejšie nasledovali a boli tak živým darom pre iných.

Drahé reholné sestry, keď Váš vianočný stromček zvädne a začne opadávať ihličie a Vy ho odstránite z Vašich miestností, nech nikdy neuvädne vo Vás vianočná milosť. Nech rastie ďalej vo Vašich srdciach láska k tomu spôsobu života, ktorý na prvé Vianoce začal žiť panenský, chudobný a poslušný Ježiš!

Obnovme staré adventné zvyky - obnovíme radosti Vianoc !

Možnosť, ktorá ktorá iný sviatok roka zanechá v nás také silné dojmy ako Vianoce. Nazývame ich najradostnejšími sviatkami roka. Žiaden iný deň nemá toľko kúzla a nevie v nás vzbudiť takú radosť, ako Vianoce. Vtedy zabúdame na svoje starosti a choroby, domov prídu zvyčajne aj tí, ktorí sú cez rok vzdialení, aby sa mohli spoločne v rodine potešiť. A túto našu radosť zvyšujú aj mnohé krásne vianočné zvyky a obyčaje, ako napríklad :

- **j a s l i č k y**, ktoré nájdeme v každom kostole. Ježiško na slame v jasličkách nám pripomína tú pamätnú betlehenskú noc, keď prišiel na svet ako Vykupiteľ a v nich uzrel svetlo sveta pred dvetisíc rokmi.

Snaha priblížiť si vianočnú udalosť sa tiahne od najstarších dôb kresťanstva. Prvú jasličkovú slávnosť, ko to máme dochované, svätil svätý František z Assisi na Vianoce roku 1223 v Greccio, v Taliansku. So svojim plánom sa najprv zdôveril pápežovi Honoriovi III. a po jeho schválení sa obrátil sa svojho priateľa Jána z Greccia s prosbou, aby v jeho horách mohol vykonať túto slávnosť. Ján mu vyhovel a vyhľadal k tomu účelu vhodnú jaskynu. V predvečer slávnosti v jaskyni pripravil oltár, jasličky so slamou a priviedli tam aj živého vola a osla, aby sa takto čo najviac vžili do skutočného vianočného deja. O polnoci sa zišli k jaskyni okolití ľudia so zástupom františkánov. Tam sa slúžila prvá svätá omša - utiereň. Svätý František pri svätej omši poslúchoval knazovi ako diakon, čítal evanjelium a kázal ľuďu o veľkej milosti, akou sa nám dostalo narodením Božského Spasiteľa. Po svätej omši a za spevu vianočných piesní sa ľud rozchádzal domov.

Vianočná slávnosť svätého Františka neostala bez následkov. Prítomní o nej všade nadšene rozprávali a táto obyčaj sa potom stále viac šírila a časom sa dostala aj k nám, pravdepodobne ešte za života svätého Františka, príchodom prvých františkánov na Slovensko.

V Sliezku bývalo pekným zvykom, že matka na začiatku adventu postavila do kúta izby malé, tvrdé jasličky. K jasličkám položila krabicu so slamou. Potom povedala deťom, že záleží na nich, či svojimi dobrými skutkami tieto jasličky ostanú pre Ježiška do jeho príchodu na Vianoce tvrdé alebo ich urobia mäkkými tým, že sa budú pretekať v konaní dobrých skutkov. Po prinesení nejakej obety môžu vziať slamku z krabice a položiť ju do jasličiek. Keď sa budú denne zapierať a prinášať iné dobré skutky, do Vianoc budú jasličky zaplnené slamou. Keď tam potom na ne položia Ježiška, bude mať teplo a mätko a bude rád, že môže odpočívať na dobrých skutkoch ich obetavej lásky.

- **v o ň a v é k o n á r e p r e j a s l i č k y :**

v Mnohých krajinách býva zvykom, že na sviatok svätej Barbory, ktorý pripadá na 4. december, sa šikmo odrežu konáriky kvetonných stromov, ako napr. čerešien, sliviek, ringlotov atď. a poukladajú sa do nádoby s vodou, aby na Vianoce rozkvitli. Vođa nesmie byť ani moc studená, ani priteplá a častejšie ju vymieňame.

Keď konáriky rozkvitnú, položíme ich na jasličky ako vonkajší znak vrúcnej túžby a usilovnej prípravy srd na príchod očakávaného Emanuela. Obetovanie týchto prvotín je krásnym znakom čnosti a vyzdobených srdc a duší, ktoré sa aj duchovne pripravovali,

- **a d v e n t n ý v e n i e c** má hlboký a symbolický význam. Na jeho zhotovenie si pripravíme drevené koliesko-obruč a niekoľko drôtov zavínutých do kolieska, špagát, čačinu, červené stužky a štyri sviece. Postup práce : Okolo kolieska priviažeme čačinu pevne a rovnomerne tenkým špagátom alebo drôtom. Veniec na štyroch miestach previažeme stužkou na mašličku. Medzi každé dve stužky dáme po jednej sviečke. Veniec postavíme na nehorľavú podložku.

Keď sme s prípravou hotoví, veniec zanesieme do izby a v prítomnosti všetkých členov rodiny na 1. adventnú nedeľu zapálime prvú sviečku a spoločne sa pomodlíme. Na druhú nedeľu zapálime aj druhú a postupne na 4. nedeľu všetky štyri sviečky na venci. V tomto zapáľovaní sviec a stále väčšom svetle je symbol približovania sa Vianoc - Kristovho svetla medzi ľuďmi.

- **s t r o m č e k** si obyčajne zaobstarajú aj nekatolíci a nekresťania, ba aj ateisti si ho ozdobia a tešia sa pri ňom. Tento zvyk skrýva v sebe peknú myšlienku, na ktorú sa už v mnohých rodinách zabudlo: Prvý človek - Adam - jedol zakázané ovocie zo stromu života a tým stratil nebo. Druhý, Bohočlovek, na dreve kríža nám ho znova vydobyl.

Darčeky pod stromčekom nám pripomínajú veľké a časté dobrodenia Božie, ktorými nás Pán od tej pamätnej betlehemskej noci zasypáva.

P r a v á p r í č i n a n a š e j r a d o s t i na Vianoce je pre veriaceho katolíka v tom, že tieto nám pripomínajú z a č i a t o k v y k u p i t e ľ s k é h o d i e l a K r i s t o v h o . Syn Boží zostúpil na zem, stal sa Dieťaťom a tým prelomil okovy hriechu. Prišiel na zem, aby ľudstvu priniesol svetlo, lebo blúdilo v tmách. Pohanskí Rimania mali v tých časoch na tisíce falošných bohov a Gréci vo svojej bezradnosti postavili oltár-okrem mnohých iných- aj neznámemu Bohu, lebo cítili, že blúdia a čakali na svetlo.

Syn Boží priniesol na svet l á s k u . Pohanovia ju nepoznali: napríklad žena nemala žiadne práva, chorľavé a slabé deti sa odhadzovali, otrocka nepovažovali za človeka a pán ho mohol hocikedy zabiť bez toho, aby ho nejaký zákon stíhal.

Spasiteľ nás znovu urobil Božím deťmi. Sám splatil náš dlh svojmu Otcovi a zmieril nás s ním svojou obetou na kríži. Vedel o našej ľudskej slabosti - že znova a znova upadneme do hriechu - preto nám svojím životom a smrťou nadobudol toľko zásluh, že pri pohľade na svoje hriechy nikto nemusí zúfať. Pred Vianocami, keď čistíme naše príbytky, očistíme si dobrou svätou spoveďou aj svoju dušu od hriechov, aby sme tým radostnejšie prežívali kúzlo tohoročných Vianoc 1985!

Päť dôležitých vecí :

1. Robota v nedeľu a vo sviatok nikdy nikoho neobohatila.
2. Nespravodlivo nadobudnutý majetok nikdy neosožil.
3. Pre poskytnutú pomoc núdzným nikto nikdy neschudobnel.
4. Ranajšia modlitba a účasť na svätej omši nezapríčinia oneskorenie roboty.
5. Nemravné dieťa alebo človek nikdy neboli šťastliví.

Anton HLINKA

S v ä t ý M I K U L Á Š .

Podarilo sa nám síce dosiahnúť veľkých úspechov vo výstavbe sociálnej istoty, ale čosi sa nám stále viac a viac vymyká z rúk. A to je kontakt od osoby k osobe, od človeka k človeku. Podporujeme sociálne a charitatívne ustanovizne a oni sa starajú o to, aby sa naše financie dostali až k núdznym. My sa však radi vyhne-
me tomu, aby sme sa s nimi osobne stretli!

Nečudujme sa potom, že v tomto našom svete potom teplota stále klesá; že sa možia zúfalci a že je toľko osamelých a znechutených. A to napriek veľkému aparátu sociálnych ustanovizní a dobročinných organizácií.

Sviatok svätého Mikuláša nás upomína, aby sme my, kresťania, popri všetkých sociálnych programoch a formách nezabúdali na to, čo je najdôležitejšie: na d o b r o ť u a s r d c e ! Lebo beda svetu, keď zmizne z neho milosrdenstvo! Avšak blahošlavení milosrdní, lebo oni dosiahnú milosrdenstva. To milosrdenstvo, ktoré pochádza zo srdca Božieho. Toto na úvod od pátra Henricha Vachta. Na úvod do tejto našej aktuality o sv. Mikulášovi, svätcovi, ktorý je nepochybne najpopulárnejším svätým v celom kalendári. Nielen u nás a v Nemecku, ale na celom šírom svete, kde len preniká európska kultúra.

Čo je na tomto svätcovi také fascinujúce, že ho ľudia ani 1600 rokov po smrti nezabudli?

Stal sa jedným z patrónov cárskoho Ruska, gréckeho kráľovstva a kráľovstva neapolského. námorníci sa obracali na neho o pomoc, prv než sa vydali na nebezpečné moria a obchodníci ho prosili o ochranu pred cestami za zámorskými tovarmi.

No najväčšej úcte a láske sa teší u detí. Toto všetko nás núti, aby sme si položili otázku: Kto tento svätý Mikuláš vlastne je, čomu ďakuje za svoju obľúbenosť?

Len čo urobíme prvé kroky v dejinnom výskume a začneme listovať v starých annáloch, dostaví sa akési rozčarovanie: všetko, čo o tomto biskupovi možno s istotou tvrdiť, sa dá povedať v niekoľkých vetách. Ostatok sú legendy a nadstavba ľudových zvyklostí.

Začnime najprv s prvým aspektom: dejinný. V jeho vlasti, v terajšom Turecku, sa o svätom Mikulášovi nič nevie. Ba nie je ani isté, či pochádzal z juhozápadnej časti tohto veľkého maloázijského polostrova. Narodiť sa mal okolo roku 300 po Kristu. Podľa všetkého to bol veľmi živý a hrdaný chlapec a že sa mu - ako málo komu v tej dobe - dostalo možnosti študovať, možno pokladať za mimoriadne šťastie. Alebo povedzme to v kresťanskej terminológii: možno to pokladať za prozreteľné.

Dary rozumu a srdca ho predurčovali zaujať v spoločnosti dôležité miesto. Ako 25-ročný muž sa stal biskupom v Mire a na veľkom ekumenickom koncile v Nicei bol Mikuláš jeden z predsedov. Súčasníci sa o ňom vyslovujú ako o človeku jednoduchom, pomíženom, dobroprajnom, dobročinnom a veľkodušnom. Bol dobrým pasterom svojho stáda a horlivým misionárom medzi svojimi ešte pohanskými krajanmi. Táto horlivosť za Krista a jeho dielo ho konečne stála aj život: asi po 20-ročnom pôsobení ako biskup, t.j. okolo roku 345, Mikuláša nepriatelia kresťanstva zavraždila.

V zoznamoch mučeníkoch, v tzv. martyrologiach, možno sem-tam nájsť jeho meno, s prírmením: biskup z Mire. To bý bolo zhruba všetko, čo sa o tomto populárnom svätcovi, patronovi krajín a veľkom priateľovi detí dá povedať.

Ba ešte čosi: jeho telesné pozostatky kresťania uložili v kostole jeho biskupského sídla. Z niekdajšieho helenistického mesta Mira neostalo prakticky nič. Po tureckej invázii aj toto mesto - ako všetky ostatné slávne kultúrne centrá v Malej Ázii - spustlo a čo vidno dnes, to sú iba trosky a zmes ošarpaných chalúp po stranách úzkych, klukatých uličiek na pobreží Tarského zálivu alebo ako sa aj volá: Cyperského golfa. 98 % obyvateľstva sú mohamedáni, no hrobku tohto veľkého kresťanského svätca uchovávali v úcte a kostol chránili pred úplným spustnutím. Napriek všetkým lúpežiam, drancovaniu a rúcaniam starých kultúrnych pamiatok a kresťanských bazilík, ktorých bolo v Malej Ázii na stovky, predsa sa tento kostol zachoval v relatívne dobrom stave.

Kostol sa nachádza 8 m pod povrchom. Tolkno naplavenín sa počas tých 15-16 storočí nahromadilo: Mohamedánski Turci zachovali síce kostol a hrobku sv. Mikuláša, nevedeli však uchrániť jeho telesné pozostatky. V 11. storočí - presne roku 1087 - vpadli v noci, zahustej hmly do Miri talianski námorníci a ukradli - tak to treba nazvať, hoci títo ľudia mali tie najlepšie úmysly - telesné pozostatky sv. Mikuláša - relikvie - a dva roky neskôr ich za slávnostnej procesie po ich rodnom meste uložili do novej hrobky, nad krotou postavili rozdiahlú baziliku v románskom štýle.

Rozsiahla obdivuhodná stavba je nielen miestom modlitby, ale aj turistickou atrakciou Bari - mesta, ktoré je dodnes pri Neapoli smutne známe svojimi drobnými gangstermi: šikovne alebo bezochivo oberú nič netušiacich turistov aj o to posledné. Pravnuci svatokrádežných lúpežníkov sa teda neodklonili od cesty svojich pradedov! Toto je teda história sv. Mikuláša a jeho kostí. Ostatok sú legendy. O nich platí, že nemusia mať vždy historické jadro, t. j. že z historického hľadiska nemusia byť pravdivé, sú však názorným vyjadrením určitej pravdy.

Legenda dnes nestojí vysoko v úcte súčasného človeka. Nečudo, že sa na stredovekých ľuďoch mnohí pozerajú s opovržením, lebo vraj verili v legendy a antickí ľudia vraj verili v mýty. Takí jednoduchí tí stredovekí antickí ľudia potom neboli! Na legendu a mýtus sa títo ľudia pozerali z iného hľadiska, nie z historického ako my, ale z hľadiska ideovej náplne - zmyslu určitej rozpravy. Či je pravdivá alebo nie, to tých ľudí natoľko nezaujímalo. Pozerali na jadro pravdy, nie historickej ale významovej. A keď na nich pozeráme z tohto stanoviska, sotva sa odvážime pokledať ich za naivných!

O svätom Mikulášovi sa rozprávajú predovšetkým dve legendy. V nich treba hľadať dôvod veľkej popularity biskupa Mikuláša z Miri.

Podľa prvej, biskup Mikuláš zachránil tri dcéry istého chudobného človeka pred nehodným životom tým, že im za noci hodil do príbytku peniaze, za ktoré si mohli zaobstarat vhodné veňo, potrebné pre výdaj. Možno odtiaľ pochádza náš zvyk, že sa na Mikuláša topánky dávali do okna - hovorím u nás, lebo inde ich dávajú pred krb.

Druhá legenda rozpráva o istom človeku, ktorý vraj zapredal srdce diabľovi za nesmierné bohatstvo. Diabol si vraj vzal jeho srdce a namiesto neho mu dal do hrudi kameň. Človek zbohatol na všetko pomyslenie, ale keďže nemal srdca a nebol s ľuďmi schopný hovoriť ako človek s človekom, stratil všetkých priateľov a osamel uprostred svojho bohatstva. S osamelosťou prišiel smútok, so smútkom beznádejnosť a nešťastie. Raz ho stretol biskup Mikuláš. Na otázku, prečo je taký smutný, boháč rozpovedal, čo sa mu prihodilo. Biskup sa usmial a povedal mu: Ak chceš dostať späť svoje srdce a tým aj lásku ľudí, rob dobré so svojím bohatstvom a rozďaj ho

chudobným: A boháč urobil, ako mu radil Boží muž a pomaly sa mu v hrudi roztopil kameň a utvorilo sa teplé ľudské srdce, schopné srdečných ľudských vzťahov, prinášajúcich šťastie.

Hľa, legendy! Nikto sa nepýta na ich historické jadro. Je v nich však kus pravdy, na ktorej spočíva sporiadaný život spoločnosti a ľudské šťastie. Lebo ak z našej spoločnosti tohto moderného sofistického sveta bude ďalej miznúť záujem človeka o človeka, vzťahy od srdca k srdcu, vráti sa ľadová doba. Z hrudi sa vytratí ľudské srdce a človek skamenie v meravej osamelosti!

Svätý Mikuláš so svojim posolstvom milosrdenstva a účinných lások je ešte aktuálny. Možno viac ako prv, v dobách, keď sa rozprávali legendy!

- o -

A D V E N T .

Málokto si dnes uvedomuje, čo toto slovo znamená. Latinské slovo "adventus" znamená príchod a celé obdobie, ktoré nazývame adventom, je prípravou na príchod Niekeho, kto prišiel, aby ľudí pozdvihol z nízkosti zeme vyššie k sebe, aby im dal vznešenejšie ideály.

Vieme, že každoročný príchod Spasiteľa nie je skutočný, ale tým obdivuhodnejšie je to, že my kresťania s rovnakou láskou a túžbou očakávame den tohto narodenia. To by si mali všimnúť ateisti, ktorí neveria v nič, ktorým je hmota bohom a cieľom raj na zemi. Mali by si uvedomiť, že tá nestárnuca oddanosť ku Kristovi nemôže mať základ v zavádzaní ľudí a v neskutočných snoch. V oslave Vianoc je niečo nadprirodzeného, niečo, čo je pre nás katolíkov každoročne radostnou udalosťou.

Na príchod ľudí sa pripravujeme rôznymi vonkajšími prípravami, lebo ako nedokonalí tvorovia často viac lipneme na viditeľných veciach a podľa nich posudzujeme aj svoje okolie. Omnoho dokonalejšia by však mala byť naša príprava na príchod Toho, ktorý je Dokonalý, ktorý neocenuje vonkajší lesk a povrch, ale ktorý pozná naše myšlienky skôr, ako boli vyslovené alebo vôbec vznikli.

Prípraviť sa na Kristov príchod znamená v prvom rade očistiť si myšlienky: stať sa zbožným, dobromyseľným - správne myslieť. Uľahčíme si to tým, že si pred seba postavíme cieľ života, odmenu vidieť Toho, ktorého teraz iba nejasne spoznávame a prebývať tam, kde je všetko dokonale krásne, že "oko nevidelo a ucho nepočulo". Keď sa naučíme šľachetne zmýšľať, naučíme sa i opravdivo kresťansky žiť, lebo slová a činy sú výsledkami myšlienok.

Ak naša príprava na veľký príchod bude spočívať len v úsilí naučiť sa vždy a všade o každom dobre zmýšľať, už o niečo pokročíme a Pán potom isto ocení i naše úsilie o vonkajšiu krásu a prípravu, lebo za všetkým tým bude vidieť naše čisté myšlienky, ušľachtilé srdce a otvorené náručie prijať Ho s nežnou láskou a nedovoliť, aby sa musel z nášho príbytku vystahovať do studenej betlehemskej maštali!

- o -

P O D P O R U J M E S V O J H O R O D Á K A ,
kardinála J o z e f a T O M K U , narodeného 11. marca 1924
v Udavskom na východnom Slovensku, prefekta Kongregácie pre
evanjelizáciu národov, MODLITBAMI A OBETAMI v jeho zodpovednej
úlohe starať sa o katolícku misie na celom svete !

Otec Karel hovorí na tému

Uctievanie Ježiša-Dieťaťa v niektorých častiach Európy.

V advente 1983 sme rozprávali o úcte k Pražskému Jezuliatku. Dnes sa pozrieme na iné, podobné sošky božského Dieťaťa, uctievané inde.

Vráťme sa však ešte k Bambinu di Praga, ktorého sošky sú rozšírené predovšetkým v kostoloch karmelitánskeho rádu na celom svete. Na niektorých miestach dosiehlá takú úctu, ako soška originálna. Tak 17. júla 1750, bola za prítomnosti portugalskej kráľovnej, princov a celého dvora v Lisabone slávnostne korunovaná kópia pražského Jezuliatka. Odvtedy patrí táto soška k najuctievanejším v krajine. V Taliansku to bola zasa markýza Gavotti de Savona, ktorá venovala karmelitánskému kláštoru v Arcanone na talianskej Riviére vernú kópiu pražského Ježiška, posvätenú pápežom Piom X. Čoskoro potom tu vznikla skutočná svätynia Gesu Bambino. V roku 1904 tu bola preto postavená veľká pútnická bazilika s oltárom z bieleho mramoru, na ktorom hore stojí milostivá socha. Toto na doplnenie poznatkov úcty k pražskému Jezuliatku.

V obchodoch na Via Conciliazione, ktorá smeruje na svätopeterské námestie, i v ostatných uliciach na okolí svätého Petra, všade možno kúpiť sošku Bambino della Praga - sošku z keramiky, skla alebo vyrezávanú z dreva, v rôznych veľkostiach a prevedeniach. Predavač sa nikdy nepomýlia, ak sa pýtate na Bambino della Praga, vždy presne vedľa, ktorá to je.

V samotnom Ríme je však tiež uctievaná iná soška, a to Sanctissimo Bambino, v kostole Aracelli na kapitole. Od roku 1525 sa tu prechováva 60 cm vysoká soška, ktorú v 15. storočí vyrezal jeden františkánsky mních z olivového stromu z Getsemánskej záhrady a potom ju doniesol do Ríma. V priebehu času sa ustálil zvyk, že deti - a nielen deti - z celého sveta pišu Ježiškovi do Aracelli svoje priania a prosia o ich splnenie. Na adresu stačí napísať Sanctissimo Bambino, Roma a list určite príde. V samotnom kostole je malá kazateľnica, z ktorej deti kážu o malom Ježiškovi. Rez tu ako malý chlapec kázal i Eugenio Pacelli, neskorší pápež Pius XII. Ježiško z Aracelli má i svoj vlastný kočík, v ktorom je na požiadanie vozený k chorým.

Iné Jezuliatko, tzv. Salzburger Kinder uctievaajú v kapucínskom kostole Panny Márie z Loreta v Salzburgu. Je to malá, iba asi 10 cm vysoká soška, vyrezaná zo slonoviny. Sošku venovala kláštoru kapucínok grófkni z Ettlingenu. Prvého ctiteľa našla soška u kvardiána kláštora v pátrovi Chryzostomovi Schenckovi z Kaštelu. Hovorí sa, že soške, ktorá mu bola kedysi darovaná, sa vždy k nemu zázračne vrátila, keď sa náhodou dostala do iných rúk. Cisárovné, knázné, kráľovné - všetky si považovali za česť venovať soške drahé plášte. V roku 1731 bol Ježiško prenesený na zvláštny oltár a vystavený v striebornom tabernákule. 22. júna 1851 sa v Salzburgu konala veľkolepá slávnosť 200-ročného pobytu Jezuliatka v meste. Podobne bolo oslávené i 300-ročné jubileum v našom storočí.

I Mnichov má svojho Ježiška v kostole, nazývanom Burgersaal, čiže meštiacke sála. Podobne bolo toto "Knabekinder" - ako hovoria mníchovčania - uctievané v kostole augustiniánov, ale v roku 1817 slávnostne prenesené na terajšie miesto, ktoré je centrom mariánskych družín. Na každý rok v období od 24. decembra do 2. februára, čiže do sviatku Hromnice, je Ježiško vystavený na hlavnom oltári. V dňoch 25. až 27. decembra sa pred ním koná 40-hodinová modlitba. Na rozdiel od ostatných sošiek, ktoré stoja, je mníchovsky Ježiško ležiacie dieťa, zabalené v plienkách. I z tohto Ježiška existujú mnohé kópie, rozšírené hlavne v Bavarsku. V jadróm žensom bavarskom kláštore dávala matka predstavená tohto Ježiška novičkám do izieb, aby sa s ním mohli potešiť, modliť a tak prekonať prípadný smútok.

Spytovanie svedomia pri obnovách a duchovnom vedení

I. L á s k a k s e b e s a m é m u .

1. Zdravie :

Spánok, telesný pohyb, rekreácia?
 Otužovanie, čistota, upravenosť?
 Pohodlnosť, zmäkčilosť?
 Miernosť v jedení, pití a fajčení?

2. Existenčné zaistenie :

Mám všetky potrebné existenčné prostriedky?
 Mám poriadok vo svojom životnom prostredí?
 Čo by som potreboval pre vytvorenie lepších existenčných podmienok?
 Čo mám nadbytočné, neužitočné?
 Moje úspory?

3. Zamestnanie :

Vyhovuje mi z hľadiska zdravia, existencie a povolania?
 Ako plním povinnosti zamestnania /skúšky/ ?
 Aké sú moje spoločenské vzťahy v škole- zamestnaní ?
 Snažím sa byť svedkom Ježiša Krista v škole - zamestnaní ?
 Ako ?

4. Poznávanie a plnenie svojho povolania :

Som pevne odhodlaný budovať Kristovo kráľovstvo ?
 Je mojím najvyšším ideálom Kristus ? Ako Ho poznávam ?
 Čerpám denne z evanjelia ? Ako ?
 Vykonávam si denné spytovanie svedomia ?
 Ako využívam čas ?
 Mám denný, týždenný, mesačný poriadok a ročný plán ?
 Poznám vlastné charizmy ? Ako ich využívam ?
 Poznám svoje špeciálne životné povolanie ?
 Pripravujem sa naň ? Modlím sa zaň ?
 Poznám svoju hlavnú chybu a bojujem proti nej ?
 Som pracovitý ?
 Nezanedbávam konanie dobrého ?
 Ako je to s mojou čistotou v myšlienkách, slovách a skutkoch?
 Čvičím sa v sebazapieraní ?
 Študujem náboženskú literatúru, prevádzam duchovné čítanie ?

5. Plnenie predsavzatí :

- z duchovných cvičení ?
- z poslednej duchovnej obnovy ?
- z posledného stretnutia s duchovným vodcom ?
- ak mám nejaké záväzky alebo sľuby, ako ich plním ?

6. Moje kontakty :

- prekážajúce : - spoločenské /kamaráti, priatelia, známosť/
 - príbuzenské
- napomáhajúce: - hierarchické /s predstaveným, duchovným vodcom, svedníkom/
 Som úprimný, učenlivý a presný v týchto kontaktoch ?
 Som naozaj ochotný svojimi charizmami slúžiť Cirkvi pod vedením predstaveného a duchovného vodcu ?

bratské :

Aká je moja účasť na živote miestnej cirkvi a v spoločenstvách ?
 Aké mám duchovné priateľstvá ?
 Sledujem vysielania Vatikánskeho rozhlasu ? Prejavy Svätého Otca ?

II. L á s k a k Ľ u ě o m .

1. Som spravodlivý a čestný ?
2. Vyhybam sa všetkému, čo škodí láske /ohováranie, odpor, závisť, neláskavosť, nepozornosť, nepresnosť, nedodržanie slov, porušenie tajomstva, kradnutie času a pod./ ?
3. Je moja láska skutočná alebo platonická, nezištná alebo vypočítavá, je čistá / k príbuzným, priateľom, snúbencovi, manželovi, bratom a sestrám v skupinovej cirkvi, ku kolegom, k mládeži, k núdzným/ ?
 Je moja služba lásky konaná v tichosti, skromnosti, pokojnej láskavosti a veselosti ?
 Je pohotová ?
4. Zachovávajú poriadok v apoštoláte :
 - A- Krása /dobrého príkladu/ -- tak nech svieti vaše svetlo pred ľuďmi.
 - B. Dobro /skutky lásky/ -- aby ľudia, vidiac naše dobré skutky....
 - C. Pravda /po nabudení záujmu, otázok/ -- ... velebili Otca, ktorý je na nebesiach!
5. Ako využívam apoštolské prostriedky ?
 Využívam na službu lásky a na apoštolát peniaze a materiálne dobrá ?

III. L á s k a k B o h u .

1. Verím pevne, že Boh mi chce vždy len to najlepšie /aj v utrpení/ a že On jediný dá môjmu životu ozajstnú plnosť?
 Neprežívam krízu tejto viery ?
 Som šťastný v Otcovom náručí, v Otcovom dome ?
 Mám nejakého bôžika /osobná vec, pôžitok, vlastné ja/ alebo si ho nehľadám ?
2. Konám všetko z lásky k Bohu ?
 Znášam z lásky k Nemu trpezlivo všetky nepríjemnosti ?
 Je láska k Bohu vo všetkom mojom hlavným motívom ?
 Chcem robiť vždy a len to, čo chce odo mňa Boh a čo mi ukazuje Kristus, predstavený a duchovný voľca ?
3. Aké mám kontakty s Bohom /meditácia, ranná a večerná modlitba, v priebehu dňa, svätá omša a poklona sviatostnému Spasiteľovi, iné pobožnosti- ruženec, krížová cesta a pod./ ?
 Aká je moja úcta k Panne Márii a mojim patrónom ?

Otec Karel

o autorovi známej vianočnej piesni "Tichá noc, svätá noc..."

Keď sa na Vianoce stretnú pri jasličkách veriaci, zazniejú na celom svete vianočné piesne a koledy. Každý národ má svoje, ku ktorým sa s dojatím vracia a ktoré neoddeliteľne patria ku kúzlu vianočných dní. Existuje však jedna pieseň, ktorú pozná a spieva celý svet: Tichá noc, svätá noc, v nemeckom originále *Stille Nacht, heilige Nacht*.

Od roku 1818, kedy bola poprvý raz predvedená na polnočnej v malom kostolíku v rakúskom Obendorfu, dodnes sa rozšírila po celej zemi. Opát Klötze so Salzburgu napríklad rozpráva, že túto pieseň počul v Indii, na Novom Zélande, vo východnej Afrike, v Zambézii, Sudáne a u juhoamerických Indiánov.

Toto predvianočné obdobie je dobrou príležitosťou pozrieť sa ako by kedy pieseň vznikla a kto boli autormi jej textu a melodie. Text napísal katolícky kňaz Jozef Mohr zo salzburgského kraja. Životopis tohto kňaza, ktorý bol a ostal jednoduchým synom svojho ľudu, sa číta ako napínavý román.

Malý Jozef sa narodil 11. decembra 1792 v Salzburgu ako tretie dieťa slobodnej matky, pričom každé dieťa malo iného otca. Je podozrivé, že prostredie v ktorom malý Jozef rástol, bolo neutešené a bieda bola všade. Predstavme si už len to, že kňatom pri Jozefovom krste bol salzbužský kat. To značí, že nikto v meste nebol ochotný s takou rodinou nadväzovať styky.

Napriek tomu z malého Jozefa vyrástlo dieťa veselej povahy a to asi tiež spôsobilo základný obrät v jeho živote: keď mal 6 rokov, všimol si ho vtedajší vikár domu Ján Nepomuk Himmerle. Zobral si ho k sebe a staral sa oň ako o vlastného. Jemu Jozef vďačí za prvú hudobnú výuku. Pretože sa v škole ukázalo, že je veľmi nadaný - vo všetkých triedach dostával ceny za úspechy pri skúškach - jeho pestúr ho poslal roku 1801 do gymnázia.

Aj tu študoval s úspechom. Jeho štúdium bolo na určitý čas prerušené vpádom Francúzov za Napoleona v roku 1804. Pre Salzburg to boli časy veľmi pohuté, lebo v priebehu 16 rokov sa päťkrát zmenila štátna príslušnosť mesta a kraja. Až v roku 1816 pripadol Salzburg definitívne k Rakúsku. Ako následok týchto vojnových zrážok bola bieda a núdza. Aj vikár Himmerle schudobnel a nemohol sa už naplno starať o svojho zverenca. Tento si vypomáhal tým, že pôsobil v speváckom zbore opátstva svätého Petra, za čo dostával obedy a večere. Taktiež pomáhal v hre na organ a husle. Nakoniec veľká drahota po treťom francúzskom vpáde znemožnila ďalej sa starať o Jozefa, ktorý mal vtedy 16 rokov. Ten sa preto rozhodol ponúknuť svoje hudobné schopnosti kláštoru v Krenzmünsteri, kde venovali hudbe veľkú starostlivosť. Bol prijatý a tým mohol i ďalej študovať.

V roku 1810, po ukončení štúdií, sa Mohr vrátil do Salzburgu a rozhodol sa, že sa stane kňazom. To ovšem značilo prekonať mnohé a ťažké prekážky: predovšetkým bolo v tých časoch veľmi ťažké, aby sa kňazom mohlo stať nemanželské dieťa. Pomocou vikára Himmerleho sa nakoniec podarilo všetky prekážky prekonať a 1. novembra vstúpil Jozef Mohr do salzburgského seminára. V roku 1815 bol vysvätený za kňaza a poslaný ako pomocný kňaz do Ramsau v Bergesgadene. Po mesiaci je však preložený do Lungau ako kaplán do veľkej farnosti, kde kňazská služba vyžadovala dlhé cesty peši. Pretože sa mladý kaplán vôbec nešetril, po dvoch rokoch sa zrútil a bol poslaný na zotavenie domov, do Salzburgu. V tom čase ale ťažko ochrela Mohrova matka. Pretože Jozef považoval za svoju povinnosť starať sa o ňu, doprial si iba mesiac kludu a prosil o nové miesto. Vtedy bol poslaný do Oberdorfu, kde pôsobil dva roky. Boli to najpeknejšie roky jeho života, pretože tu

našiel krúžok priateľov, s ktorými si dobre rozumel.

Medzi nimi bol aj Franz Gruber, učiteľ vo vedľajšej dedinke. Toho Mohr 24. decembra 1818 požiadal, aby zložil melódiu na text vianočnej piesne, ktorú napísal. O polnoci potom zaznela po prvý raz Tichá noc, svätá noc.

Jozef Mohr si svoju otvorenú a veselú povahu zachoval aj ako kaplán, čo sa nelúbilo však jeho predstavenému v Oberdorfe, vtedy už starému a nespokojnému páru farárovi. Ten nakoniec poslal žalobu na konzistorium, v ktorej sa žaluje, že jeho kaplán je mláďa a nerozvážny, že chodí s dlhou fajkou a pytlíkom tabáku po dedine a za poslednej povodni sa s ostatnými člnkoval. Často hraje a spieva i nevážne piesne a svojej láske k hudbe je ochotný všetko obetovať.

Obžaloba ležala na konzistoriu rok, ale potom predsa urobila svoje: Jozef Mohr bol znova preložený. 19. októbra 1819 ho doprevádzali jeho priatelia na ceste z Oberdorfu a nikto z nich sa nehanbil za slzy, keď ich opúšťal verný a dobrý kamarát. Ako sa zdá, obžaloba pána farára predsa len hlbšie zapôsobila, lebo v nasledujúcich osem rokoch bol Mohr prekladaný, takže vystriedal celkom desať farností. Nakoniec, po jeho žiadosti na arcibiskupstve, bol v roku 1827 poslaný ako vikár a samostatný duchovný správca do Hintersee a po desiatich rokoch mu salzbugský kardiál Schwarzenberg zveril veľkú farnosť Warreim, kde Mohr pôsobil jedenásť rokov - až do svojej predčasnej smrti.

Farár Mohr bol ozajstným pastierom svojej farnosti. Sám vyrástol z biedy a tak sa aj on snažil ulaviť chudobným tým, že rozdával všetko čo mal. Ale šteral sa aj ináč o zverení dedinu. Napríklad na kúpeňe protipožiarnej striekačky venoval všetky svoje úspory a podarilo sa mu tiež uskutočniť stavbu novej školy; k jej vysväteniu prišiel samotný kardiál Schwarzenberg. Samozrejme, že hlavná jeho starostlivosť patrila spevu v kostole a hudbe vôbec. Skomponoval dokonca i slávnostnú omšu a mnohé cirkevné piesne. V službe svojej farnosti v 56. rokoch svojho života aj zomrel, keď si na ceste k zaošpatreniu umierajúceho vo vzdialenej dedinskej samote, za studenej novembrovej noci, spôsobil zápal pľúc, ktorému v decembri roku 1843 podľahol. Ako mŕtveho ho jeden z jeho farníkov vyfotografoval. Fotografia sa neskôršie stratila, rovnako ako všetky Mohrové hudobné skládby a básne. Iba jedna veľkonočná pieseň sa zachovala a potom text našej Tichá noc, svätá noc.

Podľa lebky umretého bola zrekonštruovaná jeho poľoba, ktorú dnes vidíme na pamätníku v novej kostole v Oberdorfe, kde sú zobrazení obaja autori piesne: Gruber i Mohr...

Franz Gruber zomrel ako 67-ročný učiteľ hudby v Hallein. Jeho deti sa celkove tiež venovali hudbe. Na Gruberovom bývalom dome je umiestnená plaketa, pripomínajúca, že tu žil a pôsobil skladateľ nesmrteľnej melodie.

Ešte niekoľko slov k prekladu piesne do českého jazyka : Pekná melódia bola čoskoro i Čechách veľmi oblúbená, čo spôsobilo, že bola stále nanovo prekladaná; takže existovala v mnohých verziách a po jednotnom začiatku "Tichá noc, svätá noc..." sa texty začali veľmi rozchádzať. To spôsobilo, že v každej rodine sa spievala ináč a v kostoloch iba veľmi málo. Až po vydaní jednotného spevníka - text veľmi šťastne prebásnil Václav ŘEŇČ - můžm- všetcí spoločne so všetcími národní spievať i my túto naozaj vianočnú hymnu!

- 0 -

ČISTOTU MYŠLIŇOK, SLOV A SKUTKOV MA DISPONUJÚ K RADOSTNÉMU
PREŽIETIU VIANOČ .

NAJLEPŠIE TO DOBIANEM, KEĎ PRISTŮPIM K SVIATOSTI ZMIERENIA !

Kresťanská láska a naša ľudská prirodzenosť.

Odpúšťajúca a pomáhajúca láska je podľa svätého Písma hlavným príkazom kresťanskej nauky. Milovať svojich nepriateľov, dobre robiť tým, ktorí nás nenávidia a modliť sa za svojich prenasledovateľov a osočovateľov /Mt 5, 45/ ako učí Kristus, je príkaz ťažký. Tak isto ťažko je premáhať zlo dobrom /Rim 12, 21/ ako učí svätý Pavol. Toto je ale jediný spôsob, ako žiť do dôsledkov po kresťansky. Zlo sa nedá premôcť zlom, pretože zlo môže vzbudiť nové zlo, pomsta novú pomstu. Kto sa cíti ukrivdený, bude sa usilovať pomstiť, krivdu odplatiť - ak sa nepozdvihne k odpúšťajúcej láske.

Pravda, to neznamená, žeby sa malo prestať spravodlivo trestať zločiny. Porušený právny poriadok musí byť napravený potrestaním vinníka, a to legálnou, na to ustanovenou vrchnosťou. No osobná nevraživosť nemá v živote kresťana miesto ani pri súdnom konaní. Vylievaním si žľče nad skrivodlivým nepriateľom nič nezískam, len si poškodím zdravie.

Svätý Pavol odporúča, aby si kresťania svoje spory urovnávali medzi sebou a nechodili s nimi pred pohanských sudcov. Kresťanskejšie však je odpustiť bratovi krivdu bez trestu, podľa slov: "Už to je pre vás zlé, že sa vôbec súdite medzi sebou! Prečo radšej krivdu netrpíte? Prečo radšej škodu neznášate?" /1 Kor 6, 7-8/. Toto sú slová v Kristovom duchu, ktorý žiada odpúšťať zo srdca vinníkom: "Počuli ste, že bolo povedané: oko za oko a zub za zub. Ja vám však hovorím: neprotivte sa zlu, ale ak ťa niekto udrie po pravom líci, nastav mu aj druhé a tomu, kto sa chce súdiť s tebou a vziať ti oblek, prepustiť mu aj svoj plášť. Ak ťa niekto núti na jednu míľu cesty, id s ním dve. Tomu kto ťa prosí, daj. Ani sa neodvracaj od toho, kto by si chcel od teba niečo vypožičať" /Mt 5, 38-42/. Toto je už hrdinskosť. Ale bez tohto hrdinského postoja nikdy nevyriešime spory s konečnou platnosťou!

Sú situácie, kde nie je možné urobiť nápravu. Budeš vtedy horieť pomstou? Keď hrešiacemu bratovi odpustím, získam pokoj srdca i zásluhu. Ak vykonám pomstu alebo potrestanie, vec nevyriešim, lebo ak nemám svedomie otupené, prídu jeho výčitky a môže sa pridružiť obava o jeho novú pomstu. Pán nám o pomste jasne hovorí: "Moja je pomsta, ja sa odplatím!" A inde hovorí: "Ba keď je tvoj nepriateľ hladný, nakrm ho a keď je smädny, napoj ho! Keď tak urobíš, žeravého uhlia ako keby si mu nahnul na hlavu! Nedaj sa premôcť zlu, ale dobrom premáhaj zlo!" /Rim 12, 20-21/. Naša "pomsta" môže byť iba takáto. Jediné takouto - odpúšťajúcou láskou - možno pretrhnúť reťaz pomsty a priniesť pokoj a zmierenie.

Našou vlastnosťou je, že sa vieme iba veľmi ťažko odosobniť, na veci zahľadieť nestranne, očami tretieho. Človek je zlým sudcom vo vlastných veciach. Často v očiach blížnych vidíme i smietku, kým vo vlastných očiach často nevidíme ani brvno /Mt 7, 3-5/. Zametáme pred dvermi iných, kým na špinu pred vlastnými zabúdame.

Proti tejto chybe, ktorá je v nás hlboko zakorenená, nám dáva odpoveď kresťanstvo: pokorujme sa pre svoje zlé stránky a nenávidíme pre ne svoje povyšujúce sa "ja". U spolublížnych si všimajme ich dobré vlastnosti, správne ich ocenne a tým si ich

začnime vážiť a milovať. Doneslime si, akí by sme boli my na ich mieste.

Každý z nás má dobré i zlé vlastnosti - zdedené alebo získané. Pán všetkých stvoril na svoj obraz, do každého vložil iskru svojho bytia, každému udelil zo svojich darov a milostí. Preto hľadajme čo nás spája, nie čo nás rozdeľuje. Pozerajme na to, čo je na blížnom pekného a nie na to, čo odpudzuje. "On dáva svojmu slnku vychádzať nad dobrými i zlými a dáva pršať na spravodlivých i nespravodlivých... Lebo ak len tých milujete, ktorí aj vás milujú, akú zásluhu máte? Či to isté nerobia aj pohania? Ak pozdravujete iba svojich bratov, čo zvláštneho tým robíte? Či to nerobia aj pohania?" /Mt 5, 45-48/. Nesme bremená jeden druhému, aby sme vyplnili zákon Kristov /Gal 6, 2/.

Nesebecká láska je oheň, ktorý roztápa naše chyby a hriechy a zohrieva srdcia blížnych. Učinná láska je rečou, ktorej každý rozumie, i ten najotupenejší a najspustlejší hriešnik. Láska k Bohu a z nej prameniaca láska k blížnemu bola tajomstvom úspechu veľkých božích služobníkov. Príklad takejto vznešenej lásky nám dal Kristus. Nezatraca je slabých a hriešnych, ba ani svojich nepriateľov. Miluje ich a modlí sa za nich, ba obetuje za nich i svoj život. V jeho šľapajách kráčajú jeho verní nasledovníci - svätí a svätice všetkých dôb.

Z nich si teraz všimnime jedného: Serafínskeho Otca Františka, ktorý dokonale nasledoval Kristov príklad vo všetkom. Príklad je z Fioretti- Kvetiniek :

V pustovni na Monte Casale navštívili bratov menších traja zbojníci. Zlostný gvardián Angelo ich však z kláštora vyhnal. Hneď potom tam prišiel svätý František a keď sa dozvedel o udalosti, miesto očakávaného uznania gvardiána prísno pokarhal slovami: "Nemilosrdne si sa zachoval, lebo hriešnikov je ľahšie privádzať k Bohu láskavosťou ako nemilosrdnými výčitkami. Preto náš Majster Ježiš Kristus, ktorého evanjelium sme slúbili zachovávať hovorí, že lekára nepotrebuje zdraví, ale chorí a že neprišiel volať spravodlivých na pokánie, ale hriešnikov- a preto často jedával s nimi. Keďže si konal proti láske a proti Kristovmu svätému evanjeliu, rozkazujem ti, viazanému svätou poslušnosťou, aby si hneď vzal túto kapsu s chlebom, ktorý som vyžobral a túto nádobu s vínom a šiel za nimi cez vrchy a údolia, kým ich nenájdeš. Daj im všetok tento chlieb a toto víno v mojom mene. Potom pred nimi kľakni a pokorne im vyznaj svoju vinu. Pros ich v mojom mene, aby už viac nepáchali zlo, ale aby sa báli Boha a neubližovali ľuďom. Ak to urobia, sľubujem im, že sa postarám o ich potreby a že im ustavične budem dávať jesť a piť. Ak im to pokorne povieš, vráť sa sem". /Kvetinky sv. Františka, Žilina, 1944, str. 73/. Na slová toľkej lásky a pokory i zbojníci vstúpili do seba a stali sa z nich dobrí a kajúci menší bratia.

Takto svätý František, ktorý sa považoval za najmenšieho zo všetkých a pred všetkými sa pokoroval, svojou pokorou a láskou všetkých získal Kristovi: bohatých i chudobných, poddaných i šľachticov, mešťanov i duchovenstvo, ctnostných i zbojníkov, ba skrotil i gubbijského vlka.

NAJLEPŠOU ZBRAŇOU PROTI NEPRIATEĽOM V NÁS I MIMO NÁS JE
L Á S K A . ONA JE PUTOM MEDZI ĽUĎMI NA ZEMI I ZVÄZKOM
S NEBESKOU RODINOU !

Paberky na konto Jána Pavla II..

Kto nás odlúči od lásky Kristovej ? /Rim 8, 35/.

Dňa 8. februára 1985 bol manifestačný pohreb mladíka Bertiho. Zišla sa tu mládež od Dunaja až ďaleko spoza Košíc... Viac knazov celebroidovalo oblečených a boli tu aj neúradne. Miestny pán farár sa len s údivom pýtal: "Berti, Berti, taký skromný v živote, tak trpiaci, kde si sa spoznal s tolkými mladými? Toto ešte v našej obci nebolo!"

Berti bol silným kresťanom apoštolského razenia. Pritom viac nenápadný, skromný. Posledné tri roky ho zožierala zákerná rakovina. Veľa trpel. Od počiatku vedel, čo mu je. Zhubná rakovina urobila svoju prácu na nom dokonale. Ako to prežíval? V jednote s Bohom. Chcel vždy to, čo chce Boh. Posledný polrok to bolo vystupňované utrpenie, viac v nemocnici. Keď do nej vstupoval, spojil sa s Kristom, ktorý vstupoval do Getsemanskej záhrady, na Olivovú horu, aby tu prežil smrteľný zápas. Hej, Berti umieral tichúčko, pri plnom vedomí. Viackrát to aj zdôraznil: "Už umieram..." Pokoj, ktorý venčil jeho ubolenú tvár, bol už vybojovaný na nemocničnom lôžku. Všetko prežíval v spojení s Ježišom. Veľa sa modlil. Keď však prišla návšteva, vtedy sa odosobnil; nehovoril o svojich problémoch, ale o problémoch mladých. Keď mu zdôraznili, že mu prosia vyzdravenie, usmial sa a skromne doložil: "Chcem umrieť za SVÄTEHO OTCA. Pošlite všetko v mojom mene na k o n t o Jána Pavla II. !"

To adresoval Rodine Nepoškrvnenej a bol rád, že patrí do nej. Nezabudol dodať: "Tam už vedia, kde to patrí, len to dajte na to konto".

Z a č i a t o č n í č k a ...

Som rada, že už môžem patriť do Rodiny Nepoškrvnenej. Po skončení gymnázia som ostala doma. Nemohla som ani študovať, ani do zamestnania. Moja choroba sa volá myopatia. Je to choroba svalstva. Celkom som odkázaná na rodičov. Samota a opustenosť, strata kolektívu mladých - to všetko na mňa spočiatku strašne doliehalo. Chytalo sa ma zúfalstvo. Pritom tá nevládnosť! Počula som o Rodine Nepoškrvnenej. Zaujalo ma to a hľadala som cesty k ostatným postihnutým... Je to hrejivý pocit, že nie som sama, že odrazu mám viac bratov, mnoho sestier, že sa spolu modlíme na tie isté úmysly: svätý r u ž e n e c ! Zaujalo ma, že všetci máme spoločné konto "SVÄTÝ OTEC-CIRKEV". I ja chcem svojou obetou a modlitbou prispievať na toto konto. Potešilo ma, že o 15,00 hodine /kedy zomrel Spasiteľ/, máme stretnutie pod krížom. Kratučkový pohľad na kríž a vzdych: "Klaniam sa ti, Kriste, lebo si nás svojim svätým krížom vykúpil. Kriste, ty si bol pre nás poslušný až po smrť, a to až po smrť kríža. Klaniam sa Tvojej vôli, drahý Spasiteľu".

G r é t a

Už štyri roky som vašou anonymnou sestrou. Všetko som dostávala prostredníctvom brata Jaška. Teraz sa teším, že sa poznáme bližšie. Koľko len bude v mojich silách, pousilujem sa obetovať a viac sa zvnútorňiť. Teší ma, keď aj mojím skromným príspevkom zvýšite konto "Svätý Otec Ján Pavol II." a pomôžeme aj našim slovenským biskupom doma i ďaleko...

Takto od reuny pokrivená Grétka. Nie je to závan Ducha Svätého v nej ?

T a n k a

Z čistého srdca pozdravujem všetkých chorých, postihnutých bratov a sestry. Vy všetci chápete, čo je utrpenie a bolesť. Ja som ju donedávna poznala z vášho utrpenia ako znevinná sestra. Dnes sa zlučujem s lôžkom ako vy. Len Boh vie o mojich bolestných nociach, často iba preplakaných. Neviete, ako mi úžasne dobre padlo, keď ste ma vyhľadali a prijali do Rodiny. No najviac ma zachytila j e d n o t a ú m y s l o v ! Všetci spoločne za Svätého Otca, za našich otcov biskupov, kňazov. Trpíte a modlite sa. Chcem sa to učiť i ja. Chcem s vami spoločne všetko obetovať, s vami sa modliť svätý ruženec, konať zmierne sväté hodiny so Spasiteľom, ako mi sily dovoľujú. Prijmite odo dneška aj môj kríž a všetko, čo s tým súvisí. Všetko na to isté konto "Ján Pavol II.- Cirkev".

Z á z r a k v d v a d s i a t o m s t o r o č í . . .

Ležim doma opustená. Moja matka v nemocnici, neviem, či je už po operácii, či ešte len čaká. Telefón nemáme a nikto ku mne nezanieryl. Moja tvár je celá opuchnutá... Niet, kto by mi po-
dal vody. Údy zmeravené reumou. Ťažko som otvorila dvere na chodbu, hádam niekto pôjde. Nik... nik... Všetci v to ráno sa ponáhľali do práce, bytovky sú poloprázdne. Ani nekúria dobre, drví ma zima. Rozplakala som sa. Potom som si spomenula: Keby mi tak aspoň niekto z Rodiny napísal. Len riadoček z Rodiny Nepoškvrnenej. Bože, vnukni to XY!

Na druhý deň volá suseda, že sa čosi belie v schránke. Pri-niesla, otváram... Môj Bože, a že sa nedejú zázraky? Včera písaný list pre mňa. Aký si milosrdný. Ešte len včera som Ťa o to prosila - a list je tu! Čítam referát, ako dopadla naša spoločná kytica, ako ten-onen brat hrdinsky trpí, ako istá sestra ticho posväcuje svoje "lôžko smrti". Zahanbila som sa, že som si prosila útechu. Hneď som to aj oľutovala a dostala odrazu chuť nasledovať mojich hrdinských bratov a sestry: Bertiho, Betku, Paľka, Jožka, Máriu... Vytiahla som ruženec a prosila našu Veliteľku, Nepošvrnenú svätú Pannu, aby tieto ruže položila pred trón Najsvätejšej Trojice a miesto nich poslala pätnásť veľkých nových milostí Svätému Otcovi. Nech nám žije zdravý, nech putuje, nech všade kriesi k pokoju a láske...

Vzkriesená Ľubica

B o h m a d r ž í .

Takto píše Lýdia. Preto sa držím i ja. Som šťastná, hoci všetko okolo mňa je rozladené. Mám za koho obetovať. Naučila som sa rozjímať metódou L e a n a p a s . Je to úžasné. Aký dobrý pocit je v človekovi, keď sa pohrúži do Boha. Prialo by som si, aby sa to naučili všetci mladí. V každom rozjímaní preberám pozornosť od Pána. Všetko je skvelé, lebo je to božie a teda nasledovania hodné.

Som šťastná aj preto, že mám takú veľkú Rodinu bratov a sestier, ktorí sú tak isto postihnutí ako ja. Najkrajšie je to, že sme naozaj zjednotení v spoločnom obetovaní. Pripadá mi to ako veľa hostií v kalichu a v nás ten istý Ježiš Spasiteľ. Ježiš nás najprv prijal takých akí sme, pomaly si nás premenil a teraz túži, aby nás mohol dať prijať duším, z ktorých je p r v ý m náš milovaný S v ä t ý O t e c JÁN PAVOL II. Beriem ho ako viditeľného Ježiša medzi nami. Sme zjednotení. Ježiš prijíma nás naše úbohosti, našu nešťastnosť.

H o v o r í m d e ť o m o B o h u .

UŽ som bola viac na druhom svete ako na zemi. U nás sa stala radikálna zmena. Keďsi bol u nás každý večer tresk a plesk-zvada, slzy a plač. Manžel sa oddával neresti. Ťažko som to znášala. Cez moje povolanie som sa dostávala k chorým, počula som všeličo. A ťažká choroba prikvačila i mňa. Vedela som o tom. Chorí sa začali za mňa modliť. Nechápala som to, ako je to možné. Čoskoro som spoznala, že mi viac prosili silu duše ako tela. Poddala som sa, zapojila medzi nich. Zobrala som ruženec najprv sama, potom s deťmi. Z Rodiny Neпоškvrnenej šlahali iskry nádeje. Vydržať! Treba zaplatiť daň. A keď som sa zrútila ako podťatý strom sama, povstal manžel, vstala rodina- Dnes klačia večer čo večer vedľa mňa. A ani nebadáme, že sa zabúdame modliť za seba, že začíname pamätať na druhých, na Cirkev, na Svätého Otca. Všetci mi prosia zdravie, ale badám, že už nie "za každú cenu". Už sa vedia so mnou rozdávať, už dokážu povedať: "Ako je Božia vôľa". A neviem ani ako, cítim v sebe povinnosť iba ďakovať, chváliť a deťom hovoriť o Bohu aký je dobrý. BOH JE DOBRÝ - je heslom našej rodiny. A to som sa naučila v RODINE NEPOŠKVRNEJ! Šťastná matka.

K t o m a o d l ú č i o d l á s k y K r i s t o v e j ?

To je pieseň našej Betky. A pokračuje :

Každý deň má pre mňa nevýslovnú cenu. Snažím sa ho čo najlepšie prežiť, aj keď sa hlási tá strašná únava. Lenže ja aj únavu prijímam ako normálnu súčasť mojich dní. Som 35 rokov na svojej ceste šťastného utrpenia, nuž mám právo nechať miesto aj únave. Za celých 35 rokov som denno-denne mala bohatú nádielku "pozdravov z neba" - viete, čo tým menujem? To sú tie triesočky, íverky, ktoré sa ulomili z Kristovho kríža a dopadli až k nám. Aká to milosť! Blízko mám sviatostného Spasiteľa. Všetko posielam v tamtú stranu, k tým maličkým dvierkam a preto radostne. Prosím Pána za milovaných duchovných bratov- knazov. Za Veľknaza - Svätého Otca. Keď si na neho spomeniem, viem, že raz potrebuje silu k rozhodnosti, inokedy múdrosť k riešeniu a stále dobrotu nebeského Otca. Milovaný náš Svätý Otec, viditeľný Kristus medzi nami! Vždy mám radosť pri sponienke na neho, Vtedy sa mi tratí únava, ustupuje bolesť, ožaruje sa moja opustenosť. Všetko mu posielam do Ríma alebo na apoštolské cesty. Naozaj radostne vítam pre neho nové "pozdravy neba", "nové kvety". Viem, že človek bez viery to ťažko chápe. Ani to každému nehovorím, ale v Rodine sa cítim uvoľnená a píšem pravdivo. Milujem Ježiša Krista v pápežovi. Kto pochopí milujúcich? Kto na teda o d l ú č i o d l á s k y k u K R I S T O V I ?

A b y s o m z h o r e l a .

900 ml hydrocortisonu denne, kyslík, čoraz väčšia samota v množstve, lebo sa ma stráňa... Toto je môj denný chlieb. Toto mi pripravil Pán hneď na začiatku tohoto roka. Zobral si ma jedným slovom do parády. A to úplne, aby som v jeho láske z h o r e l a. S Terezkou opakujem: Ježiš na dne loďičky spí... Vierou sa presviedčam, že opak je pravdou. Viera ma uistuje: "Neboj sa!" K viere sa však musím nútiť. No nechcem nič stiahnuť zo svojho obetovania. Cítim objatie dvoch ramien kríža, ktoré sú elastické, sťahujú sa a objímajú ma tak, že sa idem v ich objatí začusiť. V týchto chvíľach prosím Pannu Mgriu, aby ONA

miesto toho silno objala Svätého Otca, aby mi bola milujúcou Matkou ako bola Ježišovi od jasličiek až po hrob. Pozdravte ho, povedzte mu, že hádam čoskoro umriem. Moje umieranie bude za neho... Denne si to často pripomínam, aby som potom v "onej chvíli" na to nezabudla. Veď to bude vlastne smrť za viditeľného Krista. Vyproste mi túto milosť so všetkými v Rodine Nepoškrvnenej, aby som zhorela, že neostane zo mňa ani popol. Panna Mária, ďakujem ti za to vopred.

Tvoja vďačná, pápeža milujúca dcéra.

P r e B o h a m u s í m e b y ť s m e l í .

Aj mňa na vozičku zobrali mladí do kostola. Eucharistická obeta je slnkom môjho života. Potom, kdesi v ústraní, premietali film - Cesty Jána Pavla II. Fantastické. Počas premietania sa mi vynorili štyri sny. Nie, nie som žiadna snárka, ale boli to sny živé a krásne. Svätý Otec bol na Slovensku. Naraz sa z Poľska našiel u nás pod Tatrami. Na sny som zabudla, ale teraz sa mi vynorili, najmä ten posledný. Všetci sme boli s ním na Levočskej hore. Svätý Otec slúžil svätú omšu a naraz pred Crédom vyzval celý národ: "Pomodlite sa teraz pomaly Verím v Boha so zdvihnutými rukami". Jasala som, keď som videla rúčky detí, ruky matiek, ruky ustaté a mozolnaté... a v nejedných mával ruženec. A ruky mal goticky pozdvihnuté aj on sám..." Toto sa mi vynorilo podvedome, ale odrazu ma prešla silná myšlienka: "Keď sa skončí film, všetci sa musíme pomodliť za Svätého Otca!" Zahánala som to, že kde v tomto množstve, kto to povie? Čím viac som to zahánala, tým silnejšie mi ktosi hovoril: "Poproste Ježiša za Svätého Otca!" Povedla som to tej, ktorá ma sem pozvala. Tá trochu zmeravela a naraz akosi určite mi povedala: "To sa najlepšie hodí len tebe na vozíku..."

Už som nevidela film. Už som začala prosiť Ježiša v srdci, aby mi dal tú odvahu, lebo ja som trémistka, ako skoro všetci chorí. Cítila som, že to žiada sám Ježiš vo mne. Nakoniec s o m t o d o k á z a l a. Pomodlili sme sa spolu za neho Otčenáš, Zdravas, Sláva Otcu a pozdravenie Sviatosti Oltárnej. Pre Boha musíme byť smelí- tak mi hovoril Boží Duch. Veríme, že nás raz z tej hory aj požehná. ŽIV, BOŽE, OTCA SVÄTEHO... !

Trémistka s Ježišovou silou

M i l o v a n í ,

toto sú tvrdé valuty, ktoré posielame svätému Michalovi, sekretárovi našej Veliteľky-Nepoškrvnenej. Prosíme ho, aby ich na konte Nepoškrvnenej zaúčtoval v prospech JANA PAVLA II. On je celý Máriin a preto mu patria valuty spod Tatier. Nech vie, že v roku METODOVEJ smrti 1985, viera u nás rozkvitla a láska zmohtnula. Modlíme sa za neho a veríme, že ho pritiahneme, aby nás prišiel osobne požehnať do ŠAŠŤÍNSKEJ A LEVOČSKEJ SVÄTYNE !

Rodina Máriina - chorí a postihnutí Slovenska.

- o -

CHORÍ A TRPIACI, VSTÚPTE DO RODINY NEPOŠKVRNENEJ !

Apoštolát chorých .

Veľký vzrast členov Apoštolátu chorých nás presvedčuje o tom, že myšlienka povznášať chorých na duchovnú, telesnú a duševnú úroveň a vracat' im stratenú dôveru v seba sa stretáva s úspechom. No popri tom akcia Apoštolátu chorých ešte stále čaka na nových členov, ktorým ukáže cestu, ako prekonávať telesné a duševné útrapy a ako sa stať platným členom Cirkvi i vtedy, keď je telo postihnuté chorobou.

Týmto článkom chceme informovať všetkých tých, ktorí majú záujem o charitatívnu činnosť v Apoštoláte chorých, aby ho odporúčali chorým pri ich vyhľadávaní a v styku s nimi.

Kristova Cirkev má činných a trpiacich členov. Činná je nielen duchovná osoba, ale každý kresťan, ktorý pre rozšírenie viery, posilnenie a obrátenie ľudí sa angažuje - prevádza apoštolát. Mnohí kresťania si uvedomujú, že keď boli zdraví, málo urobili pre apoštolát a teraz, keď sú pripútaní na lôžko si myslia, že už nemôžu urobiť nič. Ale nemýlna sa, dlhá choroba alebo následok úrazu sú dobrou školou. Vtedy sa mnohí znova obracajú k Bohu.

Tieto myšlienky viedli bloemendaalského farára Willenborga v Holandsku k založeniu APOŠTOLÁTU CHRÝCH k 1. novembru 1925, so súhlasom svojho haarlemského biskupa. Tento apoštolát svojím členom ukladá:

- prijat' svoje utrpenie z rúk Božích,
- znášať ho v duchu Kristovom,
- obetovať ho v spojení s Božskou obetou kríža a oltára.

Pretože mnohí chorí trpia tupo, bezcitne, ba i zúrivo, zápasia s myšlienkou samovraždy, Apoštolát chorých ich nabáda ku kresťanskému ponímaniu utrpenia, aby svoju vôľu spojili s Božou. Už pápež Pius XI. pri stretnutí s vedúcimi Apoštolátu chorých povedal: "Utrpenie je najlepším spôsobom modlitby". Takto sa slabí a trpiaci v spojení s Kristom stávajú posilou tých, ktorí sú činní v apoštoláte a pozdvihnú sa k vznešenej spolupráci. Svojím utrpením vyprosujú požehnanie pre činnosť a prácu Svätého Otcu, biskupov, knazov, za knazský a rehoľný dorast, za misionárov a misie, za obrátenie neveriacich, za jednotu viery pre slovenské národy a vo svete, za náš národ, za mier vo svete, požehnanie rodinám, za mravnú výchovu detí a mládeže, za nádej zomierajúcim a pod.

Tu sa naskytá mnoho možností pre zdanlivo nevládných. Nie sú zbytočnými členmi ľudskej spoločnosti, ale môžu do spoločenského života zasahovať nepriamo, často pripútaní na lôžko. Haarlemský biskup Callier, ktorý bol nadriadeným zakladateľom Apoštolátu chorých, vítal tento druh apoštolátu slovami: "Trpezliví, odovzdaní, svätí chorí môžu zachrániť svet pred mravnou záhubou". Keď pápež Pius XI. roku 1929 slávil svoje knazské jubileum, 6. novembra mu zástupcovia Apoštolátu chorých odovzdali album svojich členov s 30 799 podpismi chorých so sľubom, že v mesiaci decembri svoje bolesti a úzkosti, ktoré prijímajú z rúk Božích a v duchu Pánovom trpezlivo znášajú, v spojení s obetou svätej omše, obetujú na úmysel námestníka Kristovho. Odvtedy toto dielo nielen pokračuje, ale stále viac sa rozširuje. Aj naši chorí Slovenska posielajú každoročne Svätému Otcovi a v tomto roku aj nášmu novému slovenskému kardinálovi Jozefovi Tomkovi duchovnú kyticu, o ktorej občas referujeme.

Šírme myšlienku Apoštolátu chorých najmä medzi zdĺhavo chorými, v nemocniciach, domovoch dôchodcov!

Svätý Bernard zo Sieny, františkán a vrúcny ctiteľ Panny Márie.

K najslávnejším kazateľom prvej polovice 15. storočia patrí svätý Bernard, ktorý pochádzal z malého mestečka Maffy neďaleko Sieny. Preto ho volajú Bernardom zo Sieny.

V mladom veku vstúpil do rehole svätého Františka a stal sa kazateľom, ktorý podľa vtedajšieho zvyku chodil z mesta do mesta a kázal slovo Božie. Pri každej vhodnej príležitosti nadchýnal svojich poslucháčov k vrúcnej láske Matky Božej. O sebe hovorieval: "Ja, brat Bernard, po celý život si zbožne ctím Pannu Máriu, lebo v deň, keď slávime jej narodeniny, i ja som sa narodil, toho istého dňa neskoršie som prijal reholné rúcho, v ten istý deň som zložil svoje slávnostné sľuby a v ten deň som slúžil svoju prvú svätú omšu". Nezomrel však - ako si prial - v tento deň, ale svet opustil 20. mája roku 1444, teda v mesiaci P. Márie.

Jeho vrstovníci píšu, že jeho kázne o Matke Božej boli také strhujúce a presvedčivé, že ľudia z nich odchádzali nadšení a láska k Panne Márii sa upevnila. Sám svätý Bernard uznáva, že všetko čo mu Boh dal, obdržal cez svoju úctu k Matke Božej. Pri svojich kázňach používal hlavne slová z Písma svätého, ktoré vedel skoro celé naspamäť.

Zachovali sa nám svedectvá o priam zázračnom pôsobení tohto mariánskeho ctiteľa na ľud. Učenec Matúš Veggius rozpráva: "svoje kázne začal svätý Bernard v Miláne ako celkom neznámy kazateľ. Nikto o ňom nič nepočul. Ja som mal vtedy 12 rokov a veľmi dobre sa pamätám na nášho starého dobrého učiteľa, ktorý chodil na Bernardove kázne, rozprával nám o nich a povzbudzoval nás, aby sme šli s ním. Poznámenal, že ešte nikdy v živote nepočul takého výborného rečníka. Hoci sme všetkému nerozumeli, chodili sme na kázne každý deň. Spočiatku prichádzalo málo ľudí, ale keď svoje pôstne kázania končil, nebolo slávnejšieho muža nad Bernarda. Je podivuhodné, koľko ľudí chodilo na jeho kázne a koľko hriešnikov priviedol na dobrú cestu. Ľud vo veľkom počte prichádzal do kostola a nebolo dost kňazov, ktorí by mohli svedčať. Toho roku bolo v Miláne pri svätej spovedi viac ľudí, ako za minulých desať rokov. Ľudia vykonali cestu i 30 míl dlhú, aby počuli Bernardove kázne".

Roku 1432 kázal vo františkánskom kostole v meste Viglevano pri Miláne. Na kázeň prišiel i tamojší vojvoda Ľudovít Sforza s manželkou, ministrami a veľkým zástupom ľudu. Bernard kázal o povinnostiach kniežat, o potrebe platiť dlhy a nakoniec o úcte k Panne Márii. Keď po kázni zostupoval z kazateľnice, pred všetkým ľudom mu šiel v ústrety vojvoda a nahlas ďakoval za poučenie. V nasledujúcich dvoch dňoch zaplatil všetky svoje dlhy a nariaďil, aby odvtedy milánski vojvodovia oslavovali vo františkánskom kostole sviatok Nepoškrvneného počatia Panny Márie a po bohoslužbách rozdávali chudobným almužnu.

Toto je malý príklad horlivosti ctiteľa Panny Márie, ktorého kázne o srdci Panny Márie, na základe slov žalmu 118, verši 103 "Aké sladké sú tvoje výroky môjmu hrdlu. Sú sladšie nad med' mojim ústam" považuje P. František Hatler, S.J. za najlepšiu, aká kedy bola povedaná.

Aj my si zapíšme do svojich srdc meno Panny Márie a staňme sa jej hodnými synmi a dcérami. Usilujme sa, aby sa náš život podobal jej životu. Majme vždy otvorené svoje srdce pre každý pokyn, ktorý vychádza z jej milujúceho srdca!

Contardo Ferrini - taliansky terciár, povýšený na oltár.

Už vyše 700 rokov jestvuje Tretí rád svätého Františka z Assisi. Vela svätých a blahoslavených vyrástlo za ten čas i medzi terciármi. Čo azda najviac udivuje je skutočnosť, že každé storočie vychovalo niekoľko svätých a blahoslavených. To svedčí o tom, že terciárska myšlienka je vždy časová. Obdivuhodné je i to, že na oltár pozdvihuje ľudí z každého stavu a spoločenského postavenia.

Na Slovensku donedávna bolo zvláštnosťou, keď niekto z radov inteligencie alebo študujúcej mládeže sa prihlásil za terciára. Terciárska myšlienka sa však už aj tu ujíma. V Taliansku, kolíske Tretieho rádu, tento zjav je už dávno všeobecný a nijako neudivuje, keď vysokí cirkevní hodnostári, ministri, vysokí štátnici a vojenský hodnostári, lekári a profesori sa hlásia k terciárom. Františkánska príslušnosť má v tejto krajine domovskú príslušnosť, Taliansko je františkánske a odchovalo aj najviac františkánskych svätých a blahoslavených. V roku 1947 bol právnik, univerzitný profesor, terciár Contardo Ferrini blahoslavený.

Narodil sa 1. apríla 1859 v Miláne, najkrajšom meste severného Talianska. Jeho otec bol vynikajúcim profesorom na technike. Zbožní rodičia mali viac detí a všetky chceli vychovať vo vernosti k Cirkevi. Spoločná večerná modlitba bola u nich na dennom poriadku. Otec, známy vedec, sa nehanbil, keď každé ráno šiel na svätú omšu so ženou a deťmi. Túto zbožnú rodinu kostolník každé ráno našiel už pri bráne, keď išiel otvárať kostol. Všetci často pristupovali k svätému prijímaniu.

V tých časoch bolo v Taliansku málo takýchto nábožných rodín. Tie ktoré boli, tým horlivejšie si vykonávali náboženské povinnosti. Vedeli, že Taliansko bude šťastlivé a veľké len vtedy, keď zostane verné katolíckej viere, ktorá ho urobila slávnym.

Contardo od malička javil veľké schopnosti k štúdiu. Už ako 21-ročný bol promován na doktora práv. Keď odišiel z domu na vysokú školu, vo svojom čistom srdci mal pevne zakotvenú vieru. Pretože doma dostal pevné základy pre ďalší život, rodičia sa neobávali, že by ich syn mohol niekedy ostať katolíckej viere neverný.

Jeho dobrá náboženská výchova a povedomý katolícky život sú dobre zvyraznené v dennom poriadku, ktorý si napísal :

1. Ráno vstanem s myšlienkou upretou na Boha, ktorý ma zachoval živého, ktorý ma miluje, ktorého som urazil hriechami, ale ktorý mi chystá raj.
2. Pred každou modlitbou sa postavím do Božej prítomnosti.
3. Aspoň štyri hodiny denne budem rozjímať. Rozjímanie si vykonám vždy s najväčšou sústredenosťou. Potom pôjdem na svätú omšu.
4. Pousilujem sa, aby som bol príkladom miernosti, lúbeznosti, lásky a poníženosti.
5. Pracovať budem s veľkou usilovnosťou. Pred prácou a po práci sa vždy pomodlím.
6. Pri prednáškach budem trpezlivý a horlivý a svojim poslucháčom budem pomáhať aspoň vnútornými strelnými modlitbami.
7. Pri jedení sa budem cvičiť v sebazapíeraní. Bez modlitby si nesadnem k stolu a nevstanem od neho.
8. Budem krotiť túžbu po jedle. Kávu budem piť podľa možnosti len horkú.

9. Z vlastnej vôle nebudem piť liehovú nápoja a keď niekedy budem musieť, spomeniem si na Ježiša, ktorého napájali žľčou.
10. V piatok a v sobotu sa budem postiť, aby som bol na potechu Božskému Srdcu.
11. Každý deň navštívim sviatostného Ježiša a v priebehu dňa budem pamätať naň zbožnými vzdychmi a vzbudzovaním dobrých úmyslov.
12. Ak sa mi cez deň prihodí niečo zlého, prijmem to radostne a z lásky k Ježišovi veselým duchom.
13. Svätú chudobu budem milovať tým, že chudobným budem dávať zo svojich prebytkov, trpezlivo budem znášať škodu a ječnoducho sa obliekať. Nadovšetko chcem milovať svätú a nepoškvrnenú čistotu mravov, stále sa odporúčajúc Panne Márii, svätému Alojzovi a svätému Contardovi. Pousilujem sa každé ráno vstať zavčasu, čo najpozornejšie strážiť svoje zmysly a vyhýbať sa všetkému, čo mi môže byť na škodu.
14. Budem sa starať o spásu svojich spolublížnych i tým, že voči všetkým budem ponížený a prívetivý.

V tomto dennom poriadku nie je nič mimoriadneho a predsa vernosť týmto malým predsavzatiám ho v každodenných bojoch posilňovala, že vedel vytrvať vo všetkých životných ťažkostiach.

Dobrej rodičovskej výchove mohol ďakovať, že nikdy nezapochyboval vo viere, lebo v živote mal veľa príležitosti stratiť vieru. Žil v časoch, ktoré boli priam nabité nenávisťou proti Cirkvi. Na štúdiách prišiel do styku s rôznymi náhľadmi. Mnohí profesori sa snažili vychovať zo svojich poslucháčov horlivých odporcov katolíckej viery. Skoro všetci jeho kolegovia boli napáchnutí odporom proti všetkému náboženskému, mravy väčšiny boli žalostné. Berlínske protestantské prostredie, kde si nadobúdal väčšie znalosti z rímskeho práva, ich podporovalo na tejto ceste duchovnej záhuby. No napriek tomu, mnohých tu priviedol na správnu cestu.

Ako laický apoštol počas svojho pobytu v Berlíne, mnohých priviedol späť ku katolicizmu, lebo v prednáškových sieňach sa nebál verejne zastávať záujmy Cirkvi. Presviedčal a poučoval každého, lebo videl, že nenávisť a zaujatosť proti Cirkvi v nemalej miere spôsobuje náboženská nevedomosť. Keby títo cynickí pochybovači boli poznali presvedčivú pravdu katolíckeho náboženstva, neboli by vystupovali proti pápežovi, biskupom, kňazom a katolíckym inštitúciám. Lebo aj tu platí, že čo človek nepozná, po tom ani netúži.

Kde nepomohli slová, tam pomáhala vrúcna modlitba. Mladý Ferrini denne preklečal pred svätostánkom celé hodiny v zbožnom rozjímaní. Koľkým vymodlil obrátenie svojimi modlitbami a sebazápormi, to nikto nevie. Mnohým otvoril oči však najmä jeho príkladný život. Sám si predsavzal: "Láskavé úsilie o mravné dobro bližného bude mojou prvou starosťou. Keď budem iným rozprávať o Bohu, pomodlím sa k Nemu a poprosím Ho, aby ráčil doplniť toto dielo svojou nevýslovnou činnosťou. Keď počujem o bolestiach a hriechoch iných, hneď sa za nich pomodlím".

Toto svoje apoštolské predsavzatie aj vždy uskutočňoval. Keď opúšťal Berlín a vracal sa do Talianska, poznali ho vo všetkých kruhoch ako nebojácneho obráncu katolíckej viery, príkladného katolíka a horlivého laického apoštola.

Keď sa vrátil z Nemecka, právnická fakulta v Pávii ho žiadala za docenta. Bolo to veľmi neobvyklé, lebo iba pred niekoľkými rokmi bol tamojším poslucháčom. Roku 1887 ho menovali za univerzitného

profesora. Najprv prednášal v Messine, potom v Modene a nakoniec zakotvil na univerzite, ktorá ho odchovala - v Pávii.

Vo svojom živote mal stále na mysli svoje duchovné predsavzatie. Dúfal si ho zabezpečiť v Treťom ráde svätého Františka, do ktorého ho radi prijali, lebo všetci ho poznali ako horlivého pracovníka za Kristove záujmy. 6. januára 1886, už ako známy profesor a právnik, v kostole svätého Antona v Miláne pri obliečke prijal škapuliar a opásal sa opaskom, aby po skúšobnom roku tam zložil aj profesiu. Považoval sa mimoriadnu milosť, že mohol žiť v ráde, ktorý vychoval toľkých svätých. Netušil, že i on v tomto ráde dosiahne vrchol dokonalosti.

Ako terciár žil príkladným životom, ako mu to predpisovala Regula - pravidlá. Jeho významné profesorské postavenie mu nijako neprekážalo, aby robil skutky umŕtvovania. I keď mal veľa možností oženiť sa, po celý život ostal slobodný. Svoje nerozdelené srdce chcel venovať iba Pánu Bohu. Vo svojom živote nikdy nebol polovičatý - i tu chcel zostať dôsledný. Neúnavnú vedeckú prácu oživoval pevnou vierou a stálou myšlienkou na Boha podľa hesla: "Modli sa a pracuj!".

Za tento príkladný život obdržal i zaslúženú odmenu. Krátko po jeho smrti sa stalo na jeho príhovor viac zázrakov. Pápež Pius XII. ho 13. apríla 1947 vyhlásil za blahoslaveného.

Na symbolickom strome františkánskych svätých pribudol nový blahoslavený, opäť jeden zrelý plod svätosti. Terciár nášho storočia, dneška, svedok životaschopnosti Treťieho rádu, v ktorom má každý miesto: starý i mladý, bohatý i chudobný, muž i žena, mladík i deva, učený i neučený.

Zomrel 17. októbra 1902, ako 43-ročný. Ako jeden z nás, žil uprostred skazeného sveta a jednako, vedený františkánskymi ideálmi, dozrel pre nebo a oltár.

Blahoslavený Contardo, oroduj za všetkých našich bratov a sestry v Treťom ráde, aby vedeli kráčať v šlapajách svojich svätých predchodcov. Prosíme ťa, aby si aj nám, bojujúcim pod rovnakou serafínskou zástavou, pomáhal svojim príhovorom dosiahnuť korunu večnej slávy. Amen.

- o -

Modlitba za vedúceho terciárskeho spoločenstva .

- Ježišu, ktorý ako dobrý Pastier prebývaš medzi nami vo Sviatej Oltárnej, zochli zo svätostánku hojné lúče svojej milosti na nášho dobrého pastiera vedúceho nášho terciárskeho spoločenstva!

Daj mu všetky milosti, ktoré sú potrebné k jeho i nášmu posväteniu. Posilni ho, aby verne strážil svoje stádo, nad ktorým ho Duch svätý ustanovil. Žehnaj ho, keď v modlitbách dvíha svoje srdce k Tebe, žehnaj ho, keď nám ohlesuje Tvoju svätú náuku, žehnaj ho, keď vo svojom kňazskom úrade pracuje pre spásu nesmrteľných duší.

Učiň ho pastierom podľa svojho Srdca, ktorý žije len pre svoj svätý úrad, aby sme boli jeho "korunou i radosťou", až prídeš súdiť pastiera i stádo a on zasa, aby dosiahol nevädnuú korunu života večného. Amen.

- o -

NAŠOU NAJVAČŠOU POVINNOSŤOU JE STAŤ SA SVÄTÝMI A BYŤ SPASENÝ.

ĽAHŠIE TO DOSIAHNEM V TREŤOM RÁDE SVÄTEHO FRANTIŠKA Z ASSISI !

Písal sa rok 1500. Na palube lodi Cabral medzi cestujúcimi bolo sedem kňazov a osem františkánov-misionárov. Všetci sa plavili do Indie. Keď v prístave Calicut vystúpili na indickú pôdu, bola už jeseň. Hneď sa dali do tvrdej misionárskej práce. Bolí naradovaní, keď medzi miliónmi pohanov a mohamedánov našli aj niekoľko kresťanov. Všetci títo žili zväčša na malabarskom pobreží, práve tam, kde títo misionári vystúpili na breh.

Medzi týmito kresťanmi naposledy účinkoval misionár františkán Ján Marignollo v roku 1346, keď sa vracal z Číny. Bol tu však iba 16 mesiacov. Po jeho odchode prestalo všetko spojenie medzi Rímom a tunajšími kresťanmi.

22. septembra 1500 zakotvila loď Cabral v prístave Calicut. Šestnásť oduševnených misionárov znovu začalo hlásať ukrižovaného Krista. Práca sa darila až neuveriteľne, zázračne, ale nebola bez ťažkostí, lebo pohanskí kňazi ich začali nenávidieť. Báli sa, že za misionármi pôjde všetok ľud a tak po 2-3 mesačnom účinkovaní ich začali u kráľa a ľudu ohovárať. Kráľ ich rozkázal napokon prenasledovať a zavraždiť. Raz, keď prepadli ich byty, zavraždili iba troch, ostatným sa podarilo utiecť a zachrániť sa na lodi. Takto sa misijná práca na istý čas zastavila.

Františkán Ján Albuquerque a niekoľko dominikanov začalo svoju misionársku prácu najprv v Cohine. Ale už roku 1534 ho vidíme v dôležitom indickom prístave Goa. Tu sa mu podarilo zriadiť prvé samostatné indické biskupstvo a prvým jeho biskupom sa stal on sám. Pre tohto chudobného františkána to bolo veľké vymenenie, tak isto i pre celú františkánsku reholu. V tom čase bolo toto biskupstvo svojou rozlohou najväčšie na svete. Jeho hranice siahali od mysu Dobrej nádeje až po Japonsko!

Najvernejší pomocníci v jeho ťažkej misijnej práci mu boli otcovia Vincent de Lagos a Diego de Borba a najväčších nepriateľov mali v brahmanských kňazov, ktorí za nimi stále sliedili a robili im to najhoršie: ohovárali ich, vysmievali sa im, ničili ich prácu. Ale františkáni sa nedali znechutiť. Otec Ján so svojimi spolubratmi staval kostoly, sirotince, výchovné ústavy a staral sa aj o domáci kňazský dorast. Dobré vedel, že skôr-neskôr bude treba zveriť starost o katolíkov Indie domácim kňazom, lebo je najlepšie, keď ľud má kňazov z vlastných radov.

Spomedzi iných misionárov, františkáni za krátky čas vybudovali sedem nových kláštorov. Boli dni, keď veľké zástupy pohanov prichádzali k misionárom, aby sa dali pokrstiť a tak prijali vieru v Ježiša Krista. Otcovi Scarezovi sa podarilo priviesť do katolíckej Cirkev aj indického panovníka Tanoru, otec Antoniode Porto zasa postavil jedenásť katolíckych kostolov. Kdekoľvek sa otec biskup Ján pozrel, všade sa šírilo kráľovstvo Božie, vieru v Ježiša Krista. Na mnohých miestach sa vypínali veže katolíckych kostolov a františkánski misionári spravovali 635 tisíc katolíkov.

Takto vyzerala misijná činnosť v Indii, keď sa k jej brehom približoval svätý František Xaverský zo Spoločnosti Ježišovej. Priplával na lodi Suosa a na indickú pôdu vystúpil v prístave Goa. Už zďaleka videl františkánsky kláštor-misijnú osadu. Boli to naozaj dojímavé chvíle v jeho začínajúcom misionárskom živote, keď na jeho prekvapenie mu františkáni na hlavnom námestí pripravili veľkolepé privítanie. Staručký františkánsky biskup Ján Albuquerque pozdravil nového misionára a od radosti ho objal, akoby bol cítil, že India sa dostane do dobrých rúk. Vo Františkovi Xaverskom videl oduševneného, horlivého misionára, ktorý prišiel pokračovať v zá-
oštej misionárskej práci. A nesklanil sa!

Pred 25 rokmi zomrel v leopoldovskej väznici
gréckokatolícky biskup prešovskej diecézy Pavol GOJDIČ.

V krátkom zástupe väzňov zastal na chodbe väzenskej nemocnice, k nohám položil batôžtek s osobnými vecami a skromne čakal, kým mu určia miesto. Väzni si pošuškávali: "To je biskup Pavol Gojdič!" Nikto vtedy ešte nevedel, že o štyri mesiace nebude viac medzi živými!

Takto zaspomínal jeden zo spoluväzňov, František Ondruška, pri príležitosti 95. výročia narodenia prešovského biskupa a mučeníka Gojdiča.

Narodil sa 17. júla 1888 v Ruských Pekľanoch na východnom Slovensku. Za knaza ho vysvätili roku 1911 a za biskupa 25. marca 1927. 8. augusta 1940 sa stal prešovským sídelným biskupom gréckokatolíckeho obradu a 15. januára 1946 ho splnomocnili za administrátora všetkých katolíkov východného obradu v Československu. Pri inštalácii za administrátora prešovskej diecézy roku 1927 načrtnol Gojdič program svojho apoštolátu: "S Božou pomocou chcem byť otcom sirôt, pomocníkom chudobných a tešiteľom zarmútených!" A stal sa ním, za čo si vyslúžil meno "muž zlatého srdca".

27. apríla 1950 ho uväznili, odsúdili na doživotný žalár a vládnym dekrétom pripojili prešovskú diecézu k pravoslávnej cirkvi, pod právomoc moskovského Patriarchu. Biskup Pavol Gojdič strávil plných desať rokov vo väzení a umrel v deň svojich 72. narodenín 17. júla 1960.

Spoluväzeň, ktorý s ním strávil posledné štyri mesiace - František Ondruška - ho vo svojej spomienke takto charakterizoval:

"Obdivovali sme ho! Jeho veľkosť spočívala v nevyjadriteľnej skromnosti, v pokore a v skutočnom detinskom pomere k Bohu. Krehká telesná konštrukcia, oči a celá tvár prezrádzali strašné utrpenie, no z jeho úst sme nikdy nepočuli ani len slovo sťažnosti. Spoluväzni a lekári sa zhodli v názore, že trpí ukrutné bolesti. Až do konca života sa cítil byť spojený so svojimi knazmi a veriacimi. S nadšením hovoril o jednote gréckokatolíkov s rímskou Cirkvou. Stal sa mučeníkom tejto jednoty!"

Veľa ráz ho pri vypočúvaniach chceli získať pre uznanie štátom vytvorenej jednoty slovenských gréckokatolíkov s pravoslávnyimi. Raz postupovali s hrozbami, inokedy ho lákali všelijakými sľubmi, raz ho mučili - ako to tvrdia niektorí jeho spoluväzni - inokedy mu pochlebovali. Biskup Gojdič však ostal pevný.

Pri istej príležitosti sa bol pri vypočúvaní takto vyjadril:

"Bol by to strašný hriech proti Bohu, bola by to zrada Svätého Otca, svätej Cirkvi, vlastného svedomia a veriacich, z ktorých mnohí v tom čase trpeli pre vernosť tomu, čo som ja, ich biskup, učil a hlásal."

Človek zlatého srdca. Azda najzreteľnejšie sa to ukázalo za posledných štyroch mesiacov života, v časoch, keď jeho utrpenie následkom neznámej choroby dosiahlo takmer neznesiteľný stupeň. Ale aj vtedy, keď u človeka zlyháva každý druh sebakontroly, nebolo z jeho úst počuť nijakú sťažnosť, ani len na dozorcov.

Keď raz spomenutý spoluväzeň prehodil: "My tých darebákov raz poženieme na zodpovednosť!", biskup odpovedal: "Chlapci, mne nikto v živote neublížil. Všetko utrpenie, ktoré som dosiaľ znášal, som rád prijal. A bolí ma iba to, že mnoho mojích spolubratov a veriacich musí trpieť pre svoju vieru!"

Pri istej príležitosti ten istý spoluväzeň povedal staršiemu dozorcovi: "Pozrite, to je ten pán biskup, ktorého ste v roku 1953 kopli, keď padol pri drePOCH. Mňa ste zasa sotili, aby som ho šiel dvíhať!"

"Ale nie, aj pán veliteľ bol vždy dobrý", povedal biskup, prerušiac spoluväznu. "Ja sa na vás pamätám pán veliteľ. Nehnevajte sa na mňa, prosím vás, ale ja som vtedy už naozaj nevládal cvičiť!"

Tešne pred sviatkom Božského Srdca sa zhodou okolností vytvorili podmienky pre odslúženie svätej omše vo väzenskej ošetrovni. Otec Vrána vyspovedal všetkých, ktorí mali o to záujem. Medzi nimi aj biskupa Gojdiča. Sväté prijímanie priniesol najprv otcovi biskupovi. Vtedy ešte nikto nevedel, že to malo byť jeho posledné. V nasledujúcich dňoch biskup nevýslovne trpel a v rozhovoroch s najbližšími sa netajil ťažkým vnútorným rozporom medzi slobodou a korunou mučeníka. Lebo práve po onom sviatku Božského Srdca prišiel k nemu lekár z ministerstva vnútra a s veľkou úctivosťou ho takto oslovil: "Excellencia, v najbližších dňoch idete domov! O veci sa už rozhodlo!"

Po niekoľkých dňoch sa biskup Gojdič vyslovil: "Neviem, či by bolo hodné zameniť krásnu korunu mučeníctva za dva-tri roky života na slobode. Nechám to na milého Pána Boha, nech rozhodne On!"

V isté popoludnie na otec biskup poprosil - napísal už spomenutý spoluväzeň - aby sme ho vyviezli na dvor, kde sa prchádzali chorí väzni. "Chcel by som svojim drahým veriaciim dať ešte raz požehnanie" - povedal biskup. Len čo sme zastali s vozíkom na mieste ktoré nám sám určil, už aj prichádzala z iného oddelenia skupina väzňov. Medzi nimi bol aj prešovský gréckokatolícky svätiaci biskup Hopko. Tu sa chorý mierne nadzdvihol, urobil rukou znamenie kríža a jeho pery šeptali tiché požehnanie. Hneď potom nás s úsmevom požiadal, aby sme ho zaviezli späť.

Znova prešlo niekoľko dní. V istý večer mi otec biskup zakýval a keď som k nemu prišiel, pošepol mi: "Nepohorši sa, že sa bojím smrti. Báľ sa jej aj sám Pán Ježiš - a On bol Bôh. Ja som iba človek, i keď biskup."

Posledná chvíľa prišla celkom nečakane. Otec biskup ju vítal s usmiateou tvárou. Plný radosti zvolal: "Tak teraz už bude všetko dobre!" Na jeho tvár sadol akoby tieň, oči uprel kamsi pred seba, pery sa mierne hýbali, ako keby kamsi vysielal krátke vzdychy a mňa sa zmocnil nepríjemný pocit predtuchy. Zavolať som otca Vránu. Keď prišiel k posteli biskupa, poznamenal: "Umiera! Modlime sa!" Postel' obstalo niekoľko väzňov. Spoločne sme sa modlili za umierajúceho. Oči biskupa sa nehybne upreli kamsi do diaľky. Nikto nezbadal kedy a ako prešiel z tohto času do večného života. Bolo osem minút po polnoci, nedeľa, 17. júla 1960.

Všetci, ktorí prišli za posledné týždne a mesiace s biskupom do styku, jednoznačne konštatovali: "Aký veľký je náš Pán Boh. Aké veľké porozumenie má pre naše ľudské slabosti a neivnosti." Pán biskup mi totiž často so záľubou hovorieval: "Viem, že sa mi vyšieješ, ale ja som vždy milého Pána Boha prosieval, aby ma povolal z tohto slzavého údolia v ten deň, kedy ma do neho poslal." Ešte v tú noc sa v šere ošetrovne, poloosvetlenej reflektormi, ktoré vždy svietili na väzenskom dvore, slúžila prvá zádušná omša za biskupa Gojdiča. Prítomní boli presvedčení, že otec biskup Gojdič má už v rukách palmu mučeníctva. Všetkým sa natískala modlitba: "Brat náš, služobník Bôží, Pavol, oroduj za nás! Vypres silu, požehnanie a ochranu nám i našim drahým a všetkým, ktorí trpia spolu s nami!" Anton Hlinka, Hlas Ameriky-Mníchov.

Už uplynulo 20 rokov

od smrti väzneného biskupa spišskej diecézy, Jána Vojtaššáka.

Spišská diecéza je už 34 rokov bez biskupa. Jej posledný biskup - Ján Vojtaššák - bol zatknutý v roku 1951 a nikdy sa nevrátil do svojho pastierskeho úradu. Po jeho smrti - pred 20 rokmi - štát prekázal všetky pokusy Svätej Stolice vymenovať pre Spiš biskupa.

34 rokov - smutný rekord! Sotva má obdoby v dejinách Cirkvi a je jedným z najpresvedčivejších dôkazov, ako úprimne to marxisti-leninisti myslia so slobodou cirkvi v štáte, v ktorom si nadobudli monopol na politickú moc!!!

Túto skutočnosť si nemožno nepripomenúť po tieto dni, na ktoré pripadá 20 výročie smrti a pohrebu biskupa Vojtaššáka. Veriaci Československa, azda okrem staršej generácie tatranskej oblasti, ani len netušia, koho to v tomto biskupovi mali a smrťou stratili - alebo smrťou získali. Totálne potlačenie slobody tlače totiž prekazilo, aby sa objavil na knižnom trhu jeho životopis a ten čo vyšiel v zahraničí, sa nesmie importovať do Československa. Preto si oprávnené slovenskí - a dozaista aj českí - katolíci kladú otázku, kto to vlastne bol?

Narodil sa roku 1877 v Zákanennom na Orave ako siedme z 11. detí chudobných rodičov. Vďaka svojmu strýkovi-kňazovi, ktorého prekvapila bystrosť chlapca, sa Ján Vojtaššák dostáva na gymnázium v Trstenej a neskôr do seminára v Spišskej Kapitule.

Aké riziko znamenalo pre simaristov hlásiť sa za Slováka koncom minulého storočia, dokazuje skutočnosť, že len Vojtaššák a dvaja iní seminaristi uviedli slovenčinu ako materinskú reč. Po vysviacke 1. júla 1901 pôsobil ako kaplán v niektorých oravských dedinách, kým sa roku 1911 nestal správcom fary vo Veličnej. Tu redigoval časopis "Svätá Rodina". V ťažkých vojnových rokoch sa delil s chudobnými svojej farnosti o kúsok chleba, ktorý dorobil na farských roľiach. Po vojne sa stal rektorom seminára a súčasne riaditeľom biskupskej kancelárie. Roku 1920 ho Svätá Stolica menovala za spišského biskupa a vysvätený bol 13. februára 1921 v Nitre. Počas svojej dušpastierskej činnosti ako kaplán a farár žil tak chudobne, ako jeho oravskí farníci. Aj ako biskup nezmenil spôsob života. Výstižne to charakterizoval Dr. Špirko, keď štát siahol na cirkevné majetky: "Doteraz jedával zemiaky s mliekom a odteraz bude jedávať mlieko so zemiakmi!" Láska k chudobe však nebola samoúčelná. Ako si Vojtaššák nič nedoprial, tak preto, aby mal čo rozdávať! Zračí sa to najmä z epizódky, ktorá sa odohrala v roku 1948:

Americkí Slováci poslali biskupom finančnú pomoc. Bolo v nej zakalkulované aj osobné auto. Biskup Vojtaššák povedal doručiteľovi penazí doslova toto: "Veľmi pekne sa poďakujete naším dobrým Slovákom v Amerike za veľkodušnosť a najmä za to, že na nás myslia. My to na Slovensku už akosi prebiedime. Nech radšej pomáhajú terajšej povojnovej slovenskej emigrácii! Chudáci, ako a z čoho len tí žijú? Osobné auto by nebolo únosné na naše pomery. Ľud hľadá a biedi. A biskup sa bude voziť na aute? "

Bolo to typické pre biskupa Vojtaššáka, ba až príslovečné. Iba tak možno vysvetliť, že veriaci mali v neho plnú dôveru a nasledovali ho v dobročinnosti a obetavosti v prospech núdznych. Preto nikoho neprekvapí, že sa mu za 25 rokov slobodnej biskupskej činnosti podarilo postaviť moderný seminár, učiteľský ústav v Spišskej Kapitule a v Levoči, dievčenský domov s ľudovou

a meštianskou školou v tom istom meste, štyri exercičné strediská a že tam mohli na dvadsiatich miestach jeho diecézy usadiť ženské reholné spoločnosti, ani nehovoriac o kostoloch a farských budovách.

Vojtaššák bol pastierom svojich ovečiek a pastierom pastierov-svojich knazov. Často celé hodiny presedel v spovednici, aj ako biskup, hodiny preklačal pred bohostánkom. Ale nezabudol ani na tých, ktorí nepatrili do jeho ovčince: jeho ráznemu zásahu môžu Židia ďakovať, že sa slovenská vláda dozvedela čo sa robí so Židmi, ktorých si Nenci zmluvne vyžiadali vraj na sústredenie v Poľsku. Po jeho zákroku nebol viac zo Slovenska vystahovaný ani jeden.

Vojtaššákovi veriaci si veľmi veľa vytrpeli počas partizánskeho povstania. Povstalci niektorých knazov brutálne zavraždili. No bclesti sa neskončili ukončením vojny. Prenasledovanie cirkvi na Slovensku nezačalo v roku 1948, ale roku 1945 p o š t á t n e - n í m v š e t k ý c h c i r k e v n ý c h š k ô l a m a - j e t k o v , u v ä z n e n í m veľkého počtu l a i k o v a k n a z o v , z á k a z o m vyučovania náboženstva, obmedzovaním cirkevnej t l a č e a pod. Biskup Vojtaššák bol medzi prvými, ktorého po vojne zatkli na rozkaz československej košickej vlády, číslo dokumentu 1224/945. Všetci čestní ľudia v krajine sa pýtali, ako možno odôvodniť uväznenie takého významného a zaslúžilého muža? Keď krivda za stôl sadne, postihne najskôr spravodlivých!

Vojtaššák sa síce vrátil po niekoľkých mesiacoch, ale s podlomeným zdravím. Knazi a veriaci ho triumfálne vítali. Po niekoľkých rokoch sa však malo ukázať, že to bola iba prvá stanica križovej cesty biskupa a jeho národa!

3. júna 1950 ho internovali v biskupskej rezidencii a 15. septembra toho istého roku, na sviatok Panny Márie Sedembolestnej, ho uväznili. 6. januára 1951 ho s biskupmi Buzalkom a Gojdičom odsúdili na 25 rokov väzenia za údajné úklady proti republike, velezradu, vojenskú zradu a vyzvedačstvo! Prešiel ťažkými väzeniami, kým po 12. rokoch nedostal amnestiu. To však n e z n a m e n a l o návrat na slobodu, lebo až d o k o n c a ž i v o t a c e s t a l v n o v y h n a n s t v e , ďaleko od svojho biskupstva v Čechách! Umrel 4. augusta 1965 v Senohrabochoch, v tzv. knazskom domove neďaleko Prahy, obdivovaný a uctievaný svojimi spoluväzňami, milovaný a oslavovaný svojimi veriacimi a knazmi. Telesné pozostatky previezli na jeho žiadosť do rodného Zákamenného. Jeho hrob neprestal byť ani po dvadsiatich rokoch takpovediac pútnickým cieľom mnohých knazov a veriacich. Prichádzajú sem načerpať nádej za pravdu, za lásku k Bohu a bližným, za veľké ľudské ideály, prichádzajú sa učiť k tomuto veľkému mužovi, knazovi a biskupovi, ako treba žiť a platiť i najväčšiu cenu za nepominuteľné ľudské a božské hodnoty!

Spiš a Slovensko stratili veľkého biskupa-mučeníka, majú však v ňom vyznavača a orodovníka pred trónom Všemohúceho. Kto vie, či ho raz nebudú uctievať ako svätca na oltári?!

Anton Hlinka,
Hlas Ameriky - Mnichov

Pre kresťana niet rozdielú medzi súkromnou a verejnou záležitosťou: všetko sa deje pred Božou tvárou. /Péguy/

Porovnanie dvoch justičných procesov .

21. marca 1985 obvodný súd Bratislava I odsúdil Alojza GABAJA, Branislava BOROVSKEHO a Tomáša KONCA na 18, resp. 16 mesiacov straty slobody nepodmienečne. Keďže tento rozsudok vyvolal veľké rozhorčenie v republike i v zahraničí, kde veľmi poškodil jej meno, právom sa čakalo, že 13. júna 1985 pri odvolacom súdcom pojednávaní spomenutých troch oslobodia. No nestalo sa tak. Znížili síce trest, potvrdili však vinu i rozsudok súdu prvého stupňa. Gabaj, Borovský a Konc mali teda nastúpiť trest alebo podať žiadosť o jeho podmienený odklad.

Dr. Peter ŠAMKO, od ktorého podľa všetkého vec závisela, 18. októbra 1985 žiadosť z a m i e t o l a tak Konc a Gabaj musia do väzby! Borovský po odpykaní trestu je už na slobode.

Prípád týchto troch mladých veriacich by sa bol azda premlčal, postihnutých by to bolo prebolelo a o veci by sa bolo prestalo hovoriť. Tu sa však niečo stalo, čo celú vec znova nastolilo:

tajomník mestského výboru strany pre školstvo a ideológiu v Bratislave, Pavol LOMEN, sa začiatkom marca 1985 vracal zo Senca. Bol na čajakom straníckom stretnutí alebo školení, ktoré - ako zvyčajne - skončilo prípitkami na zdravie strany. Hoci bol Lomen poriadne podgurážený, sadol za volant. V obci Veľký Biel, okres Bratislava-vidiek, zrazil chodca a tento zraneniu podľahol. Súdruh Pavol Lomen však mal tú smolu, že sa nehoda odohrala mimo mesta Bratislavy. Prípád vyšetrowala nie bratislavská, lež západoslovenská bezpečnosť. Lomenovi našli v krvi 1,6 promile alkoholu! Jeho priatelia nemohli vec ututlať - nielen preto, že zabil človeka, ale aj preto, lebo už raz v podnapitom stave za volantom spôsobil ublíženie na zdraví. Súdruha Lomena postavili pred súd - a dostal rok odňatia slobody n e p o d m i e n e č n e . Hoci sa tlač o prípade nerozpísala, predsa sa len čo-to dostalo na verejnosť, čo nevdojak zavdalo dôvod k porovnaniu dvoch justičných procesov :

- súdruha Pavla Lomena vyšetrowali na slobode, kým Borovského, Gabaja a Konca držali mesiace vo vyšetrovacej väzbe - a ťažkej väzbe, kde si museli niečo podstúpiť!
- Súdruh Lomen zabil človeka. Traja mladíci sa prehrešili : podľa prvej verzie obžaloby ilegálnym prekročením hraníc, keď sa dokázala nepravdivosť tohto tvrdenia, vyrukovala obžaloba s druhou verzou - pašovanie. Ale aj od toho sa upustilo, lebo to, čo títo traja niesli v plecniakoch, nepodlieha colným predpisom.

A tak musela štátna prokuratúra, ktorá sa ocitla medzi dvoma kameňmi - hrozbách štátnej bezpečnosti na jednej strane a požiadavkách spravodlivosti na druhej strane - siahnuť za § 124, ods. 2 Tr. zák. o porušení predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou. Náboženská literatúra sa prehodnotila na tovar a p r e č i n b o l v y f a b r i k o v a n ý ! Už sa dalo súdiť a odsúdiť!

- Súdruh Lomen dostal za zabitie človeka rok. Borovský, Konc a Gabaj 18, resp. 6 mesiacov za tri plecniaky kníh či devocionálií, teda za vec ktorá nie je trestná, naopak, ktorá bola určená na duchovné a mravné pozdvihnutie ich priateľov!

- Súdruh Lomen stratil miesto na Mestskom výbore, ale pracuje na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského, presnejšie na katedre vysokoškolskej pedagogiky! Borovský a Konc boli vylúčení zo štúdia, lebo "bez povolenia československých úradov prekročili hranice PĽR a porušili tak štúdiijné povinnosti". V y h o d i l i i c h e š t e p r e d v y h l á s e n í m r o z s u d k u za vec, ktorú súd

nepokladal za trestnú.

- Súdruh Lomen doteraz nemusel nastúpiť trest, vraj zo zdravotných dôvodov. Musí to byť však závažná choroba, lebo si každý týždeň môže zahrať futbal so súdruhom Gajzom SLAPKOM, vedúcim tajomníkom mestského výboru strany a s ďalšími súdruhmi. Gabaj a Konec však museli nastúpiť trest.

Lomenov prípad je potvrdením pravdivosti ideologickej formuly, že s o c i a l i s t i c k á j u s t i c i a j e t r i e d n a ! To znamená, že zločin prestáva byť zločinom, keď ho spácha príslušník vyššej spoločenskej triedy! Obyčajnému občanovi by prišlo zabíjanie človeka v podnapitom stave draho! A beda, keby tým občanom bol veriaci, občan druhej triedy- ani nehovoriac o kňazoch alebo laických aktivistov!

M ô ž e m a ť o b ě a n ě s k o s l o v e n s k e j r e - p u b l i k y ú c ť u k š t á t u , s t r a n e , p o l i - c i i a i d e o l o g i i , k e ť s a d e j ú t a k é t o v e c i ????

Alebo má Lomen osobitné zásluhy? Od roku 1970 bol zodpovedným za vyhadzovanie ľudí zo zamestnania kvôli ich činnosti v roku 1968, za prepúšťanie učiteľov zo školy kvôli náboženstvu a za zostrenie proticirkevnej politiky na školách. Ale sú to skutočne zásluhy? Nie sú to p r i e s t u p k y proti platným československým zákonom?

Jediným dôvodom Lomenovho omilostenia bude asi to, že š t á t o d n e h o ě a k á ď a l š i e s l u ť b y na katedre vysokoškolskej pedagogiky, kde teraz pôsobí!

Anton H L I N K A ,

Hlas Ameriky - Mníchov.

- o -

Modlitba ku Kráľovnej najsvätejšieho ruženca .

Kráľovna najsvätejšia ruženca, v týchto časoch tak veľkej bezbožnosti, prejav svoju moc so znakmi dávnych víťazstiev a zhliadni láskavo z trónu, kde sídliš ako rozdávatelka odpustenia a milostí, na Cirkev svojho Syna, na jeho námestníka a na všetky duchovné a svetské stavy, skúšané takou ťažkou vojnou.

Urychli, mocná premožiteľka bludov, urychli hodinu milosrdenstva, i keď sa nescíselnými hriechami každodenne zvoláva hodina spravodlivosti.

Mne však, poslednému zo všetkých pred tebou prosebne klaňacích, vypros milosť, ktorú najviac potrebujem, aby som spravodlivo žil tu na zemi a raz v nebi so spravodlivými kraloval. Zatiaľ ťa pozdravujem so všetkými veriacimi celého sveta a volám k tebe: Kráľovna najsvätejšieho ruženca, oroduj za nás! Amen.

Zasvätenie jednotlivca nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie.

Nepoškvrnené Srdce Panny Márie, ktorému za lásku k nám dostalo sa toľko urážok, ja, obetujem a zasväcujem ti na veky seba samého, aby som tak najlepšie ako len môžem, odpovedal na tvoju materinskú nežnosť, vynahradiť urážky, ktorých sa ti dostáva od toľkých neydačných dietok a aby som i takto so svojej strany obnovil zasvätenie celého sveta, ktoré si tvoje najsvätejšie Srdce tak veľmi žiadalo a ktoré vykonal najvyšší veľkňaz Svätý Otec.

Ráč prijať túto poníženú, ale úprinnú obeť. Duša moja, telo moje a celý môj život od dneška sú už tvoje. A keďže už celkom tebe patrí, chráň a bráň ma ako svoju vlastnosť. Amen.

Otec Andrej Pauliny dnes hovorí na tému

Čnosť lásky

Najprv si osvetlíme jej zástoj v kresťanskom živote z teologickeho hľadiska. Môžeme celkom smelo tvrdiť, že cesta dejín spásy je vlastne cestou lásky. Boh neustále nadpripada s ľuďmi dialog spásy - chce ich spasit' - a tento dialog je dialogom lásky. Podľa evanjelistu sv. Jána, Boh vždy prejavuje svoju bytosť ako lásku: a my sme spoznali a uvideli lásku, ktorou nás Boh miluje. Boh je láska a kto zotrúvava v láske, zotrúvava v Bohu a Boh zotrúvava v ňom, pretože aj o Ježišovi Kristovi večnom vtelenom Slove musíme povedať, že je dejinným uskutočnením lásky - alebo ako hovorí sv. Augustín - prejavením lásky v čase.

Lásku treba chápať ako stvoriteľské Božie pôsobenie. Všetko čo Boh stvoril, stvoril z lásky. Teda aj každého z nás. Každý z nás bol privolaný k existencii, pretože Boh ho miloval.

Aká je to nádherná myšlienka, ktorú by sme si mali často opakovať: Existujem, pretože Boh ma miluje. Z lásky ma povolal k životu.

Keď nám veľké dielo stvorenia je výsledkom lásky, aj dielo vykúpenia je realizovanie lásky Trojjediného Boha. Sme vykúpení láskou. Podľa sv. Pavla vykúpený človek je človekom v Kristovi. Výraz "v Kristovi" má veľmi dynamický zmysel a znamená účasť na živote Ježiša Krista. A keďže život Ježiša Krista - najmä teraz jeho život oslávený - je láskou, tak aj účasť kresťana na živote Ježiša Krista je účasťou na jeho láske!

- Konkrétne, čo znamená to, že kresťan je účastný na Kristovej láske?

Znamená to toľko, že Boh, s ktorým je vykúpený človek spojený skrze Ježiša Krista v Duchu Svätom, neprestajne mu dáva impulzy: pohýňa ho konať z lásky a s láskou. Teda kresťanovo konanie z lásky je jeho odpoveďou na impulzy Božej lásky. Keďže nekonečne láskavý Trojjediný Boh neustále dáva veriacemu tieto impulzy lásky - čiže milosti - vzniká vo veriacom, čo sa otvára týmto impulzom, s t a v s p o j e n í a s B o h o m v l á s k e. Takto možno teda chápať napomínanie sv. Písma: zotrúvavajte v láske, žite v láske. Táto výzva vyjadruje uistenie, že láska zotrúvava v človekovi, ktorý sa otvára Bohu.

Další si treba uvedomiť, že vyplnení lásky človek dosahuje ospravedlnenie, čiže konkrétne vykúpenie dosahuje svoj vrcholný bod. Možno teda povedať, že k t o m i l u j e , j e v y k ú p e n ý ! No kto nemiluje, kto má nedostatok lásky, je to preňho znakom nevykúpenia, lebo hriech je vždy nedostatok lásky.

- Z toho všetkého čo ste povedali vyplýva, že jedine láskou sa realizuje veriaci človek. Jedine schopnosť milovať Boha, ľudí a seba ho robí kresťanom?

Mo povedal by som, že jedine láska ho robí človekom. Inými slovami: láska je činom, ktorým sa človek stáva človekom...

Teraz chápeme výraz sv. Jána, apoštola lásky: kto nemiluje, zostáva v srti. Inými slovami: kto nemiluje, nezrodil sa ešte pre svoje ľudské a kresťanské povolanie.

- Túto lásku nám vlieva Boh, ale akým spôsobom?

Apoštol Pavol v liste Rimanom napísal: Láska Božia sa rozlieva v našich srdciach tým, že nám Boh dal Ducha svätého. Písmo sväté, cirkevné podanie a teológia charakterizujú Ducha svätého ako prejav

a pečať lásky, ktorá sa objavuje v každom synovi, Ježišovi Kristovi. Z toho hľadiska Božie impulzy, o ktorých sme pred chvíľou hovorili, dostáva človek spojený s Bohom práve prostredníctvom Ducha Božieho. Popudy milosti vychádzajú od Boha Otca a zasahujú človeka skrze vteleného a osláveného Ježiša Krista v Duchu svätom.

Evanjeliá, ktoré vznikli v prvotnej Cirkvi, vysvetľujú lásku predovšetkým ako nasledovanie lásky Ježiša Krista: nové prikázanie vám dávam, aby ste sa milovali navzájom, ako som vás ja miloval. Takáto láska musí byť konkrétna. Musí sa osvedčiť odpúšťaním, trpezlivosťou s druhými, poskytnutím pomoci v ťažkostiach, ba aj láskou k nepriateľom.

Táto posledná požiadavka je úplne v protiklade s chápaním, ktoré prevládalo v Starom zákone, kde sa láska obmedzovala len na príslušníkov židovského národa. Evanjeliá veľmi jasne vyzdvihujú skutočnosť, že pravú lásku možno uskutočňovať iba účasťou na Kristovom kríži! Z kríža dostáva táto láska svoj opravdivý zmysel a silu, ktorou vládze pretvárať človeka. Iba láska môže premeniť nenávidiaceho na pomáhajúceho, sebca na altruistu a človeka panovačného na slúžiaceho. Práve láska k nepriateľom je napodobením tej lásky, ktorou sa Kristus obetoval na kríži za všetkých ľudí. Lebo jeho smrťou Boh sám zmieril so sebou nepriateľsky zmýšľajúcich ľudí.

Ježiš Kristus začal novú epochu ľudských dejín, v ktorej sa ľudia nemajú viacej rozdeľovať na nepriateľské skupiny, ale sa majú zlúčiť do jednej veľkej ľudskej rodiny. Práve v tom sa prejavuje vykúpenie, že ľudia sa medzi sebou milujú a stretávajú. Ak sa ľudia nemajú radi a v ich skutkoch sa neprejavuje láska, ostávajú v tieni smrti a žijú pod nadvládou tyranstva, útlaku a teroru!

Nový poriadok, ktorý priniesol Ježiš Kristus, je p o r i a d o k l á s k y !

- Uskutočňovať tento nový poriadok lásky je však veľmi ťažké!

To je pravda! Teraz pochopíme, prečo autori novozákonných spisov tak často nástoja a tak často napomínajú kresťanov k č i ň n e j l á s k e . Novozákonné spisy nenechávajú nijakú pochybnosť o tom, že ku Kristovi sa nemôže hlásiť ten, kto nežije podľa lásky! Kto odmieta úsilie žiť podľa lásky a napriek tomu sa nazdáva, že patrí Ježišovi Kristovi, nielenže klame seba, ale sa vysmieva Kristovmu menu!

Tieto úvahy ozrejmujú dve veci :

1. že podstatou kresťanského života je zachovávanie príkazu lásky,
2. že iba takú lásku možno nazvať kresťanskou, ktorá je účasťou na láske Božej.

V tom je vznešenosť a najvyššia hodnota, ako aj tvorivá sila lásky! V tom je aj podmaňujúce s v e d e c t v o l á s k y .

Stalo sa to dávnejšie: jedného dňa istý robotník v Paríži prišiel ku svojmu farárovi a povedal: "Pán farár! Pred pár mesiacmi ja som strašne nenávidel Boha, cirkev, kňazov a vôbec náboženstvo!" - No čo mi chcete teraz vôbec povedať?

Na našom pracovisku istá žena dostala podivnú chorobu. Nikto sa jej nechcel ujať. Ošklivo zapáchala a bolo si treba zapchať nos, keď sme išli okolo nej.

Odrazu prišla k nej rehoľná sestra, začala sa venovať žene a robila všetko tak, aby jej bolo príjemné baviť sa s tými zapáchajúcimi údmí. Pomyslel som si : Tu musí ísť o niečo viac, ako len o zárobok!

Teraz viem, že to bola láska k blížnemu, čo pohýňala sestričku ujať sa chorej! A tak som sa rozhodol, že dám svoje 8-ročné decko

~~pokrstiť a nikdy viac nebudem brániť žene ísť v nedeľu do kostola!~~
A k vám som prišiel, aby ste ma trochu poučili v katechizise.

Po tom budú poznať že ste majimi učeníkmi, ak budete mať lásku jeden k druhému! Prvých kresťanov pohania nepoznávali podľa nových náboženských ideí, ale podľa toho, že sa navzájom milovali.

Neraz hovorili pohania: Pozrite sa, ako sa majú medzi sebou radi! Nemalo by to tak byť aj medzi nami?

- o -

Dobry príklad rodičov

Príslovie hovorí, že aký otec, taký syn a aká matka, taká Katka. A je v tom veľa pravdy. Aj keď výchova detí nezávisí úplne od rodičov, i vtedy je výchova v rodičovskom dome najvplyvnejšia a najúčinnnejšia. A v tejto rodičovskej výchove, podľa latinského príslovia "slová povzbudzujú a príklady ťahnú", na deti najviac pôsobí príklad rodičov. Čo robí otec, to bude robiť i syn. Čo si dovoľia rodičia, to si i keď hádam ešte nie v detskom veku dovoľia i deti. Preto najviac závisí od príkladu rodičov, či sa ich deti stanú zbožnými kresťanmi katolíknami a mravnými ľuďmi alebo nevercami a na ťarchu ostatným ľuďom.

Vychovávať je veľmi ťažké, preto sa majú rodičia častomodliť a prosiť od Pána milosť, aby dobre vychovali svoje deti, aby i sami vytrvali v dobrom a svoje deti nenaučili na zlé. Lebo ako hovorí svätý Cyprián: "Aj skutky majú svoju reč a sú omnoho výrečnejšie ako samotné ústa. Preto budú vaše deti vždy viac pozerat' na to čo robíte, ako na to čo rozprávate".

Nemyslíme si, že deťom dáme dobrý príklad iba vtedy, keď nás vidia. Ak sa pred známymi chválime svojimi nezriadenosťami z mladosti a v nestráženom okamihu to počujú naše deti alebo sa to dozvedia, stratíme ich úctu, vážnosť a viac nám neuveria. I malé deti sa už vedú pretvarovať a pozorujú každý pohyb, každé slovo a zapamätajú si ho. No nielen deti neobdane pozorujú rodičov, ale i rodičia, ktorí si zvykli pretvarovať sa pred deťmi, môžu sa pozabudnúť. A potom sa čudujú, odkiaľ ich deti vedia to či ono, kto ich to naučil. Ťažko je potom takýto zlozvyk odstrániť. Deti si najskôr zapamätajú to, čo prvý raz vidia. Najmä príklad matky, ktorá má byť najviac s deťmi, je takýto živý príkladom.

Adolf Kolping, S.J., na zjazde katolíkov v Mohuči kedysi povedal: "Mal som vedľa seba rôznych ľudí, i strašné povahy a poznal som, čo zneuctuje ľudstvo. Viete, čo ma zachovalo čistým a bezúhonným? Mal som síce chudobnú, ale pritom bezúhonnú matku, ktorej samotné meno ma už dojíma. U nej som nikdy nevidel niečo, čo by ma nebolo naplnovalo úctou. Keď na mňa prišlo pokušenie, myslel som na svoju matku. Nikdy by som sa nebol odvážil pozrieť jej do očí, keby som bol robil niečo nedobrého. A keď umrela, jej úcta vo mne vzrástla, lebo umrela ako svätica."

V dnešnej, pre výchovu tak nebezpečnej dobe, treba svätých otcov a svätých matky. Takých, ktorí verne plnia svoje povinnosti, ktorí sa nemusia pretvarovať pred svojimi deťmi a ktorí svojím príkladom učia deti, čo majú a čo nemajú robiť.

A k ý s o m j a ?

- o -

Videli sme už, že nový poriadok vykúpenia, ktorý obyčajne nazývame aj Novým zákonom, je svojou podstatou darom a dielom Božej lásky. A len potom je úlohou a príkazom. To platí aj o hlavnom prikázaní lásky: milovať budeš Pána Boha svojho z celého svojho srdca, z celej svojej duše a zo všetkých svojich síl.

Záväzná sila, totiž príčina, pre ktorú máme milovať Boha celou svojou bytosťou, pramení práve z daru Božej lásky. Boh nás miluje a preto aj my máme povinnosť ho milovať, pretože na lásku možno odpovedať len láskou. Teda z daru Božej lásky voči nám pochádza úloha milovať Boha. Túto úlohu musíme plniť vnútorne slobodný, ale súčasne aj s plným vedomím, že máme svätú povinnosť na lásku Božiu odpovedať láskou.

Boh však nežiada nič, čo by vopred neurobil možným. On prikazuje a súčasne dáva možnosť prikázanú vec splniť!

- Všetci poznáme naspamäť hlavný príkaz lásky k Bohu. Bolo by však vhodné vysvetliť, ako v praktickom živote prežívať toto prikázanie?

Hlavné prikázanie žiada od pokrsteného, ktorý dostal od Ježiša Krista so životom milosti aj Božskú čnosť lásky, aby predovšetkým a v každom čase v láske žil a v nej zotrval. "Zotrývajte v mojej láske" - povedal Ježiš Kristus.

Vieme veľmi dobre, že bytie predchádza konanie. Lenže byť a zotrvať v láske - to je v najužšom spojení s uskutočňovaním lásky. Láska, vliata do našich duší je sila, ktorá sa v nás nemôže udržať, keď sa neprejavuje primeranými skutkami. Len skutky lásky dokazujú, že sme v stave lásky.

Ak budete zachovávať moje prikázania, t.j. ak bude konať skutky lásky, zotrývate v mojej láske, ako ja som zachovával prikázania môjho Otca a zotrývám v Jeho láske - hovorí Ježiš Kristus. Z toho ďalej vyplýva, že veriaci, ktorý smrteľným hriechom stratil milosť a lásku, má sa dôrazne a bezprostredne snažiť, aby s pomocou Božej milosti znovu získal Božiu lásku. Zotrvať v hriechu, byť v stave odlúčenia od Boha, je nepretržitým prestupovaním príkazu lásky k Bohu! Prvou povinnosťou hriechníka je teda m o d l i ť s a z a m i l o s ť o b ŕ á t e n i a ! Ďalej hriechník musí zrucať všetky modly sebeckosti a nesprávnej lásky k tvorom, aby si v srdci vytvoril priestor na lásku k Bohu. Hriechník musí čo najskôr olutovať svoje hriechy z motívov lásky - a to je dokonalá lútosť, alebo aspoň nedokonalou lútosťou sa pripraviť na prijatie sviatosti zmierenia, aby tak novému vliatiu lásky nestála v ceste nijaká prekážka.

- Akými ďalšími spôsobmi uskutočňuje veriaci príkaz lásky k Bohu?

Vieme dobre, že len poznanie lásky vzbudzuje túžbu lásku praktizovať. Preto prikázanie lásky ukladá každému veriacemu povinnosť rozjímať o Božej láske. Inými slovami, treba študovať dejiny spásy človeka, ktoré sú dejinami lásky. Veriaci sa musí naučiť hľadieť na veľké Božie činy - čiže dejiny spásy - očami lásky. Musí sa naučiť vidieť a obdivovať lásku Ježiša Krista v jeho vykupiteľskom diele. Hlboké poznanie veľkosti, lúbeznosti a krásy nejakej hodnoty dáva vznik sympatii, čo pre nedostatok pozornosti možno lásku a sympatiu k nejakej hodnote alebo osobe aj stratiť. Človeka skôr alebo neskôr zaujmú iné hodnoty. Keď sa človek - žiaľbohu - stane akoby robotom, ktorý už nemá času modliť sa, zasvätiť nedeľu, počúvať Božie slovo a uvažovať o veľkých Božích skutkoch lásky, o d c u d z í s a úplne hlavnému príkazu lásky! Keď dve osoby ktoré sa milujú,

nevedia si nájsť čas, aby sa pokojne porozprávali, ba sotva na seba myslia; ich láska postupne ochladne a pri najbližších ťažkostiach dôjde nevyhnutne k úplnému odcudzeniu. Tak sa to stáva s veriacimi, ktorí málo alebo nič nemyslia na Pána Boha.

Lenže príkaz lásky žiada čosi viac, ako samu záľubu v Bohu. Záľubu môže vzbudiť aj veľkolepé vedecké dielo alebo veľký výkon ľudskej vedy. Pravá láska a priateľstvo nutne predpokladajú v z á j o m - n ú o d d a n o s ť . Ako vnútorný vzťah snúbeneckej alebo manžel-skej lásky je dávaním seba samého a všetkých síl srdca milovanej osobe, podobne aj láska k Bohu - ak je pravá - vyžaduje dar vôle, čiže rozhodnutie dať sa Bohu srdcom a vôľou. Teda odovzdanie sa Bohu musí prevyšovať každú lásku a musí byť niečím mimoriadným, jedinečným. Keď aj nie v intímite citového postoja, tak určite rozhodnou vôľou.

- V čom by ste videli vyvrcholenie príkazu lásky k Bohu?

Vari v tomto: lásku k Bohu musíme neustále zveľaďovať, láska k Bohu musí neustále rásť. Kto nemá túžbu rásť v láske k Bohu, ten sa vydáva na cestu opustenia lásky k nebeskému Otcovi. Inými slovami by sme mohli povedať: chcieť sa natrvalo uspokojovať so zachovávaním len minimálnych požiadaviek zákona a vyhýbať sa len tomu, čo sa veľmi protiví prikázaniu lásky, čiže vyhýbať sa len smrteľným hriechom a dopúšťať sa množstva všedných hriechov, je postup celkom nevyhovujúci. Kto sa neusiluje rásť v láske, pomaly chladne a je nebezpečie, že raz celkom vychladne!.

Na základe nadprirodzeného vyvolenia, všetci sme zaviazaní sa usilovať o to, aby sme sa stali dokonalí ako nebeský Otec. Ale to neznamená, že musíme v každom čase a v každom prípade konať to, čo je najdokonalejšie. To je jednoducho nemožné. To by predpokladalo, že by sme museli byť dokonalí oď začiatku. Sme však povinní hľadať a robiť to, čo vzhľadom na naše duchovné založenie a naše vonkajšie okolnosti je po každej stránke najprímernejšie, čiže čo zodpovedá rozumosti. Tak sa naozaj nachádzame na ceste k dokonalosti.

- Ako sa má teda správať človek, ktorý chce milovať celou bytosťou nebeského Otca?

Ten, kto miluje Boha, žije stále v jeho prítomnosti. Pre Boha a pre Božie veci má vždy čas. Nepokladá napr. čas, venovaný nedelnej svätej omši, za stratený. Venuje sa modlitbe pokojne a nesnaží sa modlitby zredukovať na najmenšiu mieru. Veriaci, ktorý miluje Boha, počúva Ho a poddáva sa jeho zvrchovanosti. Celý svoj život buduje na viere v Boha. Odmieľa všetko, čo sa protiví Božej vôli. Premáha ľudské ohľady, ktoré stoja v ceste jeho spojeniu s nebeským Otcom. Predovšetkým podrobuje Božej autorite tri sily, proti ktorým človek musí bojovať, ak chce naozaj milovať Boha: lakomstvo, túžbu po moci a ctižiadosť. Často pamätá na slová sv. Jána: "Nemilujte svet, lebo všetko čo je vo svete - žiadostivosť tela, žiadostivosť očí a pýcha života - nepochádza od Boha. Totiž surová zmyšľanosť, ktorá túži len po upokojení telesných vášni, do nepričetnosti vybičovaná túžba všetko vidieť a všetko mať a samopašná žiadostivosť hnilého pohodlia a márnejš slávy vrhajú človeka do otroctva kniežata tmy.

Kto chce slobodu Božieho Syna, musí urputne bojovať proti týmto žiadostiam! Isteže rozhodnou skúškou našej lásky k Bohu sú aj pokúšenia, urážky, utrpenia, prenasledovania a nebezpečenstva pozemského života.

- V asketických knihách sa často zdôrazňuje, že veriaci, ak chce úprimne milovať Boha, musí pohrdat svetom. Ako chápať pohrdanie svetom?

Nesmieme ho chápať v tom zmysle, akoby materiálna pozemská existencia nebola hodná námahy človeka. Už viac rás sme zdôraznili, že sa treba zaujímať aj o pozemské hodnoty a zveľaďovať svet a budovať v ňom kráľovstvo Božie. Pohrdanie svetom možno správne pochopiť iba vo svetle posledných vecí. To znamená, že kresťan, ak má voliť len medzi Bohom a svetom - ako to boli vyzvaní robiť mučeníci nelen v prvotnej cirkvi, ale aj v dnešných časoch - **m u s í v o - l i t P á n a B o h a**, ak chce ostať verný sebe samému a svojmu kresťanskému vyvoleniu a povolaniu, čiže povolaniu lásky.

- o -

Kristus nám prikazuje milovať aj našich nepriateľov.

Skúšobným kameňom pravej kresťanskej lásky je to, či vieme spoznať blížneho aj v človekovi, ktorý sa voči nám chová nepriateľsky a či ho predsa milujeme ako brata. Kresťanská láska k nepriateľovi je zvláštnym aspektom lásky k blížnemu - a to rozhodne veľmi hrdinským.

Ak sme našli svoje stredisko lásky v Ježišovom príkaze a ešte viac v jeho Srdci a snažíme sa milovať druhých jeho láskou, vtedy budeme schopní milovať aj tých, čo do nás zadravujú, čo nás podozrievajú, nás osočujú, nami pohrdajú - skrátka, sú našimi nepriateľmi.

Samozrejme, že urážlivé spôsoby, ohovárania, protirečenia, zlé skutky, nepriateľský postoj - to všetko vyvoláva odpor nášho starého človeka a hlboko nás zranuje. Ak ihneď nesústredíme všetky sily viery, ak nehľadíme očami lásky na nepriateľa, ak sa neusilujeme dostať von z nebezpečného položenia, časom sa neubránime ani my proti neláskavým myšlienkám, slovám a skutkom. Začneme sa odplácať zlým za zlé a tak začíname zrádzať Kristovo prikázanie a naše kresťanské povolanie. Preto môžeme povedať, že v praktizovaní kresťanskej lásky k nepriateľom ide aj o nás samých. Preto nás apoštol Pavol v liste Efezanom napomína, aby sme aspon pred spánkom premohli všetok hnev.

Najúčinnejším prostriedkom k tomu je vzbudenie osobitnej lásky, ktorá sa prejavuje predovšetkým v **m o d l i t b e z a n a - š í c h n e p r i a t e ľ o v**. Lenže v praktizovaní kresťanskej lásky k nepriateľom ide hlavne o toho druhého, o jeho spásu a o jeho lásku. Preto svätý Pavol napomína: Ba keď je tvoj nepriateľ hladný, nakrm ho a keď je smädný, napoj ho. Keď tak urobíš, žeravého uhlia mu nasypeš na hlavu.

Zmysel tohto napomenutia treba rozumieť takto: zahrň svojho blížneho, ktorý prechováva voči tebe hnev, toľkými dobrými skutkami, že napokon neodolá náporu tvojej lásky a začne ťa aj on milovať.

No posledným a hlavným dôvodom lásky k nepriateľovi je sláva nebeského Otca a bratstvo v Ježišovi Kristovi. Ježiš nás to učí svojim slovom a svojim príkladom. On dokázal svoju lásku tým, že zomrel za nás, keď sme boli ešte hriešnikmi. Keď sme voči svojim nepriateľom milosrdní a láskyplní, vtedy si počíname ako opravdivé deti nebeského Otca, ktorý svoje dobrodenia rozdáva dobrým i zlým. Láskou k nepriateľom sa líšime od sebeckých pohánov, ktorí vo svojej filantropii často hľadajú len seba, pretože milujú len tých, od ktorých očakávajú odplatu a výhody.

- Častejšie bačať aj u zbožných veriacich, že považujú lásku k nepriateľom len za akási asketickú radu, ktorú nie je záväzná nasledovať?

To je nesprávne! Milovať nepriateľa je príkaz z a n i e, ktoré má z á v ť z n ú s i l u a vyžaduje presné zachovávanie! Nemôže sa považovať za Kristovho učeníka, kto nie je schopný prijať tento podstatný bod jeho zákona.

- Azda bude vhodné, keď podrobnejšie poukážete, čo od veriacich žiada príkaz lásky k nepriateľom?

1. Urážku musíme úprimne odpustiť prv, ako druhý žiada o prepáčenie. Isteže, kto urobil krivdu, na základe spravodlivosti je povinný prosiť o odpustenie prvý a krivdu napraviť. Ale príkaz lásky Ježiša Krista a jeho zvláštna milosť sa azda obracajú najprv k tvojmu srdcu, aby si pomohol druhému, ktorý je príliš opantovaný podozrievaním, zlými myšlienkami a roztrpčenosťou. Je tiež veľmi dôležité, aby sme u druhého, nakoľko je to len možné, predpokladali vždy dobrú vôľu a nepodozrievali ho zo zlého umyslu, dokiaľ to nie je celkom zrejmé.

Viemo z dejín, že aj svätci si občas nerozumeli, že si zapríčiňovali ťažkosti a trápenia. Ale blahovlnné presvedčenie, že druhý to myslí dobre, im pomáhalo riešiť ťažkosti. Ba čo viac, nikdy nesmieme naše odpustenia a lásku robiť závislými od toho, či druhý chybil alebo nechybil. Musíme byť ochotní odpustiť aj zrejmu krivdu!

2. Nesmieme si bez príčiny pripomínať uklížená a urážky a bez potreby o nich hovoriť, aby sa v nás neobnovovali pocity krivdy! Môže to byť tvrdé a ťažké, ak sa nepodarí zabudnúť a znova si nadobudnúť pokoj v duši. Boh hľadá na snahu úprimne odpustiť. Ale kto nechce zabudnúť a zámerne znovu a znovu otvára staré rany, tomu chýba rozhodná vôľa skutočne odpustiť.

- Nepriateľovi treba pomôcť aj vtedy, keď vidíme, že sa nachádza v dajakej tiesni?

3. To je ďalší bod a mohli by sme povedať, že je skúšobným kameňom našej úprimnej vôle odpustiť a je to ochota a ochota pomôcť v prípade potreby aj tomu, kto nás urazil.

Ak si aj napriek protestom našich citov môžeme v duchu úprimne povedať: iste by som mu pomohol, ak by ma potreboval - to je pre nás uistenie, že v nás hnev ne zvíťazil a že sme na ceste k úplnému odpusteniu.

4. Ďalšou skúškou úprimnosti našej snahy milovať nepriateľov kresťanskou láskou je pravdivo uznať a pochváliť prednosti a zásluhy osoby, čo nás urazila. Na začiatku boja proti hnevu a odporu veľa znamená už ten fakt, že sme sa pevne rozhodli nehovoriť nič nepriaznive o tých, čo sú nám antipatickí.

- Máme sa snažiť stať sa aj priateľmi osôb, ktoré nás urážajú?

Je prirodzené, že so všetkými ľuďmi nemôžeme byť spojení vonkajšími vzťahmi priateľstva. Ľudne ocenenie vlastných síl a povahy bližšieho priam nám budú odporučiť, aby sme za istý čas vyhýbali nepriateľovi. Ale aj protivníkovi musíme vždy preukázať bežné prejavy úcty. Ak teda "nepriateľ" patrí k osobám, popri ktorých nemožno prejsť bez pozdravu alebo odpovede na pozdrav - nepozdraviť ho alebo neodpovedať na jeho pozdrav - muselo by sa normálne vysvetľovať ako prejav nepriateľského zmysľania.

- Požiadavka milovať aj nepriateľov je pre čisto prirodzené zmýšľanie priam nepochopiteľná!

Máte pravdu. Prikázanie milovať nepriateľov mohol uložiť iba Ježiš Kristus! Lenže pozor: On sa neriadil ideou, že najlepšie je s nikým sa nedostať do sporu, aby sme mali pokojný život. Keď išlo o demaskovanie nepravdy a lži, nebál sa ani nepriateľstva ľudí! Jasno to vidíme na jeho pomere k farizejom. Predsa však svojim učeníkom kázal ochotne vziať na seba nenávisť sveta, odporúčal odpovedať na zlorečenie nezlorečením, dobre robiť aj tým, čo nás nenávidia. Ježiš svojim učeníkom uložil modliť sa za nepriateľský svet!

Ježiš dobre poznal svet a predsa požadoval od svojich, aby ho milovali. Robil to s triezvou a objektívnou istotou, bez zatrpknutia a rezignácie, s odhodlanosťou, ba priam samozrejmosťou. Túto požiadavku možno pochopiť iba vierou v nový svet, vytvorený Jeho obetou na kríži.

Láska k nepriateľom predstavuje špecificky to nové prikázanie, ku ktorému nás Ježiš Kristus všetkých zaväzuje!

- o -

Každá práca je od Boha

na to určená, aby nám otvorila nebo, ktoré nás hriech násilne zatvoril. Nezabúdajme, že Pán Ježiš žil 33 rokov, ale len tri roky učil. Tridsať rokov doma robil tú najjednoduchšiu prácu. Svojím príkladom nás poučil, čo znamená pre ľudstvo práca. Preto :

1. Ponysli si na Krista a pracuj s radosťou. Uvedom si, že pracovať znamená plniť vôľu Božiu.
2. Prácu vždy začínaj a konči v mene Božom. Neponosuj sa pri nej, buď trpezlivý. Keď ju posvätiš - i keď je ťažšia a neprijemnejšia - budeš mať viac zásluh pred Bohom.
3. Ateistovi ide v prvom rade o to, koľko mu práca "donesie do vrečka", ale ako kresťan musíš myslieť i na to, koľko donesie pre tvoju dušu. Niekedy je tomu tak, že čím menej ti donesie do vrečka, tým viac osoží tvojej duši. To závisí od teba. Boh je rád, keď ti môže vynahradiť, v čom ti azda ľudia ukrivdili.
4. Nezavíď druhým a v práci nevyberaj. Tú, ktorú ti Boh zveril, konaj svedomite a usilovne, aby nestratila cenu pred Bohom. Nezabúdaj, že ináč sa pozerá svet a ináč Boh. Mienka ľudí platí dočasne, vôľa Božia platí na večnosť.
5. Pracuj veselo. Nech pracuješ kdekoľvek a akúkoľvek prácu vykonávaš, pracuj vždy tak, aby si mohol povedať: Pracujem pre Boha, v mene Božom!
6. K práci pripoj modlitbu a nauč i druhých tak pracovať. Modli sa za nich, aby aj oni porozumeli hodnotu práce. Vtedy bude tvoja práca veľkým požehnaním pred ľuďmi a pred Bohom.
7. Preštuduj si encykliku Jána Pavla II. "Laborem exercens", o práci a podľa jej doporučení sa riaď!

- o -

Budúci osud dieťaťa je dielom matky. /Napoleon/.

Ak sa hovorí o niekom, že má peňazí viac ako rozumu, to ešte neznamená, že je veľkým boháčom /Molière/.

Niet krajších rozprávok ako tie, ktoré píše sám život /Andersen/

Všade na svete ležia nevyzdvihnuté poklady radosti /Marden/.

Svedectvo jednej matky :

Ranná meditácia s deťmi !

Bolo to pred ôsmimi rokmi, keď som bola na materskej dovolenej so svojim tretím dieťaťom. Práve vtedy sa mi naskytla príležitosť vstúpiť do spoločenstva, čo som privítala s nadšením! V tomto spoločenstve sme s manželom doteraz.

Toto obdobie sa stalo pre mňa aj dôležitým medzníkom v mojom duchovnom živote. Aj dovtedy som pravidelne chodila do kostola, dve staršie deti chodili na vyučovanie náboženstva v škole a najstarší syn pristúpil k prvému svätému prijímaniu. Aj ja som každý mesiac pristupovala k sviatosti zmierenia, ale toto bolo všetko. Keď sme vstúpili do spoločenstva, začala som s deťmi meditovať, čo som predtým nepoznala. Ako sme to robili?

Najstarší syn mal 9,5 roka a dcéra 8 rokov, keď sa nám narodil tretí syn. Pretože som bola doma na materskej dovolenej, nebli sme každé ráno, predtým ako deti išli do školy, meditovať. Manžel sa týchto meditácií nezúčastňoval, lebo chodil na 6. hodinu do práce. Ráno sme vstávali o 6,30 hod., hoci vyučovanie začínalo o 8,00 hod. a do školy mali päť minút cesty.

Ráno, keď deti vstali, poumývali sa, poobliekali a naraňajkovali. Na meditáciu a modlitby nám zostalo 15-20 minút. Potom ešte po sebe poupratovali a išli do školy.

Meditovať sme začali z "Minutěnky" od pána biskupa Hloucha. Neskôr sme meditovali z iných príručiek a nakoniec z Písma svätého. Najskôr sme sa pomodlili k Duchu Svätému svojimi slovami. Potom som prečítala text po slovensky a po chvíli ticha som povedala svoju meditáciu, zakončiac ju predsavzatím. Po mne hovorili deti jeden po druhom. U nich sa ešte nedalo hovoriť o meditácii. Každý povedal, čo si zapamätal z textu alebo čo ho zaujalo. K tomu povedal prosby pre seba alebo iných a poďakovali sa, vzhľadom na prečítaný text. Potom som im ja dávala predsavzatia. Tento spôsob vyhovoval im aj mne. Predsavzatia som určila také, ktoré chyby som chcela u nich odstrániť. Predsavzatia som dávala asi na týždeň alebo dlhšie, podľa toho, ako pokračovali v odstraňovaní chyby. Toto predsavzatie som im každé ráno pripomenula, príležitostne aj cez deň. Keď som mala s nimi nejaké problémy - myslím, že sa vyskytnú všade, kde sa výchova berie svedomito - tak som sa snažila svoju meditáciu orientovať tak, aby som im pohla svedomie. Ďakujem Duchu Svätému, že mi počas týchto rokov vždy osvietil rozum a meditácie s predsavzatiami slúžili na odstraňovanie chýb u detí i u mňa.

Niekoľkokrát sa mi stalo, že dcéra sa pri meditácii rozplakala, ak sa to týkalo jej, bez toho, aby som jej niečo osobne povedala. Keď som jej niečo vyčítala mimo meditáciu v hneve alebo iným nevhodným spôsobom, nedosiahla som u nej pokrok, naopak vzdor.

Ako to vplývalo na najstaršieho syna? Pre toho bolo predsavzatie zákonom a za každú cenu ho plnil. Obdivovala som jeho pevnú vôľu, napríklad v otázke jedla. Napokon som už ani nevedela, čo má rád a čo nie, zjedol všetko.

Po meditácii sme sa ešte pomodlili rannú modlitbu, modlitbu pred učením, Pod Tvoju ochranu, Svätý Michal Archanjel, k svätému Františkovi, 3 x Zdravas Mária a obetovanie dňa. Na záver vždy sa ešte niekto pomodlil krátku spontánnu modlitbu, zameranú na poďakovanie za uplynulú noc a prosbu o pomoc a milosť na nastávajúci deň a pri plnení predsavzatí.

Tento spôsob prevádzania meditácii však vyžaduje, aby matka bola pri deťoch doma a dala si na meditáciu čas. Vždy sa to však oplatí. V meditáciach, ako sme ich prevádzali, vidím veľkého pomocníka pri výchove uvedomelej poslušnosti a k snahe byť stále lepšími. V ranných meditáciach sme pokračovali aj vtedy, keď dve staršie deti začali chodiť na stredné školy. Najskôr som mala strach, že to nestihneme, ale vzhľadom k tomu, že obaja dochádzajú domov, pokračujeme v nich naďalej s tým rozdielom, že vstávame o 6,00 hod. ráno a že predsavzatia si deti dávajú už sami. Aj spôsob meditácie sa zmenil, lebo rodina sa rozrástla.

Vďaka Bohu, s najstaršími dvoma už nemám väčšie problémy. Občas ich ešte usmerním, prípadne niečo vysvetlím. Obaja už sú v mládežníckych krúžkoch a najstarší už vedie mladších chlapcov. Medzi nimi je aj náš syn, ten, s ktorým som bola na materskej dovolenej, keď sme s manželom vstúpili do spoločnosti. O tri roky po nom sa nám narodili ďalšie dve, ktoré teraz sú v predškolskom veku. Stále som doma a neplánujem ísť do práce.

Pretože je nás viac a času menej, museli sme upraviť aj ranné modlitby a meditáciu. Dvaja starší medituju už sami, to večer, ale ráno sa modlia s nami aj teraz.

Teraz pripravujem troch menších na meditáciu. Najskôr im prečítam jednu časť z knihy "Kráľ prichádza". Sú tam pekné obrázky, ktoré im pomáhajú lepšie pochopiť prečítané. Potom každý z nich povie čo si z toho zapamätal alebo im ponáhane otázky. Nato im v krátkosti vysvetlím text a poviem, ako to majú medzi sebou a v materskej škole uskutočňovať /predškolská príprava/. Tiež im dávam predsavzatia. Cez deň im musím občas pripomínať ich predsavzatia. Pretože - ako chlapci - sú veľmi živí a snelí, musím často aj v priebehu dňa vysvetľovať mnohé veci.

Pri výchove všetkých detí mi veľmi pomáhali životopisy svätých, príbehy z ich života s patričným vysvetlením. Mám požičaný aj starý katechizmus pre matku a dieťa. Oren otázok sú tam k príslušnej časti aj príbehy, ktoré deti veľmi zaujímajú a pomáhajú pochopiť prečítané. 8-ročný syn sa zdá byť veľmi vnímavý pre duchovné veci, hoci je dosť výbušný. Keď mal asi 6 rokov, čítavala som mu prípravu na prvé sväté prijímanie a o sviatosti zmierenia. Boli tam veľmi dobre vypísané všetky možné detské hriechy. Keď sa niekedy stalo, že mi neveril, že to tam je napísané, povedala som mu: prečítaj si to v katechizme, už vieš čítať! Keď sa presvedčil, kapituloval. Keď som toto svedné zrkadlo čítala, zároveň si nahlas spytoval svedomie ešte aj s tým, či ten-ktorý zlý skutok robí často, nieleky alebo vôbec nie. Odvtedy si spytoval svedomie každý večer nahlas a veľmi podrobne, až som sa tomu divila. Keď bol väčší, už si svedomie nespytoval nahlas, ale potichu, lebo hriechy sa hovoria len kňazovi. Keď sa večer ponodlime, pripomeniem mu niektoré udalosti dňa, aby na ne nezabudol.

Aj dvaja najmenší sa už snažia spomenúť, čo zlého cez deň urobili alebo im to pripomeniem. Povieme si aj o dobrých skutkoch, ktoré cez deň vykonali alebo sa ich spýtam, ako boli spokojní so mnou. Deti majú veľmi dobrý posrých a neboja sa povedať pravdu.

- Kalapová -

- 0 -

Z tvojho majetku sa len to nestratí, čo si obetoval na dobré ciele.
/Sv. Augustín/

Nábožnosť bez ducha obety je ako organizmus bez chrbtovej kosti.
/Don Marnion/

Dušu nasycuje a uspokojuje nie to, že veľa vie, ale to, že veci vnútorne pociťuje a vychutnáva.
/Sv. Ignác z Loyoly/

Adolfo L'Arco

Rozvíjajme v deťoch umenie spolunažívať.

V prvom z dvadsiatich zväzkov don Boscovho životopisu čítame:

"Janko ako pastierik mal kamaráta, akéhosi Seconda Mattu, ktorý slúžil na blízkom hospodárstve. Každé ráno sa Secondo spúšťal dolu briežkom a ťahal za sebou na pašu gazdovu kravu. Nosieval si kúsok čierneho chleba. Janko nával pekný biely chlieb a pomaly si z neho odhryzoval. Mama Margherita sa vždy starala, aby jej deťom biely chlieb nikdy nechýbal. Raz Janko povedal Mattovi:

- Mohol by si mi preukázať malú službičku?
- Veľmi rád - odpovedal kamarát.
- Tak si vymeňme chlieb.
- Prečo?
- Tvoj chlieb je určite lepší. Mám naň chuť.

Matto vo svojej detskej prostote uveril, že jeho čierny chlieb je skutočne chutnejší a keďže mu tiekli slinky na kamarátov biely, ochotne pristúpil na výmenu. Odvtedy si po dve jari vymieňali chlieb vždy, keď sa ráno zišli na pašienku".

Keď Matto dorástol, uvedomil si, aký bol Janko dobrý. Mattov čierny chlieb určite nebol maškrtou.

Janko Bosco má sotva desať rokov a už je v dobrote taký jemnocitný. Jeho gesto pripomína Manzoniho verše :

Kto dostal mnoho,
nech priateľsky rozdáva
v cudnom mlčaní,
ktoré dar spríjemňuje.

Šlo tu o málo, ale pre chudobných aj málo je veľa!

V y c h o v á v a ť z n a č í p r e d o v š e t k ý m
o s l o b o d z o v a ť o d e g o i z m u . Keď chceme oslobod-
zovať, musíme byť najprv sami oslobodení. Tak isto najprv musíme
prijať evanjelium, keď ho chceme hlásať. Don Bosco, výnimočný vy-
chovávateľ, sa zbavoval egoizmu už v útlon detstve.

Ako dobre povedal Fromm, v č l o v e k u s ú d v i n .
š t i n k t y : i n š t i n k t p r e ž i ť a i n š t i n k
s p o l u n a ž í v a ť . Ten prvý rozvíja v nás žiadostivosť
mať. Človek zo strachu, aby mu nič v živote nechýbalo, chce mať
stále viac a rozvíja tak žiadostivosť vlastniť. Potrebuje mať
stále viac, a preto vyvoláva boje a vojny.

No, chvalabohu, rozvíja sa aj inštinkt spolunažívať. Právaní
z neho radosť žiť pospolu, radosť, ktorá sa volá družnosť. Svoj
znak a svoju príčinu nachádza v bohatej hostine, ktorá sa u kul-
túrnych národov vždy považovala za čosi posvätného.

I n š t i n k s p o l u n a ž í v a ť n e ž e n i e č l o -
v e k a v l a s t n i ť , a l e r o z d á v a ť s v o j m a -
j e t o k . Vrcholí v dare seba samého. Aby človek bol v spolu-
nažívaní užitočný, rozvíja svoje talenty a svojou prítomnosťou
ho spríjemňuje. Napríklad, v rekreačnom tábore si sympatie medzi
priateľmi získava ten, kto vie všade poslúžiť, od kuchyne až po
pesničku. Ako povedal Pán Ježiš, blaženejšie je dávať ako prijí-
mať.

Chlapec sa inštinktívne usiluje rozvíjať svoje schopnosti, zvelaďovať svoje talenty, a ak je dobre usmernovaný, usiluje sa dačím byť. Chce viac byť, aby viac dával. Chce viac dávať, aby bol užitočnejší a príjemnejší, aby žil v družnosti a mal radosť z radosti spolunažívať.

Zatiaľ čo inštinkt prežiť vedie k nadobúdaniu vecí, inštinkt spolunažívať privádza k rastu. Človek chce dačím byť. Prospechárska a konzumná spoločnosť sa usiluje rozvíjať len inštinkt prežiť a dráždi chlapcov mať stále viac, aby mohli stále viac konzumovať. Nenabáda ich rozvíjať svoju osobnosť čnosťou a kultúrou, ale podnecuje ich nadobúdať si materiálne hodnoty, lebo v nich vidí šťastie.

Aj samo štúdium je v službe zisku a preto humanistické vzdelanie je na úpadku. Politické a školské ustanovizne sú v službách dačo mať a nie už dačím byť, a preto masa je priamo presvedčená, že človek je od svojej prírody egoista a že keď to egoisticky nevydá, tak nemá úspech ani v štúdiu ani v práci. A tak sa zabúda, že v človekovi je aj inštinkt spolunažívať, ktorý vedie k добрote, veľkodušnosti a nezištnému daru seba samého.

Keď chceme dobre vychovávať, musíme s umiernenou rovnováhou rozvíjať inštinkt prežiť a čo najviac uncoňovať inštinkt spolunažívať. Mať, čo je potrebné k slušnému životu, a čo najväčšmi rozvíjať schopnosti, talenty a charizmy.

Civilizácia, ktorá má za cieľ úžitok, rozvíja egoizmus a znižuje schopnosť spolunažívať v radosti, v dávaní seba samého. Malý Janko Bosco pôsobením Ducha Svätého a pod vedením mamy Margherity čo najväčšmi rozvíjal inštinkt spolunažívať a na minimum zredukoval inštinkt prežiť. A potom, ako dospelý, inštinkt prežiť nahradil kultom Prozreteľnosti a vybudoval komunitu lásky, v ktorej každý bol šťastný, keď dával ostatným.

Svet hovorí, že človek je šťastný vtedy, keď rozmnožuje svoj majetok. Pán hovorí, že človek je šťastný, keď svoj život úprimne a úplne dáva svojim bratom. Svet učí, že treba stále viac mať. Ježiš učí, že treba stále viac byť. Malý Janko Bosco sa započúval do Ježišovho hlasu už v prvých rokoch svojho života a rozvíjal sa na všetkých úrovniach, aby sa mohol dávať kamarátom. Začal s rozdávaním chleba a skončil s rozdávaním najbelšieho chleba, s Eucharistiou. A s Eucharistiou každý deň rozdával seba samého po celý život. Tým, že oslobodil svoju dušu od egoizmu, umožnil tisícom mladíkom rásť v dimenziách Ježiša Krista.

SHZR.

- 0 -

Každá dobrá práca má tri vlastnosti: je užitočná, dokonalá a veselá.

Vkus je známkou vzdelaného človeka, vynaliezavosť známkou produktívneho človeka a citová rovnováha známkou zrelého človeka.

Skôr nájdeš stratené peniaze ako stratenú dôveru.

Peniaze sú ako jed; ľahšie sa dajú chytiť ako udržať.

Kto nemá peniaze, je chudobný; kto nemá priateľa, je ešte chudobnejší; kto nemá srdca, je najchudobnejší.

Nazhromaždené peniaze alebo vládnu, alebo slúžia.

Nejestvuje taký vek ženy, v ktorom by nevedela míňať peniaze.

Pohľad na končiaci sa rok.

Hoci sa ešte neskončil rok Pánov 1985 - ty a teda ešte chýba odstup, potrebný pre historické hodnotenie, predsa sa už odvažujeme tvrdiť, že tento rok bude z hľadiska nás, slovenských katolíkov, hodnotený ako veľmi významný.

1/ V prvom rade je to pre nás - i keď nielen pre nás - jubilejný rok cyrilometodský. Pri príležitosti 1100. výročia smrti nášho vierozvesta a prvého arcibiskupa svätého Metoda sa konalo v celej našej vlasti niekoľko náboženských podujatí, najmä však celoštátna púť duchovenstva 10. apríla 1985 na Velehrad, pri ktorej koncebrovalo asi 1200 kňazov, čo je rekord v našich dejinách a púť Božieho ľudu tiež na Velehrad 7. júla 1985, na ktorú veľmi chcel prísť Svätý Otec Ján Pavol II., ale keďže mu to nebolo umožnené, ako svojho legáta poslal kardinála štátneho tajomníka Agostino Casarolicho. Táto púť bola tiež rekordná počtom účastníkov. Ak zarátame aj tých, čo sa na Velehrad pre rôzne okolnosti nemohli dostať, možno povedať, že pútnikov bolo niekoľko sto tisíc. Väčšie zhromaždenie veriaceho ľudu naše dejiny nepoznajú!

2/ OSN vyhlásila rok 1985 rokom mládeže. Aj katolícka Cirkev na čele so Svätým Otcom v tomto roku mládeži venovala mimoriadnu pozornosť. V zmysle výzvy Svätého Otca, aby sa katolícka mládež stretla jednak v celosvetovom meradle - čo sa stalo v Ríme - jednak na lokálnej úrovni, mladí moravskí katolíci pozvali bratov a sestry zo Slovenska a Čiech k modlitbovému stretnutiu na Velehrad, na večer a noc pred púťou 7. júla 1985. Katolícka mládež prišla a prekvapila nielen nepriateľov našej viery, ale aj nás samých svojím počtom a ešte viac svojou duchovnou úrovňou. Toto milé prekvapenie zopakovala slovenská mládež - aj s hosťami z Moravy - v Saštínskej bazilike v noci pred slávnosťou Sedembolestnej Patronky Slovenska 15. septembra 1985 a v Trnave z príležitosti novény k Trnavskej Panny Márie v sobotu, 16. novembra 1985.

3/ 25. mája 1985 kreoval Svätý Otec 28 nových kardinálov, medzi nimi aj nášho rodáka Msgr. Jozefa TOMKU. Ján Pavol II. ho už 15. septembra 1979 vysvätil za biskupa a hneď vtedy ho menoval arcibiskupom a generálnym tajomníkom Biskupskej synody. Po vymenovaní za kardinála mu Svätý Otec zveril vedenie Kongregácie pre evanjelizáciu národov. Teda náš rod dostal v tomto roku v osobe Jozefa Tomku druhého kardinála vo svojich dejinách - po ostrihomskom arcibiskupovi Alexandrovi Rudnayovi, ktorý je i povedomý Slovákom. Navyše tento náš kardinál sa stáva jedným z najdôležitejších spolupracovníkov pápeža v rímskej kúrii.

4/ Rok 1985 je významný pre celú Cirkev - a teda i pre nás - ako dvadsiaty rok od skončenia II. vatikánskeho koncilu. Vzhľadom na toto jubileum zvolal Svätý Otec mimoriadnu biskupskú synodu na jeseň t.r. Podľa slov pápeža má táto synoda tri ciele :

- znovuprežitie, obnovenie tej neobyčajnej atmosféry spoločenstva, ktorá charakterizovala II. vatikánsky koncil,
- výmenu a prehĺbenie skúseností a informácií o uplatnení koncilu v lokálnych cirkvách,
- príspevanie k ďalšiemu prehĺbeniu a neustálemu realizovaniu koncilu v živote Cirkvi.

Ak to zhrnieme do troch slov, bude to : uctenie-overenie-posunutie dopredu.

V Novom roku ...

Na Nový rok si ľudia jeden druhému želajú šťastný a veselý nový rok, posielajú si pozdravy. Je to pekné, ale nie všetci ľudia majú rovnako šťastný nový rok. Keby sme sa mohli pozrieť do srdca človeka, u mnohých by sme zbadali, že nie sú šťastní. Tá ich radosť je iba navonok, vo vnútri prebieha boj.

Prečo nie sú všetci ľudia šťastní ?

Preto, lebo mnohí začínajú Nový rok bez Toho, ktorý vlastne ten rok dal, ktorý ľudí v novom roku požehnáva. Z a b ú d a j ú n a J e ž i š a , ktorý sa nám v novom roku predstavuje ako Pán života a smrti a ponúka sa nám za vodcu. Kristus je pôvodca pravých radosť a všetkého požehnania. Preto s Kristom máme začať nový rok!

Mnohí z a č í n a j ú n o v ý r o k b e z p o m o c i B o ž e j . Pomoc hľadajú všade, len u Toho nie, ktorý hovorí : "Bezo mňa nemôžete nič vykonať" /Jn 15, 5/. Zabúdajú, že všetka radosť je len v Spasiteľovi a so Spasiteľom. Oddávajú sa svetským zábavám a rozkošiam. V tancoch, v neslušných scénach, ktoré produkuje TV a kino, v nemiernom pití a jedení vidia blaženosť a šťastie. Starý rok pochovávajú vo vieche a nový začínajú tan. Preto je ich srdce šťastné iba navonok, len na chvíľu sú blažení. Potom príde prázdnota, trápenie svedomia - ak im ešte vôbec niečo hovorí.

Veriaci katolíci a každá katolícka rodina má vkročiť do nového roku s duchovnou radosťou. Spasiteľ hovorí:

- Syn, dcéra, daruj mi svoje srdce. Nie lenivé v službe Bohu, ale bedlivé, ktoré na každú nedeľu a sviatok, ba podľa možnosti i častejšie navštívi v chráme.
- Daruj mi srdce, ale srdce čisté, nie naplnené zlými žiadosťami, zvykmi a skutkami. Nech je v ňom láska ku Mne, lebo každá iná - hriešna a falošná - na uráža a vyhána z tvojho srdca.
- Daruj mi srdce, ktoré je naplnené láskou k bližnému, ktoré nepozná ohovárania, osočovanie, ubližovanie, ale ktoré sa láskavo chová ku každému podľa zákona: miluj bližného, ako seba samého!
- Daruj mi srdce, ktoré je verné rodine a manželstvu. Srdce kresťanské a nie betlehemčanov, ktorí mi nechceli poskytnúť prístrešie a ktorí ma vyhnaní za mesto, do maštale.
- Daruj mi srdce, aby som mohol prebývať v tebe a uvidíš, že budeš v novom roku šťastný!

Toto je reč Pána života a smrti, to je Kristov program pre každého z nás do nového roka.

Zanyslime sa nad ním a na prahu nového roka skúmajme svoj život, či je náš život a srdce také, aké si ho žiada Ten, čo nám ho dal? Či nie sme plní ohavností a nepravostí? Či naša rodina je usporiadaná podľa vzoru nazaretskej Rodiny? Či nevstupujeme do nového roka s hnevom a pýchou?

Ak áno, dajme sa do práce. Ešte máme čas na nápravu. Ale nezaťahajme ani minútu. Urobme dôkladnú a úprimnú očistu. Pôjde to ťažko, ale d o b r o u v o l' o u a v y p e s t o v a n í m s i l n e j v ô l e postupne prenôžeme všetko zlo v nás a okolo nás a zvíťazíme!

Ak s takýmto presvedčením vstúpime do nového roka, môžeme si byť istí, že sa nám povedie dobre a že budeme šťastní a blažení.

To nech dá Boh na orodovanie našej Patrónky a všetkých svätých!

MODLITBA MATKY
V POŽEHNANOM STAVE

1.

Môj Bože, ďakujem Ti. Ďakujem Ti za veľkú milosť, ktorú si mi preukázal. Budem matkou, budem mať dieťa. Ja som účastná na Tvojom veľkom stvoriteľskom diele. Čakám dieťaťko, malé bezbranné dieťaťko. S Tvojou pomocou ho budem vychovávať. Z nepatrného tvorčeka budem vychovávať a tvoriť človeka. Bože, aký si nesmierne dobrý. Ešte ani necítim jeho pohyby. Ešte vo mne spí. Chlapec alebo dievčaťko? Veď to bude moje dieťa. Moje a môjho Juraja. A Tvoje tiež, Bože môj. Ty si nám dal dar vzájomnej lásky. Pred Tebou sme si sľubovali vernosť a lásku. Ty si nás povolal k úlohe rodičov. Bez Teba nie sme nič a s Tebou môžeme všetko. Sľubujem Ti, že dieťa, ktoré odpočíva vo mne, pod mojim srdcom, ktoré sýtím svojou krvou a prežívam hĺbkou svojej bytosti, povediem k Tebe. Veď keď sa teraz modlím k Tebe ja, moje dieťa, moje neodeliteľná časť sa modlí tiež. Prosíme za všetkých tých malých tvorčekov, ktoré z rozhodnutia matiek sa nesmú narodiť, nesmú sa stať ľuďmi tohto sveta. Odpusť, Bože! Všetky obtiaže tehotenstva - a nie je ich málo - všetky nevoľnosti, mdloby a slabosti Ti obetujem za všetky nenarodené deti. Mária, Matka Božia, Ty poznáš všetky ťažkosti budúcich matiek. Keď si nosila pod srdcom svojho Syna, prežívala si ich tiež. Oroduj za nás, oroduj za doteraz nenarodené deti, oroduj za otcov, za celé rodiny! Nech všetky deti sa smú narodiť, poznať Tvojho Syna, nech nebo nie je plné iba anjelov, ale i rodín!

Dieťa - ako šťastne to znie!

Dieťa - ako náročne to znie!

Dieťa - ako zodpovedne to znie!

Dieťa - koľko lásky je v tomto slove!

Srdce bije : die - ta, die - ta, die - ta.

tiež pretrpela. Zdravotná sestra mätko urov-
náva prikrývky. Tísi kľudnou dlanou rozpálené
čelo. A znova so stupňovanou pravidelnosťou
obrovský tlak tiež láme bezmocné telo. Snáď
sa tie kríže zlomia pod tým neznesiteľným ná-
porom! V dlaniach sa rysujú oblúčky nechťov.
Z pery kvapla krv. Pod ďalšou vlnou drásavej
bolesti znova zatískam zuby do rtov a ruky v
páste. Bože môj, pomôž! Nemôžem sa modliť,
bolesti sa zvyšujú. Mária! Sestra prináša in-
jekčnú striekačku. Do ľavého stehna jeden
vpich. Medzi krutými bolesťami ani ho nevní-
mam. Drobné kropaje potu vystupujú na čelo.
Lekár, sestry. Ďalší nával bolesti. Mamička,
za chvíľu bude dieťaťko na svete. Môj Bože,
snažím sa o kľud, zmiluj sa, zmiluj sa, snáď
umriem, ten slnečný lúč snáď vidím naposledy.
Ach, to bolí. Načo nesie sestra tie ohromné
nožnice, teraz to už určite nevydržím, už
umriem, Ježišu, Mária... Hodiny odbíjajú po-
ludnie. Plač, tenučký plač, bolesť je preč,
len únava, nesmierna únava - mamička, máte
dóerku!

Bohu vďaka, ale som taká unavená, unavená -
ale mám svoje dieťa, dievčaťko. Dievčaťko.
Áno, teraz mi ju ukazujú, popisujú číslom mňa
i ju a značkujú. Je zdravá, hovorí lekár. Bože
môj, ďakujem Ti, mám svoje dieťa. Robím jej
krížik na čelo, to musí byť prvé znamenie, kto
ré dostane na tomto svete. Bože, aký si dobrý!
Veď ja žijem a mám dieťa! Mária, Orodovnica,
vezmi moje dieťaťko pod svoju ochranu, vypro-
suj i naďalej milosrdenstvo Božie!

IV.

Prvý deň som matkou. Môj Bože, celý môj život
musí byť teraz ďakovnou puťou za tieto okamži-
ky. Mária, Ty si tiež kojila svojho Syna. Ty
dôverne poznáš ten okamžik, keď ružové pery
dieťaťa sa po prvýkrát dotýkajú matkinho prsní

ka, aby ústa prijali životodárne mlieko. Drobulinka ručička sa opiera o moje telo, oči sa zatvárajú, len pory a jazyčok horlivo pracujú na nasýtení. Ako láskavo Boh vytvoril podmienky pre život dieťaťa, tej malej ružovej hmoty s páperím vláskov, modrými kotúčami očí a nesmrteľnou dušou. Matka sama smie živiť vlastným telom tento zrodený život. Otcovia si pripadajú teraz trochu chudobnejší, ale len na okamih. Vzápätí si uvedomia, že oni budú chrániť a starať sa o tieto dva životy, z ktorých jeden je z vôle Božej, ich dielom: Mamička a otecko! Dva pojmy, ktoré dieťaťko si najskôr osvojí, ktoré najskôr pochopí. A na rodičoch záleží, s akou láskou im pôjde dieťa v ústrety. Bože, aká nesmierná zodpovednosť spočíva na rodičoch. Prosím a volám Ťa ku spolupráci na výchove svojej dcérušky... Pomôž nám, na prímluvu Matky svojho Syna, aby naše dieťa zostalo po celý život Tvojim dieťaťom.

V.

"Odnášame pohana, prinášame kresťana" - obvyklým príslovím sa lúčime s domovom. Moja malá prijme dnes sviatosť krstu. Bože, ďakujem Ti za to, že ju prijímaš do radov svojich verných. "Helena, Mária, krstím ťa v mene Otca, i Syna, i Ducha Svätého" - áno, budem môcť kludne spať, nemusím mať obavy, že moje dieťa zomrie bez svätého krstu. Je také malé, ale Božia milosť je s ním. Všetci sa modlíme, babyčka si zaplakala, otecko fotografoval, kmotri sa usmievali. Teraz úvod. Mária, prihováraj sa za mňa, za moje dieťa, nech vždy robíme podľa vôle Tvojho Syna. Dievčatko spí, odvážame ho domov. Bože, som Ti nesmierne vďačná za moje dieťa, za moje manželstvo. Neopúšťaj nás, zmiluj sa nad nami, daj nám silu, aby sme splnili úlohu, ktorú si nám zveril : v ý c h o v u d i e ť a ť a....

Bože môj, aké krásne boli prvé chvíle manželstva - žiť pre milovanú bytosť s Tvojim požehnaním. Bože, o čo krajšie je žiť spoločne pre bytosť nenarodenú, Tebou nám zverenú.
Ďakujem Ti z hĺbky duše.

II.

Dnes som cítila pod srdcom prvý pohyb svojho dieťatka. Bože môj, ďakujem Ti. Už som mala strach, že nepoznám tento zázrak prvého pohybu. Dobrý Bože, všetko mám od Teba: svoju lásku, svoje šťastie - dieťa. Čo ja Ti za to môžem dať? Len seba, to nedokonalé, chybujúce ženské ja. Veď ani svoje dieťa Ti nemôžem slúbiť.

Povediem ho k Tebe - ale bude mať slobodnú vôľu.

Budem ho učiť modlitbe - ale svet je plný pokušení.

Budem ho učiť poznať Teba, Dobro Najvyššie - ale zlo nan bude dorážať.

Budem ho učiť pravdám viery - ale svet je plný nevery.

Už dnes Ťa prosím, dnes, keď moje dieťa urobilo prvý pohyb: veď milostivo všetky jeho pohyby a skutky, nech sú zamerané ku Tvojej cti a chvále. Mária, Matka, Ty si cítila pod svojim svätým srdcom pohyby Ježišove práve tak, ako ja cítim pohyby svojho dieťatka. Tvoj Syn je Boh. Ty si Matkou, Prímluvnicou u Neho. Prihovor sa, prosím, i za moje dieťatko, nech nikdy nestratí milosť viery u Tvojho Syna, nech je moje dieťa i Tvojim dieťatom.

III.

Celé telo bolí. Tisíce bodavých šípov prerážajú kráče. Dlhé a ostré nože sa otáčajú v lone. Nemierny tlak drtí svaly. Spotená tvár sebou trhá. Ježišu, ako to bolí: Mária, Ty si toto

Doma nezbytné potreby pre žalúdok a magnetofon navíjajú priania pre malú kresťanku :

" Aby si bola ako svätá Helena,
 aby si bola dobrá, pracovitá, kresťanská
 žena,
 aby si rada chodila do kostola,
 aby si nikdy nezabudla na sľub, ktorý dnes
 dali krstní tvojim menom,
 aby si bola láskavá, ctnostná a milovala Máriu,
 ktorú na neďalekom Vranove zvlášť
 uctievame."

A čo ty, mamička, praješ svojej prvorodenej? Každá matka praje svojmu dieťaťu to najlepšie a preto ja ti, moja malá dcéruška, prajem do života hlavne dve veci : v i e r u v Boha, nesmiernu, všetko prenikajúcu vieru a l á s - k u k Bohu a ľuďom, lásku, ktorá by ožiarovala všetko okolo seba ako svetelný lúč, aby si každému bola symbolom dobra a citom, hodným nasledovania. Ak si zachováš Vieru a Lásku, budeš vždy šťastná kresťanská žena, plná nádeje - a nemožno na tomto svete mať nič krajšieho. Bože, daj mi silu, nech tieto priania môžem svojmu dieťaťu vštepovať i výchovou, daj mi milosť výchovného pôsobenia. Mária, Matka, ský nesmierne zodpovedný je postoj a úloha matky, prosím Ťa, pomôž mi ju splniť.

VI.

Prvý úsmev dieťaťa. Som veľmi šťastná a plná vďačnosti k Bohu. Modré oči sú naširoko otvorené, pozerajú na mňa a kútiky drobných úst sa znova dvíhajú k úsmevu. Jediným pocitom je nesmierne šťastie. Znovu a znovu pozorujem tú nežnú tváričku, orámovanú bielou čiapočkou, začaté pästičky, vykukujúce z bieleho kabátika a celú tú potopu ľahučkých bielunkých krajok. Moje srdce ďakuje Bohu za to, že dieťaťko je zdravé, nasýtené, čisté, za to že môže spať v pokoji, v čistých bielych perinkách.

oteckovi. Tvoja roztomilosť prebúda vo mne všetko dobré, čo Boh vložil do ženskej duše. Teraz stojím nad tvojou postieľkou a pozorujem tvoj spánok. Očká máš zatvorené, palček pravej ruky máš vložený medzi drobnými rtíkmi, pravidelné oddychovanie ľahúčko dvíha jemnú krajku prikrývky. Pozerám na teba a ďakujem Bohu za tento poklad, za teba, Jeho dar, za lásku, ktorú mi prináša tvoj otecko, ktorá je tiež Jeho darom. Moja duša si jasne uvedomuje Božiu prítomnosť v tomto okamihu. A zároveň moje pery šepkajú ticho modlitbu za teba : - Aby si nikdy neopustila Božiu cestu, aby si vždy konala s vedomím, že si Božie dieťa. Svoj život by som za teba dala, moja mlá, ale Božie láska je väčšia. Všetko čo ti ja môžem dať, poskytol mi najskôr dobrý Boh. Ja, tvoja matka, ťa milujem mesmiernou láskou a povediem ťa podľa vôle Božej cez detský úsek tvojho života k dospelosti. Ale som len človek. A pretože všetko na tomto svete riadi Boh, prosím Ho, aby ťa nikdy, nikdy neopustil. Lebo On je opora nášho života. Kiež mi dá silu, aby som všetky tieto myšlienky ti mohla venovať. Vieru v Neho, lásku k Nemu a Najsvätejšej Panne. Lebo len takto nebude tvoj život márnym, ale bude šťastným. Moja malička, máš pol roka. Aký krátky čas je to v porovnaní s večnosťou. Aký dlhý kus tvojho života. Kiež Božie požehnanie je s tebou i v ďalších rokoch tu na zemi. Pod srdcom cítim pohyby tvojho budúceho narodenca, ďalšieho svojho dieťatka. Keď vezmem tvoju ručičku do svojej viem, že moje budúce dieťatko ťa takto zdraví, keď žehnám tvoje telíčko, nepoškvrnené hriechom je to zároveň prosba k Bohu, aby som tak mohla žihnúť i to doteraz nenarodené. Kiež Boh je s nami až do doby, keď mu z Jeho vôle odovzdáme svoje duše. Mária, Matka všetkých, oroduj za nás u svojho Syna. Ja, matka, vyzývam Matku :

hovoraj sa za deti, matky, otcov, rodiny,
ch ta môžeme v nebi zdravit: Ave Mária !

Som len matka, Bože, ale chcem plniť
moje poslanie matky svedomite. Prosím ťa, daj
mi k tomu silu, lásku a schopnosť. Prosím a
vedem ťa, na prímluvu Márie Panny :
ch moja láske privedie moje deti k Tebe,
láske Najvyššej !

Samizdat.S

Ale spolu s vrúcnyimi vďakmi Bohu za všetko dobré, čo poskytuje môjmu dieťaťu i mne, prechádza srdcom ľadový závan hrôzy. Pred vnútorným zrakom sa zjavuje zúfalá, vychudnutá tvár mladej Indky, držiacej na rukách umierajúce, vychudnuté teličko malého kojenca, ako ju zverejnil jeden časopis. Jej dieťa umiera hladom. A moje sa oblažuje svojim úsmevom. Jej tvár zrkadlí zúfalstvo matky, ktorá nemôže pomôcť svojmu dieťaťu. Moja odráža šťastie z Božieho daru-dieťaťa. A predsa sme obe matky, obe deti Božie. Môj Bože, čím som si zaslúžila Tvoje milosrdenstvo? Tvoju lásku, ktorá ma robí šťastnou? Ničím. Len Tvoja nekonečná dobrota mi toto všetko poskytuje. Z hĺbky svojej duše Ti ďakujem, Dobro Najvyššie! Mária, Matička, prihováraj sa u svojho Syna, ktorý svojou svätou krvou spečatil Božstvo s ľudstvom, aby všetky matky sveta mali pre svoje deti to najzákladnejšie: potravu pre telo i pre dušu. Toto Boh dal všetkým ľuďom na užívanie, Ako zle ľudstvo zachádza s Božími darmi zeme! Môj Ježišu, odpusť a zmiluj sa! Zlutoj sa nad zúfalstvom matiek, ktoré nešťachetnosťou druhých ľudí vidia umierať svoje deti! Za všetkých si zomrel na kríži- Ty, Boh a Pán! Odpusť nesvedomitým, ktorí z nevedomosti alebo ľahostajnosti ničia životy druhých a zmiluj sa nad nevinnými! Prvý úsmev môjho dieťaťka obetujem Tebe, Bože môj, ako prosbu za matky, ktoré sa nemôžu radosť z úsmevu svojho dieťaťa. Prvý úsmev...

VII.

Pol roka uplynulo od Tvojho narodenia, Helena-Mária. Si krvou z mojej krvi, žijúca bytosť z mojej bytosti. Božská Prozretelnosť Ti dala nesmrteľnú dušu, láska rodičov ťa priviedla na tento svet. Si moje dieťa, moje nežné, baculaté, usmievané, uplakané dieťaťko. Si podobná svojmu